

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΜΣ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΟΙ ΘΕΣΜΙΚΕΣ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥ «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» ΣΤΗΝ ΔΟΜΗ ΚΑΙ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Β΄ ΒΑΘΜΟΥ.
ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ –
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΕΒΕΖΑΣ

Κωνσταντινίδα Ευγενία

Επιβλέπων: Καραμάνης Κωνσταντίνος
Αναπληρωτής Καθηγητής

Πρέβεζα, Ιούνιος, 2019

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΜΣ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΟΙ ΘΕΣΜΙΚΕΣ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥ «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» ΣΤΗΝ ΔΟΜΗ ΚΑΙ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Β΄ ΒΑΘΜΟΥ.
ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ –
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΕΒΕΖΑΣ

Κωνσταντινίδα Ευγενία

Επιβλέπων: Καραμάνης Κωνσταντίνος
Αναπληρωτής Καθηγητής

Πρέβεζα, Ιούνιος, 2019

MASTER THESIS

THE INSTITUTIONAL, ADMINISTRATIVE AND ECONOMIC IMPACT OF THE
"KALLIKRATI" REFORM IN THE STRUCTURE AND FUNCTIONING OF THE LOCAL
LAW OF AUTHORITY.
STUDY OF THE CASE OF THE EPIRUS REGION –REGIONAL UNIT OF PREVEZA

Εγκρίθηκε από τριμελή εξεταστική επιτροπή
Τόπος, Ημερομηνία

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. Επιβλέπων καθηγητής

Όνομα Επίθετο, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ

τίτλος, βαθμίδα

2. Μέλος επιτροπής

Όνομα Επίθετο, ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΠΙΕΝΕΚΗ

τίτλος, βαθμίδα

3. Μέλος επιτροπής

Όνομα Επίθετο, ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΝΑΞΑΚΗΣ

τίτλος, βαθμίδα

Ο Διευθυντής του ΠΙΜΣ

Όνομα Επίθετο, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ

τίτλος, βαθμίδα

Υπογραφή

© ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ, ΕΥΓΕΝΙΑ 2019.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Allrightsreserved.

Δήλωση μη λογοκλοπής

Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις κυρώσεις του Ν. 2121/1993 περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ότι η παρούσα πτυχιακή εργασία είναι εξ ολοκλήρου αποτέλεσμα δικής μου ερευνητικής εργασίας, δεν αποτελεί προϊόν αντιγραφής ούτε προέρχεται από ανάθεση σε τρίτους. Όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν (κάθε είδους, μορφής και προέλευσης) για τη συγγραφή της περιλαμβάνονται στη βιβλιογραφία.

Επίθετο, Όνομα

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ, ΕΥΓΕΝΙΑ

Υπογραφή

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστώ θερμά τον Αντιπεριφερειάρχη Πρέβεζας κ. Στράτο Ιωάννου, ο οποίος δέχτηκε πρόθυμα να μου παραχωρήσει συνέντευξη. Επίσης ευχαριστώ θερμά όλους τους Διευθυντές των Διευθύνσεων της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας οι οποίοι μου παραχώρησαν συνέντευξη. Δεν θα μπορούσα να παραλείψω να ευχαριστήσω και όλους τους συναδέλφους, όσους ασχολήθηκαν και απάντησαν το ερωτηματολόγιο, καθώς χωρίς την βοήθειά τους δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί η έρευνα.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ οφείλω στον επιβλέποντα καθηγητή μου, κ. Καραμάνη Κωνσταντίνο για την καθοδήγηση και την αρωγή του προκειμένου να φέρω εις πέρας αυτή την εργασία.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η διπλωματική αυτή εργασία έχει ως θέμα της τις θεσμικές, διοικητικές και οικονομικές επιπτώσεις που πραγματοποιήθηκαν με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» στη λειτουργία των ΟΤΑ Β' βαθμού. Σκοπός της είναι η διερεύνηση των απόψεων των υπαλλήλων που εργάζονται στην Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας σχετικά με αυτό το πρόγραμμα. Για να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός πραγματοποιήθηκε μία ποσοτική και μια ποιοτική έρευνα. Βασικά ερωτήματα της έρευνας είναι: 1. το πρόγραμμα «Καλλικράτης» βοήθησε στο να λειτουργήσει ομαλότερα και καλύτερα η Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας; 2. Ο «Καλλικράτης» πέτυχε τους στόχους για τους οποίους δημιουργήθηκε;

Το δείγμα της ποσοτικής έρευνας αποτελείται από τους διοικητικούς υπαλλήλους και τους Προϊστάμενους των τμημάτων της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας. Για τη διερεύνηση των απόψεων, πραγματοποιήθηκε και ποιοτική έρευνα. Λήφθηκε συνέντευξη από τον Αντιπεριφερειάρχη Πρέβεζας κ. Ιωάννου Ευστράτιο και από τους Διευθυντές της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας. Τα αποτελέσματα της ποσοτικής έρευνας καταγράφηκαν στο λογιστικό φύλλο Excel, δημιουργήθηκαν πίνακες συχνότητας και διαγράμματα για την καλύτερη κατανόησή τους. Το συμπέρασμα που εξήχθη από την έρευνα, είναι ότι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» παρόλο που ενίσχυσε διοικητικά τη λειτουργία της ΠΕ Πρέβεζας, εντούτοις θεσμικά και οικονομικά δεν επέφερε τους αναμενόμενους στόχους.

ΛΕΞΕΙΣ – ΚΛΕΙΔΙΑ: Καλλικράτης, Περιφέρεια Ηπείρου, Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας, Αποκεντρωμένη Διοίκηση, ΟΤΑ Β' βαθμού.

ABSTRACT

This diploma thesis focuses on the institutional, administrative and financial implications of the implementation of the Kallikratis program in the operation of the Local Authorities. Its' purpose is to investigate the views of the employees working in the Regional Unit of Preveza on this program. To achieve this, a quantitative and qualitative survey was carried out. The main questions of the research are: 1. Has the Kallikratis program helped to make the Regional Unit of Preveza smoother and better? 2. Did Kallikratis achieve the goals for which it was created?

The sample of the quantitative survey is made up of the administrative officers and the heads of the departments of the Regional Unit of Preveza. For exploring the views, qualitative research was also carried out. Interview with Deputy Regional Governor of Preveza Mr. IoannouEfstratios and the Directors of Regional Unit of Preveza. The results of the quantitative survey were recorded in the Excel spreadsheet, frequency tables and charts were created to better understand them. The conclusion drawn from the survey is that the Kallikratis program, although it administratively reinforced the operation of the Regional Unit of Preveza, did not, however, achieve the expected objectives.

KEY –WORDS:Kallikratis, Region of Epirus, Regional Unit of Preveza, Decentralized Management, Local Authorities of 2nd grade.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	i
ABSTRACT	ii
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	iv
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	vi
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	ix
ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ.....	xii
1 Κεφάλαιο: Το Πρόγραμμα «Καλλικράτης».....	1
1.1 Πώς δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης»	1
1.2 Αίτια που οδήγησαν στη δημιουργία του προγράμματος «Καλλικράτης».....	3
1.3 Ο στόχος του προγράμματος «Καλλικράτης»	4
1.4 Τι εισήγαγε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» σε σύγκριση με το σχέδιο Καποδίστριας....	5
1.5 Το νέο Δημόσιο management	10
1.6 Καλλικράτης και νέο Δημόσιο management	12
2 Οι νέες ρυθμίσεις του προγράμματος Καλλικράτη για τους ΟΤΑ	15
2.1 Εισαγωγή	15
2.2 Θεσμικές και λειτουργικές αλλαγές των ΟΤΑ	15
2.3 Όργανα διοίκησης – Νέοι θεσμοί	17
2.4 Τοπικό Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης	21
2.5 Σύστημα Εποπτείας και ελέγχου των ΟΤΑ	22
3 Το πρόγραμμα Καλλικράτης για τις Περιφέρειες.....	24
3.1 Αιτίες που οδήγησαν στην ανασυγκρότηση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.....	24
3.2 Οι αλλαγές για την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση.....	25
3.3 Οι αρμοδιότητες των Περιφερειών.....	27
3.4 Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις.....	28
3.5 Το εκλογικό σύστημα για τις Περιφέρειες	30
3.6 Η ηλεκτρονική Διακυβέρνηση.....	31
3.7 Τα οικονομικά και η εποπτεία του ΟΤΑ Β΄ βαθμού	31
3.8 Αξιολόγηση του προγράμματος.....	35
3.9 Το σύστημα της Περιφερειακής Διακυβέρνησης	37

4	Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» στην Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας	40
4.1	Μεθοδολογία έρευνας.....	40
4.2	Σκοπός και στόχοι της έρευνας.....	40
4.3	Το δείγμα της έρευνας	41
4.4	Το ερευνητικό εργαλείο.....	42
4.5	Αποτελέσματα της έρευνας – Διοικητικοί υπάλληλοι.....	43
4.6	Αποτελέσματα της έρευνας -Προϊστάμενοι τμημάτων	62
4.7	Συνέντευξη του Αντιπεριφερειάρχη κ. Ιωάννου Ευστράτιου.....	81
4.8	Συνεντεύξεις με τους Διευθυντές των Διευθύνσεων της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας.....	85
4.8.1	Συνέντευξη με το Διευθυντή της Διεύθυνσης Ανάπτυξης	86
4.8.2	Συνέντευξη με το Διευθυντή της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής.....	88
4.8.3	Συνέντευξη με το Διευθυντή Μεταφορών και Επικοινωνιών	89
4.8.4	Συνέντευξη με τη Διευθύντρια της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας.....	90
4.8.5	Συνέντευξη με τη Διευθύντρια της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων.....	92
4.8.6	Συνέντευξη με το Διευθυντή της Διεύθυνσης Διοικητικού -Οικονομικού	93
4.9	Ανάλυση των αποτελεσμάτων των Διοικητικών Υπαλλήλων.....	95
4.10	Ανάλυση των αποτελεσμάτων των Προϊσταμένων των τμημάτων της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας.....	96
	Συμπεράσματα.....	98
	Προτάσεις.....	104
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ	107
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ.....	112
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	118

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1.4.1: Τι νέο εισήγαγε το Πρόγραμμα Καλλικράτης σε σχέση με το σχέδιο Καποδίστρια	10
Πίνακας 4.6.1: Πώς κρίνετε την διοικητική διαδικασία στο πλαίσιο της υπηρεσιακής σας μονάδας; (αρμοδιότητες – έγγραφα – επικοινωνία με τον πολίτη)	43
Πίνακας 4.6.2: Όταν εφαρμόστηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» διευρύνθηκαν οι ευθύνες σας που απορρέουν από το αντικείμενο της εργασίας σας;	44
Πίνακας 4.6.3: Όταν εφαρμόστηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» υπήρξε το ενδεχόμενο να αλλάξει το είδος της εργασίας σας ή τα καθήκοντά σας;.....	45
Πίνακας 4.6.4: Το θεσμικό πλαίσιο του προγράμματος «Καλλικράτης» (νομοθεσία, κανονισμός λειτουργίας, εγκύκλιοι) σας δημιουργεί πρόβλημα στην άσκηση των καθηκόντων σας;	46
Πίνακας 4.6.5: Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» επήλθε και αλλαγή των διαπροσωπικών σχέσεων με τους συναδέλφους σας;	47
Πίνακας 4.6.6: Πώς κρίνετε τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό της μονάδα σας;	48
Πίνακας 4.6.7: Θεωρείτε ότι με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προς το κοινό βελτιώθηκαν;.....	49
Πίνακας 4.6.8: Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» αυξήθηκε η διοικητική ικανότητα του οργανισμού σας;	50
Πίνακας 4.6.9: Θεωρείτε ότι ο έλεγχος νομιμότητας όπως εφαρμόζεται και ισχύει μετά την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» είναι ικανοποιητικός;	51
Πίνακας 4.6.10: Πιστεύετε ότι στη χωροταξική διάταξη των ΟΤΑ που εφαρμόζει το πρόγραμμα για την Περιφέρειά σας πρέπει να επέλθουν αλλαγές;.....	52
Πίνακας 4.6.11: Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» ο οργανισμός σας έλαβε τους απαραίτητους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους;	53
Πίνακας 4.6.12: (Εάν η προηγούμενη απάντηση ήταν θετική). Πιστεύετε ότι αυτοί οι πόροι ήταν επαρκείς;.....	54

Πίνακας 4.6.13: Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» θεωρείτε ότι απαιτούνται αλλαγές στη λειτουργία των μονομελών και πολυμελών οργάνων – (επιτροπών διοίκησης) της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας;	55
Πίνακας 4.6.14: Κατά τη γνώμη σας με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» υπάρχουν προοπτικές ανάπτυξης για την Περιφέρειά σας;.....	56
Πίνακας 4.6.15: Θεωρείτε ότι η οικονομική κρίση που υπάρχει τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας έχει επιπτώσεις και στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος «Καλλικράτης»; .	57
Πίνακας 4.6.16: Θεωρείτε ότι ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει επιτευχθεί;	58
Πίνακας 4.6.17: Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να αναθεωρηθεί και χρήζει περαιτέρω βελτιώσεις;	59
Πίνακας 4.6.18: Επισήμανση τι λείπει από το πρόγραμμα «Καλλικράτης» και τι θέλει βελτίωση	60
Πίνακας 4.7.1: Στην ΠΕ Πρέβεζας (μετά την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης») υπάρχει επάρκεια προσωπικού;	62
Πίνακας 4.7.2: Πώς κρίνετε την διοικητική διαδικασία στο πλαίσιο των υπηρεσιακών μονάδων της ΠΕ Πρέβεζας; (αρμοδιότητες – έγγραφα – επικοινωνία με τον πολίτη)	63
Πίνακας 4.7.3: Οι νέες αρμοδιότητες που προτείνει το πρόγραμμα «Καλλικράτης» μπορούν να εκτελεστούν με τους υπάρχοντες υλικούς και ανθρώπινους πόρους;	64
Πίνακας 4.7.4: Εντοπίζετε προβλήματα όσον αφορά την κατανομή των ρόλων και των αρμοδιοτήτων του προσωπικού;.....	65
Πίνακας 4.7.5: Με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα και η εύρυθμη λειτουργία των διοικητικών δομών της ΠΕ Πρέβεζας;	66
Πίνακας 4.7.6: Από τις αρμοδιότητες που μεταφέρθηκαν στους νέους Δήμους/νέες Περιφέρειες με τον ν.3852/2010 («Καλλικράτης») ποιες κρίνετε ότι δεν έπρεπε να μεταφερθούν;	67
Πίνακας 4.7.7: Θεωρείτε ότι απαιτούνται αλλαγές στο πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού και Αποκεντρωμένης Διοίκησης;	68

1) Πίνακας 4.7.8: Θεωρείτε ότι απαιτούνται αλλαγές στις ενέργειες διαφάνειας και λογοδοσίας του προγράμματος;	69
Πίνακας 4.7.9: Αξιολογείτε τη λειτουργία των μονομελών και πολυμελών οργάνων – (επιτροπών διοίκησης) της ΠΕ Πρέβεζας στο πλαίσιο του προγράμματος «Καλλικράτης».....	70
Πίνακας 4.7.10: Πιστεύετε ότι στον τομέα των μονομελών και πολυμελών οργάνων (επιτροπών διοίκησης) απαιτούνται αλλαγές;	71
Πίνακας 4.7.11: Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» διευρύνει τις προοπτικές ανάπτυξης της ΠΕ Πρέβεζας;	72
Πίνακας 4.7.12: Είναι κατά τη γνώμη σας ικανοποιητική η χωροταξική διάταξη των ΟΤΑ του προγράμματος «Καλλικράτης» ή απαιτούνται αλλαγές, όσον αφορά την Περιφέρεια Ηπείρου;	73
Πίνακας 4.7.13: Πιστεύετε ότι πλέον με το πρόγραμμα αυτό έχουν μεταβληθεί οι λειτουργικές δαπάνες της ΠΕ Πρέβεζας;.....	74
Πίνακας 4.7.14: Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» θεωρείτε ότι ενισχύετε επαρκώς από το κράτος οικονομικά;.....	75
Πίνακας 4.7.15: Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» θεωρείτε ότι ενισχύετε επαρκώς από τους ευρωπαϊκούς πόρους;	76
Πίνακας 4.7.16: Η οικονομική κρίση που υφίσταται στη χώρα μας θεωρείτε ότι είχε δυσμενείς επιπτώσεις στη λειτουργία και αποτελεσματικότητα του προγράμματος;.....	77
Πίνακας 4.7.17: Θεωρείτε ότι ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει επιτευχθεί;	78
Πίνακας 4.7.18: Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να αναθεωρηθεί και χρήζει περαιτέρω βελτιώσεις;	79

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 4.6.1: Πώς κρίνετε την διοικητική διαδικασία στο πλαίσιο της υπηρεσιακής σας μονάδας; (αρμοδιότητες – έγγραφα – επικοινωνία με τον πολίτη)	44
Διάγραμμα 4.6.2: Όταν εφαρμόστηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» διευρύνθηκαν οι ευθύνες σας που απορρέουν από το αντικείμενο της εργασίας σας;	45
Διάγραμμα 4.6.3: Όταν εφαρμόστηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» υπήρξε το ενδεχόμενο να αλλάξει το είδος της εργασίας σας ή τα καθήκοντά σας;	46
Διάγραμμα 4.6.4: Το θεσμικό πλαίσιο του προγράμματος «Καλλικράτης» (νομοθεσία, κανονισμός λειτουργίας, εγκύκλιοι) σας δημιουργεί πρόβλημα στην άσκηση των καθηκόντων σας;	47
Διάγραμμα 4.6.5: Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» επήλθε και αλλαγή των διαπροσωπικών σχέσεων με τους συναδέλφους σας;	48
Διάγραμμα 4.6.6: Πώς κρίνετε τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό της μονάδας σας;	48
Διάγραμμα 4.6.7: Θεωρείτε ότι με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προς το κοινό βελτιώθηκαν;	49
Διάγραμμα 4.6.8: Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» αυξήθηκε η διοικητική ικανότητα του οργανισμού σας;	50
Διάγραμμα 4.6.9: Θεωρείτε ότι ο έλεγχος νομιμότητας όπως εφαρμόζεται και ισχύει μετά την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» είναι ικανοποιητικός;	51
Διάγραμμα 4.6.10: Πιστεύετε ότι στη χωροταξική διάταξη των ΟΤΑ που εφαρμόζει το πρόγραμμα για την Περιφέρειά σας πρέπει να επέλθουν αλλαγές;	52
Διάγραμμα 4.6.11: Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» ο οργανισμός σας έλαβε τους απαραίτητους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους;	53
Διάγραμμα 4.6.12: (Εάν η προηγούμενη απάντηση ήταν θετική). Πιστεύετε ότι αυτοί οι πόροι ήταν επαρκείς;	54

Διάγραμμα 4.6.13: Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» θεωρείτε ότι απαιτούνται αλλαγές στη λειτουργία των μονομελών και πολυμελών οργάνων – (επιτροπών διοίκησης) της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας;	55
Διάγραμμα 4.6.14: Κατά τη γνώμη σας με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» υπάρχουν προοπτικές ανάπτυξης για την Περιφέρειά σας;.....	56
Διάγραμμα 4.6.15: Θεωρείτε ότι η οικονομική κρίση που υπάρχει τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας έχει επιπτώσεις και στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος «Καλλικράτης»; .	57
Διάγραμμα 4.6.16: Θεωρείτε ότι ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει επιτευχθεί;	58
Διάγραμμα 4.6.17: Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να αναθεωρηθεί και χρήζει περαιτέρω βελτιώσεις;	59
Διάγραμμα 4.6.18: Επισήμανση τι λείπει από το πρόγραμμα «Καλλικράτης» και τι θέλει βελτίωση	61
Διάγραμμα 4.7.1: στην ΠΕ Πρέβεζας (μετά την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης») υπάρχει επάρκεια προσωπικού	62
Διάγραμμα 4.7.2: Πώς κρίνετε την διοικητική διαδικασία στο πλαίσιο των υπηρεσιακών μονάδων της ΠΕ Πρέβεζας; (αρμοδιότητες – έγγραφα – επικοινωνία με τον πολίτη)	63
Διάγραμμα 4.7.3: Οι νέες αρμοδιότητες που προτείνει το πρόγραμμα «Καλλικράτης» μπορούν να εκτελεστούν με τους υπάρχοντες υλικούς και ανθρώπινους πόρους;	64
Διάγραμμα 4.7.4: Εντοπίζετε προβλήματα όσον αφορά την κατανομή των ρόλων και των αρμοδιοτήτων του προσωπικού;.....	65
Διάγραμμα 4.7.5: Με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα και η εύρυθμη λειτουργία των διοικητικών δομών της ΠΕ Πρέβεζας;	66
Διάγραμμα 4.7.6: Θεωρείτε ότι απαιτούνται αλλαγές στο πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού και Αποκεντρωμένης Διοίκησης;	68
1) Διάγραμμα 4.7.7: Θεωρείτε ότι απαιτούνται αλλαγές στις ενέργειες διαφάνειας και λογοδοσίας του προγράμματος;	69

Διάγραμμα 4.7.8: Αξιολογείστε τη λειτουργία των μονομελών και πολυμελών οργάνων – (επιτροπών διοίκησης) της ΠΕ Πρέβεζας στο πλαίσιο του προγράμματος «Καλλικράτης».....	70
Διάγραμμα 4.7.9: Πιστεύετε ότι στον τομέα των μονομελών και πολυμελών οργάνων (επιτροπών διοίκησης) απαιτούνται αλλαγές;	72
Διάγραμμα 4.7.10: Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» διευρύνει τις προοπτικές ανάπτυξης της ΠΕ Πρέβεζας;.....	72
Διάγραμμα 4.7.11: Είναι κατά τη γνώμη σας ικανοποιητική η χωροταξική διάταξη των ΟΤΑ του προγράμματος «Καλλικράτης» ή απαιτούνται αλλαγές, όσον αφορά την Περιφέρεια Ηπείρου;	73
Διάγραμμα 4.7.12: Πιστεύετε ότι πλέον με το πρόγραμμα αυτό έχουν μεταβληθεί οι λειτουργικές δαπάνες της ΠΕ Πρέβεζας;	74
Διάγραμμα 4.7.13: Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» θεωρείτε ότι ενισχύετε επαρκώς από το κράτος οικονομικά;.....	75
Διάγραμμα 4.7.14: Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» θεωρείτε ότι ενισχύετε επαρκώς από τους ευρωπαϊκούς πόρους;	76
Διάγραμμα 4.7.15: Η οικονομική κρίση που υφίσταται στη χώρα μας θεωρείτε ότι είχε δυσμενείς επιπτώσεις στη λειτουργία και αποτελεσματικότητα του προγράμματος;.....	77
Διάγραμμα 4.7.16: Θεωρείτε ότι ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει επιτευχθεί;	78
Διάγραμμα 4.7.17: Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να αναθεωρηθεί και χρήζει περαιτέρω βελτιώσεις;.....	79

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

Α.Δ.Α.: Αριθμός Διαδικτυακής Ανάρτησης

Α.Υ.Ε.: Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας

Δ.Σ.: Διοικητικό Συμβούλιο

Ε.Ε.: Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΙ.Σ.Ε.Π.: Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων

Ε.Σ.Π.Α.: Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς

Κ.Α.Π.: Κέντρο Αυτοτελών Πόρων

Κ.Ε.Δ.Ε.: Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος

Κ.Ε.Π.: Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών

Κ.Υ.Α.: Κοινή Υπουργική Απόφαση

Ν.Α.: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

Ν.Π.Δ.Δ.: Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου

ΟΤΑ: Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Π.Δ.Ε.: Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων

Π.Ε.: Περιφερειακή Ενότητα

ΣΥ.ΠΟ.ΘΑ.: Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων

Σ.Χ.Ο.Π.: Συμβούλιο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος

Υ.&Κ.Π.: Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας

Φ.Π.Α.: Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

ISO: Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης

1 Κεφάλαιο: Το Πρόγραμμα «Καλλικράτης»

1.1 Πώς δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης»

Ο νόμος 3852/2010 επέφερε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις οι οποίες έγιναν γνωστές με την επωνυμία πρόγραμμα «Καλλικράτης» ή, όπως αναφέρεται στο συγκεκριμένο νόμο, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης». Μερικές φορές συναντάται και η ονομασία «Σχέδιο Καλλικράτης» με τον οποίο εισάχθηκε ο νόμος αυτός προς ψήφιση στο ελληνικό Κοινοβούλιο. Με το νόμο αυτό:

1. μεταρρυθμίστηκε η διοικητική διαίρεση της Ελλάδας και
2. επανακαθορίστηκαν τα όρια των αυτοδιοικητικών μονάδων, ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητές τους.

Τα βασικά σημεία του νόμου αυτού εναρμονίστηκαν με τις βασικές αρχές και αξίες της Συνθήκης της Λισσαβόνας που ίσχυσε από την 1^η Δεκεμβρίου του 2009. Το πρόγραμμα (Πολυμένου, 2014):

- 1) αναδιοργάνωσε ολιστικά τη Δημόσια Διοίκηση.
- 2) Περίορισε τις διοικητικές δομές μόνο σε δύο βαθμούς αυτοδιοίκησης, τους ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού που αφορούν τους Δήμους και τις Περιφέρειες αντίστοιχα.
- 3) Δημιούργησε μία Αποκεντρωμένη Διοίκηση.
- 4) Περίορισε σε συγκεκριμένα όρια τις αρμοδιότητες των δύο αυτών βαθμών αυτοδιοίκησης με βάση τη δοτή αρμοδιότητα, όπως αυτή αναφέρεται με σαφήνεια στη Συνθήκη της Λισσαβόνας σχετικά με τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με αυτή την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων ενισχύθηκαν οι νέες δομές αν και έγιναν λιγότερες αριθμητικά, ενώ παράλληλα μπόρεσαν να υιοθετήσουν με επιτυχία κατά τη λειτουργία τους, τις βασικές αρχές της Συνθήκης της Λισσαβόνας, οι οποίες είναι:

1. η εγγύτητα,

2. η διαφάνεια σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης: κατά τη διαδικασία λήψεων των αποφάσεων, διοικητική και οικονομική διαφάνεια, εκλογικές διαδικασίες, συμμετοχή κοινωνίας των πολιτών, δημόσια ηθική αιρετών και προσωπικού της αυτοδιοίκησης,
3. η εξωστρέφεια,
4. ο σεβασμός των ανθρώπινων δικαιωμάτων,
5. η συμμετοχική δημοκρατία,
6. η εμβάθυνση.

Επιπρόσθετα, ο νόμος 3852/2010 με τον οποίο εισάχθηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» καινοτομεί εισάγοντας διαδικασίες που ή δεν υπήρχαν ή αν υπήρχαν δεν ήταν τόσο ισχυρές και δομημένες. Οι διαδικασίες αυτές είναι:

1. η αναγνώριση του δικαιώματος συμμετοχής στις εκλογικές διαδικασίες, πλην των πολιτών της Ε.Ε., και σε ομογενείς και σε νομίμως διαμένοντες αλλοδαπούς υπηκόους τρίτων χωρών (σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία),
2. η δημιουργία συμβουλίου ένταξης των μεταναστών,
3. η πρόβλεψη για συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης σε δημοτικό και περιφερειακό επίπεδο,
4. η ανάρτηση όλων των αποφάσεων στις ιστοσελίδες των Δήμων και Περιφερειών,
5. η σύσταση επιτροπών ποιότητας ζωής, οι συνελεύσεις των κατοίκων,
6. η δημιουργία δικτύων Δήμων και Περιφερειών και η συμμετοχή αυτών σε ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα,
7. η αναγνώριση της αυξημένης ανάγκης που έχουν οι νησιωτικές και οι ορεινές περιοχές με τη σύσταση ερευνητικού ινστιτούτου για σχετικές πολιτικές.

Η ονομασία πρόγραμμα «Καλλικράτης» πολλές φορές απαντάται και ως Σχέδιο Καλλικράτης, από την ονομασία που είχε πριν εισαχθεί προς συζήτηση στη Βουλή των Ελλήνων. Η ψήφιση του προγράμματος αυτού πραγματοποιήθηκε τον Μάιο του 2010. Μέρος των διατάξεών του ενεργοποιήθηκε αμέσως μόλις δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 7 Ιουνίου 2010 (ΦΕΚ 87/Α'/2010). Αυτό έγινε για να διεξαχθούν βάσει αυτών των διατάξεων του νόμου οι αυτοδιοικητικές εκλογές του ιδίου έτους. Στην πλήρη μορφή του ο νόμος τέθηκε σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου 2011 ενώ θεωρείται συνέχεια του «Καποδίστρια»

(Ν.2539/97), γιατί διέπονται από παρόμοια φιλοσοφία αναγκαστικής συνένωσης των υπαρχόντων μικρών δήμων σε μεγαλύτερους (Νόμος 2539/1997).

1.2 Αίτια που οδήγησαν στη δημιουργία του προγράμματος «Καλλικράτης»

Ο τρόπος με τον οποίο λειτουργούσε η διοίκηση και η αυτοδιοίκηση της Ελλάδας, μέχρι την ψήφιση του προγράμματος «Καλλικράτης» αφενός επιδείνωνε τη λειτουργία του κράτους και αφετέρου εμπόδιζε την ανάπτυξή του καθώς υπήρχε όλο και μεγαλύτερη αύξηση του δημοσιονομικού προβλήματος της χώρας. Για το λόγο αυτό επανασχεδιάστηκε και δημιουργήθηκε μια ολοκληρωμένη μελέτη που στόχευε να εξυπηρετεί αποτελεσματικά τον πολίτη αλλά ταυτόχρονα να δώσει μία νέα ώθηση στην ανάπτυξη του κράτους.

Μέχρι την ψήφιση του νέου αυτού προγράμματος, το ελληνικό κράτος κατέχονταν από υψηλό συγκεντρωτισμό, πράγμα που το κατέτασσε στην πρώτη θέση ανάμεσα στα άλλα κράτη-μέλη της Ευρώπης, που του απέδιδαν τον τίτλο του συγκεντρωτικότερου κράτους της Ευρώπης. Τα αλληπάλληλα κύματα μεταφοράς αρμοδιοτήτων προς την αυτοδιοίκηση και τις περιφερειακές υπηρεσίες, με σημαντικές τομές, όπως η καθιέρωση της κρατικής περιφέρειας, της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και του Καποδίστρια και η καθιέρωση των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ), αναβάθμισαν θεαματικά τη θέση της τοπικής αυτοδιοίκησης στο πολιτικο-διοικητικό μας σύστημα, χωρίς ωστόσο να την καταστήσουν τόσο ισχυρή και αποτελεσματική, όσο απαιτούν οι ανάγκες για εξυπηρέτηση του πολίτη, για την ανάπτυξη της χώρας και για την εναρμόνιση στο ευρωπαϊκό κεκτημένο (<https://www.eetaa.gr>).

Έτσι λοιπόν με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» επανασχεδιάστηκαν όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης ενώ παράλληλα δόθηκε μια νέα αναπτυξιακή προοπτική στη χώρα. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκε συνένωση των Δήμων με την οποία τροποποιήθηκαν η έδρα και τα όριά τους. Πολλές από τις αρμοδιότητες μεταφέρθηκαν στην τοπική αυτοδιοίκηση τόσο από το κράτος όσο και από τη νομαρχιακή και περιφερειακή διοίκηση. Οι ΟΤΑ κατέστησαν λειτουργικά αυτοδύναμοι και με τον τρόπο αυτό διευκολύνθηκαν ώστε να αναλάβουν τοπικές πρωτοβουλίες και κατ' επέκταση να γίνουν ένας από τους βασικούς παράγοντες της ανάπτυξης

της περιφέρειας. Τέλος, επήλθε αλλαγή τόσο στη μορφή όσο και στον αριθμό των νομικών προσώπων και επιχειρήσεων που μπορεί να διαθέτει ένας ΟΤΑ, ενώ δημιουργήθηκαν νέες διοικητικές δομές και θεσμοί.

Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» αποτελεί την ωρίμανση μιας πολυετούς προσπάθειας του ίδιου του κόσμου της αυτοδιοίκησης και των θεσμικών φορέων της. Έχει απασχολήσει τα Συνέδρια της ΚΕΔΕ και της ΕΝΑΕ, τα οποία έχουν λάβει σχετικές αποφάσεις. Είναι αποτέλεσμα σημαντικής συνεισφοράς της επιστημονικής κοινότητας αλλά και προϊόν προγραμματικής επεξεργασίας που ξεκίνησε άμεσα να υλοποιείται με εντατικούς ρυθμούς από τη 4^η Οκτωβρίου 2010. Αξιοποιεί την εργασία του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης και βασίζεται στη συνεισφορά της Επιστημονικής Επιτροπής υψηλού κύρους που συνέστησε το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

1.3 Ο στόχος του προγράμματος «Καλλικράτης»

Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» σχεδιάστηκε με γνώμονα μια σταθερή και σύγχρονη λύση για την τοπική αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση ούτως ώστε να μην καταστεί ανάγκη δημιουργίας ενός νέου σχεδίου που θα διόρθωνε τις παθογένειες και τις ελλείψεις του προγράμματος αυτού. Για αυτό τα στοιχεία που συνθέτουν το πρόγραμμα αυτό έχουν εκείνα τα χαρακτηριστικά τα οποία ανταποκρίνονται όχι μόνο στις σημερινές ανάγκες αλλά και σε αυτές που θα προκύψουν στο μέλλον.

Ο βασικός λοιπόν στόχος αυτού του προγράμματος είναι ένα κράτος σύγχρονο, αποτελεσματικό, επιτελικό και αποκεντρωμένο, που ανοίγει νέους δρόμους ανάπτυξης, το οποίο στέκεται αρωγός του πολίτη και της επιχείρησης. Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος το πρόγραμμα δημιουργεί :

1. Ισχυρούς Δήμους με ουσιαστικές αρμοδιότητες για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη.
2. Αιρετές Περιφέρειες που σχεδιάζουν την ανάπτυξη.

3. Αποκεντρωμένη Κρατική Διοίκηση επιτελικού χαρακτήρα.

Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει αρκετά πλεονεκτήματα. Συγκεκριμένα, δημιουργεί ένα κράτος το οποίο έχει στη διάθεσή του αποκεντρωμένα όργανα τα οποία είναι ενισχυμένα με αρμοδιότητες. Επίσης, δημιουργεί δύο βαθμούς αυτοδιοίκησης που μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες σχεδιασμού και υλοποίησης της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης, συνδυάζοντας τη δημοκρατική συμμετοχή με την αποτελεσματική διεύθυνση των τοπικών υποθέσεων και την εξυπηρέτηση του πολίτη. Διευρύνει τη συμμετοχή των πολιτών εμβαθύνοντας στη δημοκρατία με την οργάνωση της άσκησης της εξουσίας και παράλληλα αναδεικνύει το ρόλο της κοινωνίας των πολιτών, των κοινωνικών οργανώσεων και του εθελοντισμού. Χρησιμοποιεί διαδραστικές υπηρεσίες και με τον τρόπο αυτό αξιοποιεί νέα εργαλεία και μεθόδους της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Επίσης, ενσωματώνει τις αρχές της διαφάνειας, της ανοιχτής διακυβέρνησης, της αξιολόγησης και της λογοδοσίας στη διοικητική λειτουργία αλλά και της αξιοκρατίας στην πρόσληψη του προσωπικού, που απαλλάσσει πλέον την τοπική αυτοδιοίκηση από μια διαρκή κριτική. Με τον τρόπο αυτό αλλάζει το αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας. Τέλος, στοχεύει στην εξοικονόμηση πόρων με τον περιορισμό του αριθμού των ΟΤΑ που υιοθετεί αλλά και των νομικών του προσώπων.

1.4 Τι εισήγαγε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» σε σύγκριση με το σχέδιο Καποδίστριας

Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» σχεδιάστηκε για να διορθώσει τις ελλείψεις του σχεδίου Καποδίστρια. Σύμφωνα με το Ν.3852/2010 τα 6.000 ΝΠΔΔ και επιχειρήσεις των Δήμων που υπήρχαν περιορίστηκαν σε λιγότερα από 2.000. Τα 60.000 περίπου μέλη των διοικήσεων των Διοικητικών Συμβουλίων των δημοτικών επιχειρήσεων των ΟΤΑ, μειώθηκαν κατά 40.000 και έφτασαν τα 20.000 μέλη Διοικητικών Συμβουλίων δημοτικών επιχειρήσεων. Δημιουργήθηκε με τον τρόπο αυτό ένα πλαίσιο δαφανούς και ορθολογικής λειτουργίας των δημοτικών επιχειρήσεων και των ΝΠΔΔ αντίστοιχα.

Επίσης, οι Δήμοι αποκτούν αρμοδιότητες που σχετίζονται με τοπικά ζητήματα όπως η έκδοση οικοδομικών αδειών, η κοινωνική πρόνοια και επαγγελματικές άδειες. Οι πολίτες εξυπηρετούνται άμεσα για ζητήματα που αφορούν την καθημερινότητά τους. Οι Περιφέρειες αποκτούν ευρύτερες αρμοδιότητες που αποκεντρώνονται από υπουργεία όπως ο αναπτυξιακός σχεδιασμός, η Δημόσια Υγεία και η κατασκευή έργων.

Συστήνονται παντού Τοπικές και Δημοτικές Κοινότητες που αντικαθιστούν τα σημερινά Τοπικά και Δημοτικά Διαμερίσματα. Γιατί η Κοινότητα, Δημοτική (πάνω από 2.000 κατοίκους) και Τοπική (κάτω από 2.000 κατοίκους) είναι το κύτταρο των νέων ισχυρών Δήμων που αναζωογονεί ο «Καλλικράτης». Επιπλέον ενισχύεται η ενδοδημοτική αποκέντρωση με την απόδοση ενισχυμένων αρμοδιοτήτων στις κοινότητες (Ν. 3852/2010. Άρθρο 79 και 80-93).

Οι εκλογές γίνονται πλέον κάθε 5 χρόνια μαζί με τις ευρωεκλογές (Ν. 3852/2010. Άρθρο 9 και 110). Κατ' αυτόν τον τρόπο δίνεται περισσότερο ωφέλιμος χρόνος σε κάθε αυτοδιοικητική αρχή να εφαρμόσει τις πολιτικές της. Εκτός από τις προφανείς εξοικονομήσεις από την ταυτόχρονη διεξαγωγή των εκλογών, δημιουργήθηκαν συνθήκες και για μεγαλύτερη συμμετοχή στις ευρωεκλογές. Παράλληλα, περιορίζονται οι λειτουργικές δαπάνες και μαζί με την ορθολογική αξιοποίηση υπαρχόντων πόρων προκύπτει συνολική ετήσια βελτίωση των οικονομικών 500.000.000 €. Επιπλέον εξοικονομούνται 75.000.000 € ανά εκλογική περίοδο λόγω της σύμπτωσης με τις ευρωεκλογές. Οι δραστικές συνενώσεις επηρεάζουν το σύνολο της δομής και λειτουργίας των ΟΤΑ οδηγώντας σε σημαντική εξοικονόμηση πόρων. Για παράδειγμα, ο αριθμός των δημοτικών συμβούλων από 16.150 που ήταν μέχρι σήμερα περιορίζεται περίπου στους μισούς. Επιπλέον οι 195 θέσεις Αντινομαρχών αντικαθίστανται από τις μισές Αντιπεριφερειάρχων και οι 1.496 νομαρχιακοί σύμβουλοι αντικαθίστανται από 703 περιφερειακούς συμβούλους. Συνολικά οι περισσότερες από 50.000 θέσεις πολιτικού προσωπικού μειώνονται σε 25.000 θέσεις. Μόνο από τη μείωση αυτών των θέσεων πραγματοποιείται εξοικονόμηση της τάξης του 60%. Επίσης, οι νέοι μπορούν να εκλέγονται και να συμμετέχουν ενεργά στα κοινά από 18 ετών. Αίρεται το ελάχιστο του 21^{ου} έτους για συμμετοχή στις εκλογές της τοπικής αυτοδιοίκησης. Στόχος είναι να δοθεί στους νέους από 18 ετών η ευκαιρία να διαμορφώσουν το μέλλον του τόπου τους (Ν. 3852/2010. Άρθρο 13).

Μεταφέρεται στην Περιφέρεια το σύνολο των αρμοδιοτήτων, που αφορούν τον αναπτυξιακό περιφερειακό προγραμματισμό. Στην αρμοδιότητα αυτή εντάσσεται, όχι μόνον η

κατάρτιση και εκτέλεση των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, αλλά και η συμμετοχή στην όλη διαδικασία, κατάρτισης και εφαρμογής του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.) για την προγραμματική περίοδο 2007-2013. (Ν. 3852/2010, άρθρο 186α). Οι αυτοδιοικούμενες Περιφέρειες γίνονται το θεσμικό όχημα της πράσινης ανάπτυξης.

Δημιουργείται ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης στο οποίο υπάγονται οι υπερχρεωμένοι δήμοι. Στις περιπτώσεις που η εξυγίανση αφορά μόνο έναν από τους ΟΤΑ που συνενώνονται, το πρόγραμμα εφαρμόζεται για το συγκεκριμένο συνενούμενο υπερχρεωμένο δήμο που αποτελεί μέρος του νέου καλλικράτειου Δήμου (Ν. 3852/2010, άρθρο 262). Τίθενται προϋποθέσεις και διαδικασίες για τη λήψη δανείου από τους ΟΤΑ. Για να μην υπάρξουν στο μέλλον ξανά περιπτώσεις υπερδανεισμένων δήμων καθιερώνονται αυστηρά όρια και κριτήρια δανεισμού επειδή αυτοί οι υπερβολικοί δανεισμοί δεν έχουν αντίκτυπο μόνο στα χρέη κάθε δήμου, αλλά συνηπολογίζονται και στο δημόσιο χρέος της χώρας (Ν. 3852/2010, άρθρο 264).

Το Ελεγκτικό Συνέδριο πραγματοποιεί γενικευμένο προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας σε συμβάσεις άνω των 100.000 ευρώ την οποία συνάπτουν οι δήμοι, οι περιφέρειες και τα νομικά τους πρόσωπα καθώς και οι επιχειρήσεις τους. Σήμερα ο προσυμβατικός έλεγχος πραγματοποιείται μόνο για συμβάσεις άνω του 1.000.000 ευρώ και δεν αφορά Ν.Π.Δ.Δ. και επιχειρήσεις της αυτοδιοίκησης (Ν. 3852/2010, άρθρο 2678). Ο ελεγκτής νομιμότητας που προΐσταται της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., είναι ανώτατος υπάλληλος με πενταετή θητεία. Η επιλογή του γίνεται από το Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων (ΕΙ.Σ.Ε.Π.). Σήμερα τον έλεγχο νομιμότητας ασκεί ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, μετακλητός υπάλληλος δηλαδή διορισμένος από την εκάστοτε κυβέρνηση (Ν. 3852/2010, άρθρο 216).

Οι δαπάνες όλων των δήμων και των περιφερειών, όλων των νομικών προσώπων και επιχειρήσεων τους υπάγονται στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου ούτως ώστε να μην ξοδεύεται ούτε ένα ευρώ με αδιαφανείς διαδικασίες. Σήμερα 500 Δήμοι δεν υπάγονται στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σήμερα καμία επιχείρηση ή Ν.Π.Δ.Δ. δεν υπάγεται στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Ν. 3852/2010, άρθρο 275).

Στους Δήμους και στις Περιφέρειες συστήνεται Επιτροπή Διαβούλευσης οποία προσφέρει για πρώτη φορά τη δυνατότητα συγκροτημένης, θεσμοποιημένης και ανοικτής συμμετοχής και ανταλλαγής επιχειρημάτων με εκπροσώπους της τοπικής κοινωνίας (Ν.

3852/2010, άρθρο 76). Καθιερώνεται ο θεσμός του «Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης» σε κάθε Δήμο και Περιφέρεια με αποστολή την έγκαιρη καταπολέμηση της κακοδιοίκησης, τη διασφάλιση της αμεροληψίας των αυτοδιοικητικών αρχών, την βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων, καθώς και την αποσυμφόρηση αιρετών οργάνων του δήμου και της περιφέρειας από την συσσώρευση αιτημάτων και παραπόνων των πολιτών (Ν. 3852/2010, άρθρο 77). Συστήνεται αρμόδια υπηρεσία υπεύθυνη για την παροχή διοικητικής βοήθειας σε άτομα που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στους δήμους ή στα ΚΕΠ. Για όλους τους ανθρώπους που δεν έχουν τη δυνατότητα να μετακινηθούν ή να χρησιμοποιήσουν τα σύγχρονα δημοτικά e-ΚΕΠ(Ν. 3852/2010, άρθρο 98).

	Σχέδιο Καποδίστρια	Πρόγραμμα Καλλικράτη
Δήμοι	<p>Πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ.</p> <p>Συνολικά 910 Δήμοι και 124 κοινότητες.</p> <p>Οι περισσότεροι είχαν προκύψει από συνενώσεις το 1997 με τον «Καποδίστρια».</p> <p>Διαιρούνταν σε Δημοτικά Διαμερίσματα.</p>	<p>Πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ.</p> <p>Περιορισμός σε 325 Δήμους μέσω εθελοντικών ή αναγκαστικών συνενώσεων.</p> <p>Ανάληψη μέρους των αρμοδιοτήτων των Νομαρχιών.</p> <p>Διαιρούνται σε Δημοτικές Ενότητες, οι οποίες ταυτίζονται ουσιαστικά με τους δήμους που συνενώθηκαν.</p> <p>Αυτές με τη σειρά τους διαιρούνται σε κοινότητες, οι οποίες ταυτίζονται με τα παλαιά δημοτικά διαμερίσματα.</p>

<p>Νομαρχίες</p>	<p>Δευτεροβάθμιοι ΟΤΑ. Συνολικά 57 Νομαρχίες και 19 Επαρχία. Ακολουθούσαν το χωρισμό της χώρας σε νομούς, εκτός από την Αττική.</p>	<p>Περιφερειακές Ενότητες. Συνολικά 74. Μολονότι διοικητικά δεν αποτελούν αυτοδιοικούμενο θεσμό, ορίζεται ότι σε καθεμία από αυτές (ή ομάδα τους σε ορισμένες περιπτώσεις) θα αντιστοιχεί ένας άμεσα εκλεγμένος αντιπεριφερειάρχης, ο οποίος θα προέρχεται υποχρεωτικά από το συνδυασμό του περιφερειάρχη, θα έχει δηλωθεί ως τέτοιος στο ψηφοδέλτιο και θα έχει αυξημένες κατά τόπο αρμοδιότητες.</p>
<p>Περιφέρειες</p>	<p>Συνολικά 13. Υπεύθυνες για το συντονισμό των ΟΤΑ, τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεών τους και την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής σε περιφερειακό επίπεδο. Ο περιφερειάρχης διοριζόταν από την κυβέρνηση.</p>	<p>Παρέμειναν στα ίδια γεωγραφικά όρια, αλλά πλέον αποτελούν δευτεροβάθμιους ΟΤΑ με αιρετό περιφερειάρχη και συμβούλιο. Ανάληψη μέρους των αρμοδιοτήτων των νομαρχιών.</p>
<p>Αποκεντρωμένες Διοικήσεις</p>	<p>Δεν υπήρχαν</p>	<p>Συνολικά 7. Ο επικεφαλής τους (γενικός γραμματέας) διορίζεται απ' την κυβέρνηση. Ανέλαβαν σε γενικές γραμμές τις αρμοδιότητες των παλαιών περιφερειών.</p>

Δημοτικές επιχειρήσεις	Περίπου 6.000 Νομικά Πρόσωπα και επιχειρήσεις των Δήμων.	Μειώνονται σε περίπου 1.500 μέσω συνενώσεων ή καταργήσεων.
Χρηματοδότηση ΟΤΑ	Κρατικός προϋπολογισμός, ευρωπαϊκά προγράμματα, δημοτικά τέλη, ίδιοι πόροι (π.χ. δημοτικές επιχειρήσεις, εκμίσθωση παραλιών και λατομείων κ.ά.)	Παραμένουν τα προηγούμενα. Προστίθεται μερίδιο από κρατικούς φόρους (ΦΠΑ, φορολογία εισοδήματος, φόρο ακίνητης περιουσίας)
Αυτοδιοικητικές εκλογές	Κάθε 4 χρόνια, μήνα Οκτώβριο. Εάν ο πρώτος συνδυασμός δεν συγκέντρωνε 42%, η διαδικασία επαναλαμβανόταν την επόμενη Κυριακή μεταξύ των δύο πρωτευσάντων.	Κάθε 5 χρόνια, μήνα Ιούνιο, μαζί με τις Ευρωεκλογές (εξαιρούνται οι εκλογές του 2010). Απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία για την ανακήρυξη συνδυασμού ως νικητή. Εάν δεν επιτευχθεί, η διαδικασία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή μεταξύ των δύο πρωτευσάντων.

Πίνακας 1.4.1: Τι νέο εισήγαγε το Πρόγραμμα Καλλικράτης σε σχέση με το σχέδιο Καποδίστρια

1.5 Το νέο Δημόσιο management

Καθώς η παραδοσιακή διοίκηση χαρακτηριζόταν από γραφειοκρατία που δημιουργούσε έντονα προβλήματα, παρουσιάστηκε η ανάγκη να αναδιοργανωθεί η Δημόσια Διοίκηση, ειδικά στον Οικονομικό τομέα και στον τομέα του management (Lampropoulou&Οικονομου, 2016). Απότοκος αυτής της ανάγκης ήταν η εμφάνιση του «Νέου Δημόσιου μανάτζμεντ» στα τέλη της

δεκαετίας του 1970 και στις αρχές του 1980 που στηρίζεται στην πεποίθηση ότι ο δημόσιος τομέας δύναται να εξυγιανθεί, αν χρησιμοποιηθούν εκείνα τα διοικητικές πρακτικές που εφαρμόζονται στον ιδιωτικό τομέα και φέρνουν την αύξηση της παραγωγικότητας. Η δημόσια Διοίκηση θα γίνει πιο αποδοτική, αν κάνει χρήση όλων εκείνων των αρχών που βρίσκουν εφαρμογή στις επιχειρήσεις και φυσικά παραμεριστεί η άκαμπτη γραφειοκρατία.

Το «Νέο Δημόσιο μάνατζμεντ» περιλαμβάνει τα εξής βασικά χαρακτηριστικά(Karucu, 2006):

1. ενισχύεται η αποτελεσματικότητα και μειώνεται το κόστος,
2. παρέχονται υψηλές υπηρεσίες στον πελάτη,
3. δίνεται βάρος στη διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού,
4. ελέγχεται η αποδοτικότητα και αξιολογούνται τα αποτελέσματα της παραγωγικής διαδικασίας

Αντίθετα, το γραφειοκρατικό μοντέλο που ίσχυε μέχρι πρότινος είχε τα εξής χαρακτηριστικά(Μιχαλόπουλος, 2003, όπ. αναφ. στο Ασπρίδης, 2013):

1. δεν επιδίωκε μακροπρόθεσμο προγραμματισμό,
2. δεν έθετε δυναμική στοχοθεσία,
3. διέθετε σκληρή ιεραρχική δομή,
4. δεν επέτρεπε μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και
5. ήταν αυστηρά τυπικό

Στο Δημόσιο τομέα εφαρμόζεται αποτελεσματικά πλέον μία αρχή που χρόνια ακολουθείται στον ιδιωτικό τομέα και είναι η «Διοίκηση μέσω στόχων» (ManagementbyObjectives). Είναι ένα σύστημα διοίκησης που θεωρεί ότι η επιδίωξη των στόχων θα επιφέρει την αύξηση της παραγωγικότητας. Ένας οργανισμός, δηλαδή, θα λειτουργεί αποτελεσματικά, αν όλο το προσωπικό επιδιώκει τον ίδιο σκοπό και είναι ενωμένο για να παράγει ένα ολοκληρωμένο έργο, χωρίς ελλείψεις και περισσότερο κόπο. Η «Διοίκηση μέσω στόχων» έχει ως κύρια χαρακτηριστικά της(Denish&Palmer, 1998):

1. τη συμμετοχική στοχοθεσία,
2. τη σύνδεση της στρατηγικής του οργανισμού με όλους τους επιμέρους στόχους, αλλά και με τις ανταμοιβές,
3. την αναθεώρηση της απόδοσης του οργανισμού και

4. την έμφαση στον έλεγχο του οργανισμού και τη μέτρηση της παραγωγικότητάς του.

Μία ακόμη διοικητική αρχή του ιδιωτικού τομέα που εφαρμόστηκε και στον δημόσιο τομέα και επέφερε τη βελτίωση των παραγόμενων υπηρεσιών του ήταν και η «Διοίκηση ολικής ποιότητας» (Total Quality Management). Είναι μια πρακτική που επιδιώκει (Μπέσιλα-Βήκα, 2008):

1. αλλαγές που επιδιώκουν τη μεγιστοποίηση της αξίας του οργανισμού και μια συνεχή βελτίωση, όπως την αντιλαμβάνεται εκείνος που αναλαμβάνει τη διοίκηση,
2. ενίσχυση όλων των προβληματικών διαδικασιών παραγωγής, αλλά και διατήρηση των δυνατών «σημείων», για να μπορέσει ο οργανισμός να αποκτήσει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των άλλων επιχειρήσεων,
3. έμφαση στην ομαδικότητα και τη συνεργατικότητα για τη βελτίωση της ποιότητας,
4. εστίαση στην ικανοποίηση των αναγκών του πελάτη,
5. λήψη αποφάσεων βάσει αντικειμενικών δεδομένων και μετρήσεων, καθώς και
6. προσήλωση της διοίκησης στην ποιότητα.

1.6 Καλλικράτης και νέο Δημόσιο management

Στο κεφάλαιο αυτό θα παρουσιαστούν τα στοιχεία εκείνα που καθιστούν τον «Καλλικράτη» ένα σχέδιο προσαρμοσμένο στην επιταγή των καιρών για σύγχρονες στρατηγικές οργάνωσης της Δημόσιας Διοίκησης. Όπως προαναφέρθηκε, εκτός από το «Νέο Δημόσιο Μάνατζμεντ», υπάρχουν πολλές ακόμη πρακτικές για τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας του δημόσιου τομέα. Δύο από τις βασικότερες είναι:

1. η «Διοίκηση μέσω Στόχων» και
2. η «Διοίκηση Ολικής Ποιότητας».

Αυτήν την ανάγκη την είχε διαβλέψει η χώρα μας, πριν ακόμη προχωρήσει στη θεσμοθέτηση του Προγράμματος «Καλλικράτης», γι' αυτό είχαν καταβληθεί προσπάθειες εναρμόνισης της ελληνικής δημόσιας διοίκησης με τις επιταγές των προαναφερθέντων μοντέλων, πριν ακόμη την υιοθέτηση του προγράμματος «Καλλικράτης». Συγκεκριμένα, το 2004 ψηφίστηκε ο Ν. 3230/2004 με τίτλο «Καθιέρωση συστήματος διοίκησης με στόχους, μέτρηση της αποδοτικότητας και άλλες διατάξεις», ο οποίος καθόρισε τη «Διοίκηση μέσω Στόχων», επιδιώκοντας την καθιέρωση ατομικών και ομαδικών στόχων στην ελληνική Δημόσια Διοίκηση. Μέσω της στοχοθέτησης αυτής έγινε προσπάθεια εναρμόνισης της στρατηγικής του δημόσιου τομέα με το εξωτερικό και το εσωτερικό του περιβάλλον, καθώς και η συστηματική επικοινωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών του, ώστε να επιτευχθούν οι προσδοκώμενοι στόχοι. Ο νόμος καθόρισε τις προτεραιότητες της Διοίκησης, διασφαλίζοντας τη συνεκτική της λειτουργία και ξεκαθάρισε τους στόχους που μέχρι τότε ήταν ασαφείς και είχαν ως αποτέλεσμα την ανακόλουθη, τυπολατρική και βραδυκίνητη επιτέλεση των καθηκόντων από τους δημοσίους υπαλλήλους. Κι αν ο νόμος δεν εφαρμόστηκε σε μεγάλο βαθμό και τα αποτελέσματά του ήταν μηδαμινά, αυτό οφείλεται στην έλλειψη της βούλησης της Δημόσιας Διοίκησης να εφαρμόσει σύγχρονα μέσα και εργαλεία. Εξαίρεση αποτελεί η εφαρμογή του στο Κοινό Πλαίσιο Στήριξης, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική παρακολούθηση και αξιολόγηση χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (Ασπρίδης, 2013).

Σχετικά με τη «Διοίκηση Ολικής Ποιότητας», η πιο σημαντική πρωτοβουλία που προωθήθηκε υπήρξε το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Πολιτεία». Αυτό έστρεψε την προσοχή της διοίκησης στη διασφάλιση της ποιότητας σύμφωνα με διεθνή πρότυπα, με πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα το ISO, αλλά και την αυτοαξιολόγηση της απόδοσης των δημοσίων υπηρεσιών (Μπέσιλα-Βήκα, 2008).

Σχετικά με το «Νέο Δημόσιο Μάνατζμεντ», το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» ακολουθεί τις επιταγές του και εστιάζει σε διαδικασίες, ενέργειες και πρωτοβουλίες που εναρμονίζονται με αυτές. Ειδικότερα, οι οριζόντιες δράσεις που αποτελούν εργαλεία του σύγχρονου Μάνατζμεντ είναι οι ακόλουθες (Κάππας, 2017):

1. Η αναδιοργάνωση και ο εκσυγχρονισμός της διοίκησης και ο εξορθολογισμός της λειτουργίας της, απλοποιούν και μεταφέρουν αρμοδιότητες, ώστε να αρθεί η γραφειοκρατία. Γι' αυτό δίνεται η δυνατότητα στους Δήμους και τις Περιφέρειες

να εφαρμόσουν εκείνα τα οργανωτικά και διοικητικά στοιχεία λειτουργίας που θα τους επιτρέψουν να εστιάσουν στον επιδιωκόμενο σκοπό που δεν είναι άλλος από την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και την ικανοποίηση των αναγκών του.

2. Η ψηφιακή οργάνωση του Δήμου, της Περιφέρειας και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης επιδιώκει την αποδοτικότερη οργάνωση και λειτουργία των νέων θεσμών, την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση του πολίτη, την ενίσχυση της διαφάνειας, τον έλεγχο και τη συμμετοχική δράση. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η ενοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων της Αυτοδιοίκησης, η εγκατάσταση και η λειτουργία των e-ΚΕΠ, καθώς και η δημιουργία Κάρτας Δημότη,
3. Η εκπαίδευση, επιμόρφωση και κατάρτιση των αιρετών και των εργαζομένων των ΟΤΑ επιδιώκει τη συνεχή αναβάθμιση και εξειδίκευση των γνώσεων και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού της Αυτοδιοίκησης, για να είναι σε θέση να προσαρμοστεί στο νέο περιβάλλον που διαμορφώνει ο «Καλλικράτης» και
4. η αξιολόγηση των Δήμων και των Περιφερειών μέσα από σύγχρονα μεθοδολογικά εργαλεία και δείκτες θα διεξάγεται διαρκώς τόσο συνολικά, όσο και ανά τομέα με τακτικές αναφορές. Έτσι θα ενημερώνονται όλοι οι φορείς έγκαιρα για τα προβλήματα, θα λαμβάνονται μέτρα για ταχύτερη επίλυσή τους και ταυτόχρονα θα αναπροσαρμόζονται οι στόχοι της Διοίκησης στα νέα δεδομένα.

2 Οι νέες ρυθμίσεις του προγράμματος Καλλικράτη για τους ΟΤΑ

2.1 Εισαγωγή

Με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» η Τοπική Αυτοδιοίκηση χωρίζεται σε Α΄ και Β΄ βαθμού οι οποίες είναι αυτοτελής με συγκεκριμένες και ξεχωριστές αλλά διευρυμένες αρμοδιότητες και λειτουργίες η κάθε μία. Μεταξύ των δύο βαθμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν υπάρχει ιεραρχική σχέση και σχέση ελέγχου αλλά σχέση συνεργασίας, η οποία και θα εξειδικευθεί περαιτέρω νομοθετικά. Με τον τρόπο αυτό γίνεται σαφές ο σημαντικός ρόλος των ΟΤΑ και αναγνωρίζεται η συλλογική λειτουργία τους, όργανα των οποίων είναι η Εκτελεστική Επιτροπή, οι Αντιδήμαρχοι και Αντιπεριφερειάρχες με τοπική αρμοδιότητα, η Οικονομική Επιτροπή, η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής. Έτσι, αναβαθμίζεται το επιχειρησιακό δυναμικό τόσο των Δήμων όσο και των Περιφερειών. Από τη συνένωση που πραγματοποιήθηκε σε τοπικό επίπεδο, μειώθηκε ο αριθμός των Δήμων από 1.034 που ήταν σε 325, των Περιφερειών σε 13 από 54 Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και από 13 Περιφέρειες σε 7 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις.

2.2 Θεσμικές και λειτουργικές αλλαγές των ΟΤΑ

Με το Πρόγραμμα Καποδίστριας οι Δήμοι διευρύνονται και ενδυναμώνεται ο ρόλος τους. Αυτοί οι νέοι και ισχυροί δήμοι που προκύπτουν αναλαμβάνουν νέες αρμοδιότητες που προέρχονται από την καταργούμενη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση. οι νέες αυτές αρμοδιότητες είναι οι εξής:

1. η πρόνοια και η προστασία της δημόσιας υγείας,
2. η ανέγερση σχολικών κτιρίων,
3. η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού,
4. η ένταξη των μεταναστών,

5. οι πολεοδομικές εφαρμογές,
6. ο υγειονομικός έλεγχος,
7. η προστασία της παιδικής και της τρίτης ηλικίας,
8. οι λαϊκές αγορές
9. οι αδειοδοτήσεις και ο έλεγχος πολλών τοπικών, οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων,
10. η πολιτική προστασίας, με την ένταξη των δήμων στον εθνικό σχεδιασμό με συγκεκριμένο ρόλο και αρμοδιότητες.

Οι σημερινοί συνενωμένοι Δήμοι διατηρούν τις διοικητικές τους υπηρεσίες οι οποίες είναι απαραίτητες για να εξυπηρετούνται οι πολίτες του δήμου άμεσα και αποτελεσματικά. Η λειτουργία τους βασίζεται στη χρησιμοποίηση πρότυπων οργανισμών ανάλογα με το μέγεθος και τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά τους, καθώς και το νησιωτικό ή ορεινό χαρακτήρα τους.

Αναφορικά με τις μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες στους ΟΤΑ, η άσκηση αυτών γίνεται από τον ΟΤΑ στον οποίο λειτουργούσε η υπηρεσία. Στο πλαίσιο αυτό, το προσωπικό τους μετατάχθηκε στον αντίστοιχο Δήμο, όπου λειτουργούσε η καταργούμενη Αποκεντρωμένη Νομαρχιακή Υπηρεσία, με ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας όπως ορίζεται στις παραγράφους 1 έως και 7 του άρθρου 257 του νόμου. Ειδικότερα, σε περίπτωση έλλειψης υλικοτεχνικής υποδομής και προσωπικού σε κάποιους Δήμους, η άσκηση των πρόσθετων αρμοδιοτήτων που απονεμήθηκαν σ' αυτούς, περιλαμβανομένων και των τεχνικών υπηρεσιών, οι σχετικές αρμοδιότητες, σε επίπεδο παροχής πλήρους διοικητικής υποστήριξης μέσω των αντίστοιχων υπηρεσιών του, ασκούνται, υποχρεωτικώς, από τον δήμο της έδρας του νομού ή από τυχόν υφιστάμενο εγγύτερο Δήμο εντός των ορίων του ίδιου Νομού.

Ο σκοπός της ρύθμισης αυτής ήταν η διασφάλιση των αναγκαίων οργανωτικών και λειτουργικών υποδομών των διοικητικών μονάδων, ώστε να καταστεί εφικτή η άσκηση των πρόσθετων αρμοδιοτήτων που απονέμονται στους Δήμους, στο πλαίσιο και της χρονικής κλιμάκωσής τους (ικανός αριθμός από 1-1-2011 και σειρά τομεακών αρμοδιοτήτων από 1-1-2013). Το πρωταρχικό, πάντοτε, κριτήριο είναι η καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη. Κεντρικός στόχος της Νέας Αρχιτεκτονικής είναι η θεμελίωση του ψηφιακού Δήμου, δηλαδή αντί να πηγαίνει ο πολίτης στις δημοτικές δομές, να παρέχονται όλο και περισσότερες υπηρεσίες σε

αντίστοιχο σημείο στο χωριό του ή και στο σπίτι του. Έτσι, μειώνεται η σημασία της απόστασης ενός οικισμού από την έδρα ενός δήμου και του προσδιορισμού της έδρας του.

2.3 Όργανα διοίκησης – Νέοι θεσμοί

Η Διοίκηση του Δήμου ασκείται από:

1. το Δημοτικό Συμβούλιο,
2. τον Δήμαρχο,
3. την Εκτελεστική Επιτροπή,
4. την Οικονομική Επιτροπή,
5. την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής,
6. την Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης,
7. τον Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης,
8. το Συμβούλιο Ένταξης μεταναστών.

Το Δημοτικό Συμβούλιο παραμένει το βασικό όργανο με το τεκμήριο αρμοδιότητας εντός του δήμου. Ο επιτελικός και ελεγκτικός του ρόλος ενισχύεται, μέσω της αναβάθμισης των Επιτροπών, και ταυτόχρονα ενισχύεται η θέση της αντιπολίτευσης (π.χ. στη Δημαρχιακή Επιτροπή). Δεδομένης της μείωσης του αριθμού των Δήμων, σε συνδυασμό με τον περιορισμό του αριθμού των μελών των τοπικών συμβουλίων οδηγούμαστε σε δραστικό περιορισμό του συνολικού αριθμού των αιρετών. Αυτό επιτρέπει την αύξηση του αριθμού των δημοτικών συμβούλων.

Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι ένα συλλογικό επιχειρησιακό-εκτελεστικό όργανο στους δήμους που έχουν περισσότερους από ένα Αντιδήμαρχο. Σε αυτήν συμμετέχουν εκτός από τον Δήμαρχο που είναι και ο πρόεδρος, όλοι οι θεματικοί και τοπικοί Αντιδήμαρχοι καθώς επίσης (χωρίς δικαίωμα ψήφου) και ο Γενικός Γραμματέας του Δήμου (στους Δήμους όπου υφίσταται τέτοιο όργανο). Ο στόχος για τον οποίο δημιουργήθηκε η Εκτελεστική Επιτροπή, εκτός των

άλλων, ήταν για να αυξηθεί η διαφάνεια της δημοτικής δράσης και για να βελτιωθεί ο συντονισμός των δράσεων και των υπηρεσιών του Δήμου.

Ως συλλογικό όργανο με επιτελικό ρόλο, η Εκτελεστική Επιτροπή αναλαμβάνει και αρμοδιότητες που αφορούν το δημοτικό προγραμματισμό και ενδεικτικά (<https://www.eetaa.gr>):

1. Την ευθύνη για την κατάρτιση και την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, το οποίο και εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο.
2. Την κατάρτιση και εισήγηση στο Δημοτικό Συμβούλιο του Τεχνικού Προγράμματος του Δήμου και την ευθύνη της υλοποίησής του.
3. Την εναρμόνιση των προτάσεων των υπηρεσιών του Δήμου ως προς τον προϋπολογισμό και την υποβολή σχετικής γνώμης προς τη Δημαρχιακή Επιτροπή πριν την κατάρτιση του προϋπολογισμού.
4. Την υποβολή, προς το Δημοτικό Συμβούλιο, ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων.
5. Την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού.
6. Την παρακολούθηση, αξιολόγηση και συντονισμό των δράσεων των νομικών προσώπων του Δήμου, λαμβάνοντας υπόψη και τις σχετικές εισηγήσεις των Προέδρων των Τοπικών Συμβουλίων.

Ενόψει της προτεινομένης αύξησης των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου, αλλά και των πιεστικών αναγκών για αποσυμφόρηση της Ολομέλειας του Δημοτικού Συμβουλίου, ιδίως στους μεγαλύτερους Δήμους, ενισχύονται αποφασιστικά οι Επιτροπές του Δημοτικού Συμβουλίου, οι οποίες έχουν ανάλογη προς το Δημοτικό Συμβούλιο σύνθεση και μπορούν να έχουν, με βάση τον σχετικό κανονισμό ή/και σχετική ειδική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, και αποφασιστικές αρμοδιότητες. Η δημιουργία τέτοιων επιτροπών μπορεί να προσαρμόζεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, αφού σε τουριστικούς δήμους, λ.χ., μπορεί να συγκροτηθεί Ειδική Επιτροπή Τουρισμού, σε αγροτικούς Δήμους αντίστοιχη επιτροπή κ.λπ. Σε περιπτώσεις μείζονος σημασίας, μπορεί η εν λόγω Επιτροπή (αλλά και οι υπόλοιπες επιτροπές με αποφασιστικές αρμοδιότητες) να παραπέμπει το ζήτημα στο Δημοτικό Συμβούλιο, ενώ το ίδιο ισχύει και όταν ένας ορισμένος αριθμός μελών του Δημοτικού Συμβουλίου (π.χ. τα 2/5) ζητήσει να ληφθεί η σχετική απόφαση από το Δημοτικό Συμβούλιο. Με αυτό το νέο θεσμό επιτυγχάνεται

αποσυμφόρηση του Δημοτικού Συμβουλίου χωρίς να ματαιώνεται, σε περιπτώσεις μείζονος σημασίας, ο ρόλος του τοπικού αντιπροσωπευτικού σώματος.

Η Οικονομική Επιτροπή είναι το όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου που έχει τις αρμοδιότητες της παλιάς Δημορχιακής Επιτροπής, με επιπλέον (<http://www.ypes.gr/>):

1. τις λειτουργίες οικονομικού ελέγχου και της τακτικής παρακολούθησης του προϋπολογισμού (τριμηνιαία έκθεση προς το Δημοτικό Συμβούλιο),
2. την εισήγηση στο Δημοτικό Συμβούλιο ετησίου σχεδίου διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας του Δήμου,
3. την παρακολούθηση της υλοποίησης του και την ενημέρωση του Δημοτικού Συμβουλίου,
4. την λήψη αποφάσεων για θέματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και διαφάνειας, και
5. την παρακολούθηση της υλοποίησης των κανονιστικών αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου.

Σε Δήμους άνω των 10.000 κατοίκων, το νέο συλλογικό όργανο για θέματα ποιότητας ζωής, πολεοδομίας και περιβάλλοντος, με εισηγητικές και αποφασιστικές αρμοδιότητες, είναι η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής. Οι Εισηγητικές αρμοδιότητες αφορούν θέματα περιβάλλοντος, πολεοδομίας και χωροταξίας, ενώ οι αποφασιστικές αρμοδιότητες αφορούν στην χορήγηση άδειας υγειονομικού ενδιαφέροντος(<http://www.ypes.gr/>).

Η Δημορχιακή Επιτροπή αποκτά αναλογικότερη συμμετοχή της αντιπολίτευσης ενώ παράλληλα ενισχύεται ο εποπτικός και ελεγκτικός της ρόλος ως προς τα οικονομικά του Δήμου. Προς τον σκοπό αυτό, ενόψει και της προτεινομένης αύξησης των μελών του δημοτικού συμβουλίου, καθώς και των αρμοδιοτήτων της Δημορχιακής Επιτροπής, τα μέλη της είναι είτε 7 (πέντε και δύο από την αντιπολίτευση), είτε 9 (έξι και τρία), είτε 11 (επτά και τέσσερα).

Καθιερώνεται Συμβούλιο Διαβούλευσης στο οποίο συμμετέχουν, εκτός από τον Δήμαρχο και τους επικεφαλής των δημοτικών παρατάξεων, εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, μη κυβερνητικών οργανώσεων, οργανώσεων εργοδοτών, εργαζομένων και επαγγελματικών συλλόγων συγκροτείται με απόφαση του Δημάρχου και συγκαλείται υποχρεωτικά ετησίως, πριν

από την έγκριση από το Δημοτικό Συμβούλιο, του ετήσιου προγράμματος και προϋπολογισμού του Δήμου. Σε συνεργασία με τους συλλογικούς φορείς της αυτοδιοίκησης, εκπονείται Οδικός Χάρτης Λήψης Απόφασης, ο οποίος περιλαμβάνει όλα τα στάδια και το περιεχόμενο των σχετικών διαδικασιών (διαβούλευση, ανάρτηση στο διαδίκτυο κ.λπ.).

Θεσμοθετείται ο «Συνήγορος του Δημότη» και ο «Συνήγορος της Επιχείρησης», με επιλογή με αυξημένη πλειοψηφία των 2/3 από το Δημοτικό Συμβούλιο, μεταξύ των μελών του, ή και εκτός αυτών, ενός προσώπου κύρους, το οποίο αναλαμβάνει την ευθύνη διαμεσολάβησης μεταξύ πολιτών / συναλλασσόμενων με το δήμο και διοίκησης του δήμου, με στόχο την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης. Ο νέος αυτός θεσμός δεν υποκαθιστά, βέβαια, τον «Συνήγορο του Πολίτη», αλλά είναι ένας καθαρά τοπικός θεσμός, ο οποίος συνεισφέρει αποφασιστικά στη βελτίωση της δημοτικής διοίκησης και των σχέσεών της με τους πολίτες, ενώ από την άλλη πλευρά απαλλάσσει τους αιρετούς (και ιδίως το Δήμαρχο) από τον φόρτο που προκαλούν σχετικά αιτήματα από την πλευρά των πολιτών.

Το Συμβούλιο Ένταξης των Μεταναστών αποτελεί συμβουλευτικό όργανο του Δήμου και έχει σαν έργο την καταγραφή και διερεύνηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες που κατοικούν στην περιφέρεια του Δήμου, υποβάλλοντας εισηγήσεις προς το Δ.Σ για την ανάπτυξη τοπικών δράσεων ομαλής ένταξης των μεταναστών στην τοπική κοινωνία(<http://www.ypes.gr/>).

Συγκροτούνται πενταμελή τοπικά συμβούλια σε όλα τα υπάρχοντα τοπικά διαμερίσματα, με πληθυσμό τουλάχιστον 1.000 κατοίκων και τριμελή τοπικά συμβούλια για πληθυσμό μικρότερο των 1.000 κατοίκων (για τοπικά διαμερίσματα με πληθυσμό κάτω από 500 εκλέγεται ένας τοπικός εκπρόσωπος). Ιδρύονται τοπικά διαμερίσματα και στην έδρα των σημερινών Δήμων με πληθυσμό έως 10.000 και συγκροτούνται αντίστοιχα τοπικά συμβούλια. Το Τοπικό Συμβούλιο εκλέγει Πρόεδρο, ο οποίος συμμετέχει στις συνεδριάσεις των δημοτικών συμβουλίων και της Εκτελεστικής Επιτροπής όταν συζητούνται θέματα που αφορούν το τοπικό τους διαμέρισμα και εισηγούνται σχετικά.

2.4 Τοπικό Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης

Το Τοπικό Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης δημιουργήθηκε από το πρόγραμμα Καλλικράτης και περιλαμβάνει (<https://www.eetaa.gr/>):

1. Το Πρόγραμμα Εξυγίανσης ΟΤΑ με οικονομική δυσπραγία: αφορά υπερχρεωμένους Δήμους και Δημοτικές Ενότητες. Εδώ μπορούν υποχρεωτικά ή και εθελοντικά, αφού κάνουν πρώτα αίτηση, να υπαχθούν στο πρόγραμμα Δήμοι οι οποίοι ξεπερνούν το οριζόμενο ποσοστό αναλογίας Τοκοχρεολυσίων / Τακτικών Εσόδων και Συνολικού Χρέους / Συνολικών Εσόδων.
2. Δημιουργία Λογαριασμού Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης: η υπαγωγή στον οποίο επιδιώκει την επίτευξη των κριτηρίων αναλογίας Τοκοχρεολυσίων / Τακτικών Εσόδων και Συνολικού Χρέους / Συνολικών Εσόδων και συνεπάγεται Έλεγχο από την Εποπτική Επιτροπή, περιορισμό προσλήψεων, χρηματοδότηση του Προγράμματος Εξυγίανσης από ίδια έσοδα και ΣΑΤΑ και κυρίως προγραμματισμό δράσεων που δε ξεπερνά τη δημοτική περίοδο. Ο λογαριασμός αυτός χρηματοδοτείται από τους ΚΑΠ, χρηματοδοτεί τμήμα του Προγράμματος Εξυγίανσης και οι λειτουργικές του λεπτομέρειες καθορίζονται ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων & Κοινοτήτων Ελλάδας ή της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας.
3. Τη θέσπιση κανόνων για την Πιστοληπτική Πολιτική των ΟΤΑ: ένας από τους βασικότερους κανόνες είναι ο τοπικός δανεισμός ο οποίος αναφέρεται αποκλειστικά και μόνο στις επενδύσεις και στη χρηματοδότηση χρέους. Ο δανεισμός του Δήμου δεν μπορεί να ξεπερνά συγκεκριμένο ποσοστό (που ορίζεται στο 20%) Τοκοχρεολυσίων – Τακτικών Εσόδων και αντίστοιχα Συνολικού Χρέους – Συνολικών Εσόδων.
4. Την αποτελεσματική και σύγχρονη οικονομική διαχείριση: με αναβάθμιση του ρόλου του Προϋπολογισμού και την δημιουργία εργαλείων για την λήψη αποφάσεων, όπως:
 - i. βάσεις δεδομένων με στατιστικά στοιχεία,

- ii. λειτουργία διπλογραφικού συστήματος με αναλυτική λογιστική,
- iii. σύσταση Ταμειακής Υπηρεσίας σε όλους Δήμους και
- iv. ολοκληρωμένο οικονομικό σχεδιασμό (επιχειρησιακό σχέδιο, προϋπολογισμός, τεχνικό πρόγραμμα).

2.5 Σύστημα Εποπτείας και ελέγχου των ΟΤΑ

Με το πρόγραμμα Καλλικράτης εισάγονται οι εξής μηχανισμοί ελέγχου των ΟΤΑ, οι οποίοι αφορούν τις δαπάνες και τα έσοδά τους. Συγκεκριμένα οι μηχανισμοί αυτοί είναι οι εξής (<https://www.eetaa.gr/>):

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο. Έργο του είναι ο εξής έλεγχος:
 - i. προληπτικός,
 - ii. κατασταλτικός,
 - iii. προσυμβατικός,
 - iv. είσπραξης εσόδων
2. Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ: η σύστασή της πραγματοποιείται στις έδρες των επτά Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Το έργο της που οργανώνεται σε επίπεδο λειτουργικής αυτοτέλειας και είναι ανεξάρτητη από κάθε δυνατότητα κρατικής παρέμβασης είναι:
 - i. Ο έλεγχος της νομιμότητας των πράξεων των ΟΤΑ
 - ii. Ο πειθαρχικός έλεγχος των αιρετώνΗ υπηρεσία αυτή διαρθρώνεται σε διεύθυνση Γενικών, Οικονομικών και Τεχνικών Υποθέσεων.
3. Καθολική υποχρέωση ανάρτησης στο διαδίκτυο όλων των αποφάσεων των ΟΤΑ. Οι αποφάσεις δεν εκτελούνται αν δεν αναρτηθούν στον δικτυακό τόπο diangeia.gov.gr. Με την ολοκλήρωση της ανάρτησης η κάθε απόφαση αποκτά έναν μοναδικό αριθμό Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης (ΑΔΑ), ο οποίος την πιστοποιεί. Ο ΑΔΑ που παράγεται αλγοριθμικά με βάση την ημερομηνία καταχώρισης, το φορέα έκδοσης και τον αύξοντα αριθμό πράξης του φορέα,

εγγράφεται αυτόματα σε κάθε σελίδα του εγγράφου που αναρτάται. Είναι η ταυτότητα της κάθε αναρτημένης πράξης και την ακολουθεί εφεξής. Δεν μπορούν να υπάρχουν δύο ΑΔΑ για μια πράξη και όταν μια πράξη για κάποιο λόγο ακυρώνεται ο ΑΔΑ της παραμένει ανενεργός. Με τις τροποποιήσεις που επέφερε ο Ν 4210/2013 στο πρόγραμμα Διαύγεια αρκεί η επίκληση του ΑΔΑ για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση των αναρτημένων πράξεων τόσο κατά τη διεκπεραίωση υποθέσεων των πολιτών όσο και κατά την επικοινωνία μεταξύ φορέων.

3 Το πρόγραμμα Καλλικράτης για τις Περιφέρειες

3.1 Αιτίες που οδήγησαν στην ανασυγκρότηση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης

Οι αρμοδιότητες που δόθηκαν στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ήταν εξαρχής σε μεγάλο βαθμό γραφειοκρατικού διεκπεραιωτικού χαρακτήρα, που δυσχέραναν την αποτελεσματικότητα του θεσμού, παρά τις προσπάθειες των αιρετών, οι οποίοι με περιορισμένα μέσα και προσωπικό προσπάθησαν να ανταποκριθούν στις προκλήσεις. Οι αιτίες για την συγκρότηση της Αυτοδιοίκησης Β΄ βαθμού ήταν (<https://www.eetaa.gr/>):

1. Ο στόχος για την αναπτυξιακή πολιτική, ο οποίος απαιτεί οι ενότητες να είναι διευρυμένες.
2. Η αναδιάταξη των Δήμων σε λιγότερες και ισχυρότερες μονάδες που αναλαμβάνουν περισσότερες αρμοδιότητες επιβάλλει την αναδιάταξη του Δεύτερου βαθμού σε ευρύτερες γεωγραφικές ενότητες, ώστε να είναι σε θέση να αναλάβουν νέες αρμοδιότητες, ιδίως στην ανάπτυξη.
3. Η Δευτεροβάθμια Αυτοδιοίκηση στα όρια των νομών αποδείχθηκε ότι δυσκολεύει την αποτελεσματική συμμετοχή στα ευρωπαϊκά όργανα, όπως την Επιτροπή των Περιφερειών, στα οποία οι περιφέρειες των άλλων κρατών – μελών έχουν ουσιαστικό ρόλο και λόγο.

Όλα τα παραπάνω επέβαλλαν τη συγκρότηση του Δεύτερου βαθμού της Αυτοδιοίκησης σε ευρύτερες γεωγραφικές ενότητες που επιτρέπουν ένα νέο ρόλο στο θεσμό. Για τους λόγους αυτούς το πρόγραμμα «Καλλικράτης» κινείται σε δύο άξονες(<https://www.eetaa.gr/>):

- 1) στην ανασυγκρότηση των Δευτεροβάθμιων ΟΤΑ σε επίπεδο Περιφέρειας,
- 2) στη ριζική εσωτερική αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Αυτοδιοίκησης σε συνδυασμό με την αποφασιστική ενίσχυσή της με τους απαραίτητους πόρους, ανθρώπινους και οικονομικούς, για την εκπλήρωση της αποστολής της.

3.2 Οι αλλαγές για την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση

Οι νέες Δευτεροβάθμιες Αυτοδιοικήσεις προέρχονται από τη συνένωση των υφισταμένων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, οι οποίες καταργούνται. Η εδαφική περιοχή των νέων οργανισμών περιλαμβάνει το άθροισμα της εδαφικής περιοχής των καταργούμενων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. Οι οργανισμοί της Δευτεροβάθμιας Αυτοδιοίκησης, από τις σημερινές 54 Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, τις 3 διευρυμένες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τα 19 Επαρχεία, δηλαδή ένα σύνολο 76 Διοικητικών Ενοτήτων, εξελίσσονται σε Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις σε αριθμό ανάλογο των σημερινών 13 Διοικητικών Περιφερειών. Αυτές οι περιφέρειες παρέμειναν στα ίδια γεωγραφικά όρια, αλλά πλέον αποτελούν δευτεροβάθμιους ΟΤΑ με αιρετό περιφερειάρχη και συμβούλιο και αναλαμβάνουν μέρος των αρμοδιοτήτων των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων. Ειδικά στην Αττική και στη Θεσσαλονίκη αντιμετωπίζονται με ειδικές ρυθμίσεις τα θέματα μητροπολιτικού χαρακτήρα (<https://www.eetaa.gr/>).

Οι 13 περιφέρειες σύμφωνα με τον Καλλικράτη είναι:

1. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης,
2. Κεντρικής Μακεδονίας,
3. Δυτικής Μακεδονίας,
4. Θεσσαλίας
5. Ηπείρου,
6. Ιονίων Νήσων,
7. Δυτικής Ελλάδος, η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Αιτωλοακαρνανίας Αχαΐας, και Ηλείας. Έδρα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας είναι η Πάτρα. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας.
8. Στερεά Ελλάδα,
9. Πελοποννήσου,
10. Αττικής,
11. Κρήτης,
12. Νότιου Αιγαίου και
13. Βόρειου Αιγαίου.

Στα όρια αυτά συγκεντρώνονται τα απαραίτητα δημογραφικά, κοινωνικά και οικονομικά μεγέθη για το σχεδιασμό, προγραμματισμό και υλοποίηση της αναπτυξιακής πορείας, της διατήρησης της κοινωνικής συνοχής. Εξυπηρετείται, επίσης, η αποτελεσματικότερη υπεράσπιση και διεκδίκηση των συμφερόντων των Ελληνικών Περιφερειών στα αρμόδια όργανα της Ε.Ε. Θεμελιώνεται έτσι η Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση με άμεσα αιρετό Περιφερειακό Συμβούλιο και άμεσα αιρετό Περιφερειάρχη και με ενσωματωμένους ως διαμερίσματα τους σημερινούς νομούς, που εκπροσωπούνται στο Περιφερειακό Συμβούλιο με καθορισμένο αριθμό συμβούλων ανάλογα του πληθυσμού κάθε Νομού(<https://www.eetaa.gr/>).

Στην Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση μεταφέρονται εκείνες οι αρμοδιότητες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που ασκούνται αποτελεσματικότερα σε Περιφερειακό επίπεδο, καθώς επίσης και αρμοδιότητες που ασκούνται σήμερα από την κρατική Περιφέρεια, εκτός από όσες, έχοντας αμιγώς κρατικό χαρακτήρα, παραμένουν στην Αποκεντρωμένη Κρατική Διοίκηση. Οι Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις αναλαμβάνουν(<https://www.eetaa.gr/>):

1. τις υπηρεσίες, τις αρμοδιότητες και τους πόρους των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που καταργούνται, εκτός από εκείνες που μεταφέρονται στους δήμους.
2. Σταδιακά εκείνες τις αρμοδιότητες που ασκούνται σήμερα από την κρατική περιφέρεια, με εξαίρεση εκείνες οι οποίες πρέπει να παραμείνουν στα αποκεντρωμένα όργανα του κράτους χάριν της ενότητας της κρατικής πολιτικής σε ολόκληρη την επικράτεια, όπως τα θέματα χωροταξίας-πολεοδομίας, προστασίας του περιβάλλοντος και δασικής πολιτικής ή μεταναστευτικής πολιτικής.

Η Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση γίνεται ο βασικός πυλώνας του αναπτυξιακού προγραμματισμού, ενώ κομβικός καθίσταται ο ρόλος της ως προς τα έργα και τις υποδομές. Βασική προϋπόθεση είναι η επαρκής στελέχωσή της, αλλά και η αξιοποίηση της πείρας και της τεχνογνωσίας που έχουν αποκτήσει μέχρι σήμερα οι αντίστοιχες υπηρεσίες των κρατικών περιφερειών, ορισμένες από τις οποίες μεταφέρονται, μαζί με το προσωπικό τους και τους πόρους τους, στις νέες Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις. Στο παραπάνω πλαίσιο, αρμοδιότητες που ασκούνται σήμερα από κρατικές υπηρεσίες και κρατικά ελεγχόμενους φορείς μεταφέρονται στις

Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές σε κάθε τομέα συνθήκες(<https://www.eetaa.gr/>).

Επίσης, ο νόμος ορίζει ότι οι μητροπολιτικές λειτουργίες της Μητροπολιτικής Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης ασκούνται στα πλαίσια του Δεύτερου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ώστε να μπορεί να επιτευχθεί ενιαία αντιμετώπιση σε προβλήματα υπερτοπικού χαρακτήρα. Σε αυτές τις μητροπολιτικές Περιφέρειες ο νομοθέτης εκχώρησε και ορισμένες πρόσθετες αρμοδιότητες περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής, χωρικού σχεδιασμού και αστικών αναπλάσεων, μεταφορών και συγκοινωνιών και πολιτικής προστασίας και ασφάλειας (Δεμαθάς, 2011).

Επίσης, ο συνολικός αριθμός των Περιφερειακών Ενοτήτων είναι πλέον 74. Μολονότι διοικητικά δεν αποτελούν αυτοδιοικούμενο θεσμό, ορίζεται ότι σε καθεμία από αυτές (ή ομάδα τους σε ορισμένες περιπτώσεις) θα αντιστοιχεί ένας άμεσα εκλεγμένος Αντιπεριφερειάρχης, ο οποίος θα προέρχεται υποχρεωτικά από το συνδυασμό του Περιφερειάρχη, θα έχει δηλωθεί ως τέτοιος στο ψηφοδέλτιο και θα έχει αυξημένες κατά τόπο αρμοδιότητες.

3.3 Οι αρμοδιότητες των Περιφερειών

Βασική αρμοδιότητα της Περιφέρειας αποτελεί η διαμόρφωση πολιτικών για την οικονομική-κοινωνική-πολιτιστική ανάπτυξή τους και η λήψη των αποφάσεων. Οι Περιφέρειες ασκούν διοίκηση στην εδαφική περιοχή τους, διεκπεραιώνοντας:

1. τοπικής φύσεως υποθέσεις
2. κρατικής φύσεως υποθέσεις που τους ανατίθενται.

Το κράτος σχεδιάζει και ασκεί δημόσιες πολιτικές, οι οποίες εφαρμόζονται κυρίως σε τοπικό επίπεδο. Γι' αυτό πρέπει να διευκρινίζεται ποιες πτυχές μιας δημόσιας πολιτικής διεξάγονται σε επίπεδο περιφέρειας και να αναλαμβάνονται από την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, εφόσον δεν απαιτείται να διεξάγονται αποκλειστικά από φορέα της κεντρικής Διοίκησης. Συγκεκριμένα στις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις μεταφέρθηκαν αρμοδιότητες στους εξής τομείς:

1. Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, ιδίως η διαχείριση των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων, η εκπόνηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού της Περιφέρειας και η υλοποίηση των σχετικών με αυτά δράσεων.
2. Υποδομών – Μεταφορών – Επικοινωνιών, ιδίως έργα τα οποία έχουν αμιγώς περιφερειακή διάσταση, εκπόνηση μελετών της οδικής κυκλοφορίας υπεραστικού οδικού δικτύου, διαχείριση έργων περιφερειακού επιπέδου, ακτοποϊκές συγκοινωνίες, λιμάνια περιφερειακής σημασίας.
3. Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (διαχείριση στερεών αποβλήτων, εποπτεία των φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών περιφερειακής σημασίας).
4. Φυσικών πόρων – Ενέργειας – Βιομηχανίας.
5. Εμπορίου, Τουρισμού και Απασχόλησης.
6. Εκπαίδευσης, Πολιτισμού και Αθλητισμού (δια βίου εκπαίδευση, θέματα κατάρτισης και επιμόρφωσης).
7. Γεωργίας – Κτηνοτροφίας και Αλιείας.
8. Πολιτικής Προστασίας.

3.4 Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

Εφόσον θεσμοθετήθηκε ο Β΄ βαθμός Αυτοδιοίκησης, όπως προαναφέραμε σε προηγούμενο κεφάλαιο, ήταν αναγκαίο να οργανωθεί η αποκεντρωμένη διοίκηση μέσα στα ευρύτερα γεωγραφικά της όρια, όπως αυτά διαμορφώθηκαν (Μπέσιλα-Βήκα, 2010). Για το λόγο αυτό συγκροτήθηκαν επτά (7) Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στη θέση των 13 κρατικών διοικητικών Περιφερειών. Ο αριθμός τους αυτός δεν ήταν τυχαία επιλογή αλλά βασίστηκε στις οικονομικές, κοινωνικές, χωροταξικές και γεωγραφικές αναλύσεις, καθώς και στη συγκριτική αξιολόγηση κόστους-οφέλους σε άλλα πιθανά σενάρια (Εκθεση Αξιολόγησης Συνεπειών Ρυθμίσεων, 2010).

Στόχος της δημιουργίας αυτών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων είναι η δημιουργία ισχυρών διοικητικών εννοιτήτων που θα αποκεντρώσουν περισσότερο την κρατική

λειτουργία, αναλαμβάνοντας μεγαλύτερο εύρος αρμοδιοτήτων και εξασφαλίζοντας καλύτερο συντονισμό και συνεργασία μεταξύ όλων των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και αποκεντρωμένης διοίκησης (Εκθεση Αξιολόγησης Συνεπειών Ρυθμίσεων, 2010). Αυτές οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ανέλαβαν σε γενικές γραμμές τις αρμοδιότητες των παλαιών κρατικών περιφερειών.

Οι αρμοδιότητες που αναλαμβάνουν οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις είναι:

1. Οι γενικές κρατικές υποθέσεις που δεν μπορούν να μεταβιβαστούν στην Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, οι οποίες ασκούνταν από τις Διοικητικές Περιφέρειες.
2. Οι κρατικές αρμοδιότητες που έχουν αρχίσει και αποκεντρώνονται.
3. Οι κλαδικά αποκεντρωμένες κρατικές υπηρεσίες των Υπουργείων, οι οποίες δεν είχαν ενταχθεί στις Διοικητικές Περιφέρειες.

Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις συγκροτούνται ως ενιαίες μονάδες για τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες του κράτους και ασκούν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα στις κρατικές υποθέσεις της περιφέρειάς τους, (Ν. 3852/2010). Σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση προΐσταται Γενικός Γραμματέας, που διορίζεται από την κυβέρνηση, με προϊστάμενο έναν μετακλητό υπάλληλο, ενώ στις υπόλοιπες υπηρεσίες εντάσσονται ενταχθούν όσοι υπάλληλοι των υφιστάμενων Περιφερειών δεν μετατίθενται στους νέους Δευτεροβάθμιους ΟΤΑ (Μπέσιλα-Βήκα, 2010).

Οι ενιαίες Αποκεντρωμένες μονάδες Διοίκησης του κράτους είναι οι εξής:

1. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, η οποία εκτείνεται στα όρια της περιφέρειας Αττικής με έδρα την Αθήνα.
2. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας, η οποία εκτείνεται στα όρια των περιφερειών Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας με έδρα τη Λάρισα.
3. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας, η οποία εκτείνεται στα όρια των περιφερειών Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας με έδρα τα Ιωάννινα.
4. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, η οποία εκτείνεται στα όρια των περιφερειών Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου με έδρα την Πάτρα.

5. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου, η οποία εκτείνεται στα όρια των περιφερειών Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου με έδρα τον Πειραιά.
6. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης, η οποία εκτείνεται στα όρια της περιφέρειας Κρήτης με έδρα το Ηράκλειο.
7. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης, η οποία εκτείνεται στα όρια της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης και Κεντρικής Μακεδονίας με έδρα τη Θεσσαλονίκη.

3.5 Το εκλογικό σύστημα για τις Περιφέρειες

Το εκλογικό σύστημα για την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών υπηρετεί την ανάγκη αναζωογόνησης της αντιπροσώπευσης και της δημοκρατικής συμμετοχής καθώς και την αναλογική εκπροσώπηση των επιμέρους νομαρχιακών διαμερισμάτων. Ταυτόχρονα, αντιμετωπίζεται το πρόβλημα της διαφάνειας στα οικονομικά των παρατάξεων με την εισαγωγή αποτελεσματικότερων ελέγχων και περιορίζονται κατά το δυνατόν, οι εκλογικές δαπάνες με την πρόβλεψη μικρότερων εκλογικών Περιφερειών για τους Συμβούλους. Πραγματοποιούνται κάθε 5 χρόνια και τον μήνα Ιούνιο, μαζί με τις ευρωεκλογές. Πλέον απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία για την ανακήρυξη συνδυασμού ως νικητή. Εάν δεν επιτευχθεί, η διαδικασία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή μεταξύ των δύο πρωτευσάντων.

Με τον τρόπο αυτό, επανέρχεται το σύστημα του 50%+1, το οποίο θα είναι και το ποσοστό που απαιτείται για τον επιτυχόντα συνδυασμό στον πρώτο γύρο μεταξύ όλων των συνδυασμών ή, αν κανένας συνδυασμός δεν συγκεντρώσει αυτό το ποσοστό, στο δεύτερο γύρω μεταξύ των δύο πρώτων συνδυασμών. Η κατανομή των εδρών μεταξύ των συνδυασμών θα ακολουθήσει το ισχύον σύστημα (3/5 για τον επιτυχόντα και 2/5 για τους επιλαχόντες συνδυασμούς). Οι εκλογικές Περιφέρειες θα είναι τα τέως Νομαρχιακά Διαμερίσματα ή μικρότερες Περιφέρειες, στις οποίες κατανέμονται οι έδρες ανάλογα με τον πληθυσμό τους. Οι υποψηφιότητες των Περιφερειακών Συμβούλων θα αντιστοιχούν στις εν λόγω εκλογικές Περιφέρειες (<https://www.eetaa.gr/>). Όπως και στον Πρώτο βαθμό Αυτοδιοίκησης μια σημαντική μεταβολή σε σχέση με την εκλογή των αρχών των Περιφερειών είναι η επιμήκυνση

της θητείας τους κατά ένα (1) έτος. Η διάρκεια της περιφερειακής περιόδου ορίζεται εφεξής σε πέντε (5) έτη.

Με το νέο θεσμικό πλαίσιο βελτιώνονται οι ρυθμίσεις σχετικά με τα όργανα και τη διαδικασία ελέγχου των οικονομικών των συνδυασμών και των υποψηφίων από Ειδική Επιτροπή Ελέγχου, σε συνάρτηση και με τις ρυθμίσεις για τα πολιτικά κόμματα. Η Επιτροπή αυτή συγκροτείται στο επίπεδο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και έχει αρμοδιότητα ελέγχου των οικονομικών των περιφερειακών συνδυασμών και υποψηφίων. Επίσης, προκειμένου να ενισχυθεί η συλλογικότητα και η δημοκρατική λειτουργία των περιφερειακών παρατάξεων, προβλέπεται η υποχρέωσή τους, να καταθέτουν, μαζί με την υποψηφιότητά τους ως συνδυασμών και εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας τους (<https://www.eetaa.gr/>).

3.6 Η ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Αξιόλογη υπήρξε και η μεταρρύθμιση του «Καλλικράτη» που προώθησε σε μεγάλο βαθμό την ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Η Αυτοδιοίκηση κατάφερε (Αρχές Νομοθετικής Πρωτοβουλίας, 2010):

1. να απλουστεύσει τις διαδικασίες και να πετύχει εσωτερική αποκέντρωση,
2. να συντονίσει οριζόντια τις υπηρεσίες και τις δράσεις της, καθώς και
3. να πετύχει άμεση διασύνδεση με την κοινωνία των πολιτών, τις επιχειρήσεις και τις κοινωνικές οργανώσεις,
4. να εγγυηθεί και «τεχνικά» τη δυνατότητα λήψης αποφάσεων και
5. να υλοποιήσει δράσεις που θα βοηθήσουν τον πολίτη και θα αντιμετωπίσουν τα προβλήματά του.

3.7 Τα οικονομικά και η εποπτεία του ΟΤΑ Β΄ βαθμού

Αναφορικά με τα έσοδα των νέων Περιφερειών ορίστηκε ότι οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ) προέρχονται από:

1. το 4% των συνολικών εσόδων των ετήσιων εισπράξεων από το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) και
2. το 2,4% των συνολικών εσόδων των ετήσιων εισπράξεων από το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων.

Μέσω αυτών των φόρων, ο νομοθέτης θέλησε να διασφαλίσει όχι μόνο την επάρκεια των ΟΤΑ Β' βαθμού τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, αλλά σε τυχόν δυσμενείς αλλαγές του οικονομικού κύκλου, αυτοί να έχουν μια οικονομική σταθερότητα. Επίσης, η σύνδεση των ΚΑΠ με το ΦΠΑ έχει τη δυνατότητα της διαφάνειας αλλά και της ενημέρωσης του πολίτη, αφού ο τελευταίος μπορεί να ενημερώνεται ότι τα χρήματα τα οποία δίνει ως φορολογία αξιοποιούνται άμεσα στον τόπο διαμονής του με γνώμονα τη βελτίωση της καθημερινότητάς του (Αρχές Νομοθετικής Πρωτοβουλίας, 2010). Όσον αφορά την πιστοληπτική πολιτική για τους ΟΤΑ, ο «Καλλικράτης» όρισε ότι οι Περιφέρειες μπορούν να συνομολογούν δάνεια αλλά αποκλειστικά και μόνο για τη χρηματοδότηση επενδύσεων και τη χρηματοδότηση του χρέους τους.

Το γραφειοκρατικό μοντέλο διοίκησης, σχετικά με το ιδιαίτερα σημαντικό ζήτημα της εποπτείας και του ελέγχου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όριζε ως υπεύθυνο για τον έλεγχο νομιμότητας τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Ένας μετακλητός υπάλληλος, διορισμένος από την εκάστοτε κυβέρνηση θα επέπτευε την Περιφέρεια, γεγονός που πολιτικοποιούσε το θεσμό. Ταυτόχρονα, τα μέλη της Ειδικής Επιτροπής Ελέγχου δεν είχαν θέση αποκλειστικής απασχόλησης και το Ελεγκτικό Συνέδριο είχε ως αρμοδιότητα μόνο τον προληπτικό έλεγχο δαπανών των Δήμων με πληθυσμό μεγαλύτερο των 5.000 κατοίκων, όπως επίσης και ορισμένων ΝΠΔΔ. Ο έλεγχος δεν επεκτεινόταν σε ΝΠΔΔ, στις Δημοτικές Επιχειρήσεις και τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, αλλά ούτε και στην εισπράξη εσόδων. Ενώ ο προσυμβατικός έλεγχος νομιμότητας αφορούσε συμβάσεις αντικειμένου άνω του ενός εκατομμυρίου ευρώ (Αιτιολογική Έκθεση).

Για να αντιμετωπιστούν φαινόμενα αναποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και αφερεγγυότητας του ελέγχου, το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» εισήγαγε ένα σύστημα διασφάλισης της νομιμότητας και εγγύησης του δημοσίου συμφέροντος με ένα νέο σύστημα

Εποπτείας. Επέκτεινε, δηλαδή, τους ελέγχους του Ελεγκτικού Συνεδρίου και υποχρέωσε όλους τους ΟΤΑ να ανεβάζουν στο διαδίκτυο όλες τις αποφάσεις τους (Έκθεση Αξιολόγησης Συνεπειών Ρυθμίσεων, 2010).

Η εποπτεία, με βάση τα υποκείμενα άσκησης αυτής χωρίζεται:

1. σε εποπτεία επί των πράξεων των οργάνων των ΟΤΑ και
2. σε εποπτεία επί των προσώπων που συγκροτούν τα όργανα αυτά,

ενώ με βάση το αντικείμενό της διακρίνεται:

1. σε έλεγχο νομιμότητας, ο οποίος αποσκοπεί στη σωστή ερμηνεία και εφαρμογή της νομοθεσίας και
2. σε έλεγχο σκοπιμότητας, με τον οποίο εξετάζεται το σκόπιμο ή μη της ρύθμισης που θεσπίζεται με τις πράξεις των αυτοδιοικητικών οργάνων.

Επιπλέον, σε σχέση με τον τρόπο που ο έλεγχος στοχεύει να επέμβει στις πράξεις, χωρίζεται:

1. σε προληπτικό, ο οποίος ασκείται, πριν εκδοθεί η πράξη και
2. σε κατασταλτικό, που ασκείται από το εποπτεύον όργανο έπειτα από την έκδοση της πράξης του υφιστάμενου. Ο κατασταλτικός έλεγχος, που καταλήγει στην ακύρωση της πράξης, μπορεί να ασκηθεί είτε αυτεπάγγελτα, είτε έπειτα από ειδική διοικητική προσφυγή του διοικούμενου που έχει έννομο συμφέρον, και αποτελεί κατ' αρχήν έλεγχο νομιμότητας

Με βάση το νέο σύστημα εποπτείας που εισήγαγε ο Νόμος 3852/2010 ιδρύθηκε μια ειδική κρατική υπηρεσία, η λεγόμενη «Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας». Αρμοδιότητά της είναι να ασκεί έλεγχο νομιμότητας στις πράξεις των ΟΤΑ και των δύο βαθμών, καθώς και πειθαρχικό έλεγχο στους αιρετούς των Δήμων και των Περιφερειών. Η ΑΥΕ αποτελεί αποκεντρωμένη υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών με διοικητική όμως και οικονομική αυτοτέλεια που εξασφαλίζει για το ανθρώπινο δυναμικό της εγγυήσεις ανεξαρτησίας, ώστε να μπορεί να ενεργεί έξω από κομματικές επιρροές (Μπέσιλα-Βήκα, 2010 και Λαζαρίδου, 2011).

Η ΑΥΕ συστήνεται στην έδρα κάθε μίας από τις επτά Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και αυτή υποχρεωτικά ελέγχει όλες τις αποφάσεις των ΟΤΑ σε μια ποικιλία τομέων, ενώ έχει τη δυνατότητα να ασκήσει και επιτόπιους ελέγχους (Αιτιολογική Έκθεση).

Επικεφαλής της κάθε ΑΥΕ διορίζεται ο «Ελεγκτής Νομιμότητας», με πενταετή θητεία, ενώ στο σύνολό τους οι Ελεγκτές αποτελούν μέλη του «Συμβουλίου Ελεγκτών Νομιμότητας» του οποίου πρόεδρος είναι ο Υπουργός Εσωτερικών και μπορεί να ασχολείται με τον έλεγχο των ΟΤΑ (Μπέσιλα-Βήκα, 2010).Σημαντική αρμοδιότητα του «Ελεγκτή Νομιμότητας» είναι να ασκεί αυτεπαγγέλτως έλεγχο σε ορισμένες αποφάσεις και να τις ακυρώσει εντός δύο μηνών από την έκδοση ή τη δημοσίευσή τους.

Επιπρόσθετα, ο «Καλλικράτης» αναβάθμισε το ρόλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου που ασκεί πλέον(Λαζαρίδου, 2011 καιΜπέσιλα- Βήκα, 2010):

1. προληπτικό έλεγχο: εφαρμόζεται ανεξάρτητα από τον πληθυσμό στις δαπάνες των Δήμων, των Περιφερειών, των ΝΠΔΔ και των δημοτικών επιχειρήσεων και σχετίζεται με τον έλεγχο νομιμότητας και όχι σκοπιμότητας.
- Κατασταλτικό έλεγχο: εφαρμόζεται στους λογαριασμούς των Δήμων, των Περιφερειών, των ΝΠΔΔ και των δημοτικών επιχειρήσεων και είναι έλεγχος νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών εκείνων που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και εκταμιευθεί. Ο έλεγχος αυτός είναι υποχρεωτικός, ετήσιος, τακτικός και δειγματοληπτικός, ενώ σε περίπτωση που από τη δειγματοληψία ανακύψουν λόγοι που το επιβάλλουν μπορεί να γενικευτεί, λαμβάνοντας μορφή έκτακτη, γενική, ειδική ή θεματική και αποτελεί έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας της διαχείρισης.
- Προσυμβατικό έλεγχο: εφαρμόζεται σε εκείνες τις συμβάσεις που συνάπτουν οι Δήμοι, οι Περιφέρειες, τα ΝΠΔΔ και οι δημοτικές επιχειρήσεις και υπερβαίνουν το ποσό των 100.000 € έως και το ποσό των 500.000 €. Σε περίπτωση που μία σύμβαση δεν ελεγχθεί θεωρείται άκυρη. Τέλος, κατά τον έλεγχο είσπραξης εσόδων παρακολουθείται η κανονική είσπραξη των εσόδων των ΟΤΑ και των Νομικών τους Προσώπων, των χρεών, των οφειλών και των προστίμων. Εάν ο Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου διαπιστώσει παρατεταμένη αδράνεια,

μπορεί να παραπέμψει τους αρμόδιους ως υπεύθυνους της ζημιάς που προκάλεσαν.

Τέλος, το πρόγραμμα «Καλλικράτης» εισήγαγε μία πολύ σημαντική ρύθμιση για την εποπτεία και τον έλεγχο και τη θεσμοθέτηση της διαφάνειας μέσα από το πρόγραμμα «Διαύγεια». Σύμφωνα με αυτό το πρόγραμμα καθίσταται υποχρεωτική η ανάρτηση στο διαδίκτυο κάθε πράξης των οργάνων της Αυτοδιοίκησης, με εξαίρεση θέματα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και κρατικών απορρήτων. Έτσι, διασφαλίζεται η διαφάνεια, ο έλεγχος και η λογοδοσία στη δράση των ΟΤΑ μέσα από την ευρεία δημοσιότητα των πράξεων στην κοινωνία των πολιτών (Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου).

3.8 Αξιολόγηση του προγράμματος

Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» συνιστά μια ριζική αλλαγή στη διοικητική διάρθρωση της χώρας, γιατί, παρά τα κάποια προβληματικά σημεία που μπορεί να παρουσιάζει κατά την εφαρμογή του, συγκρότησε μια αιρετή αποκεντρωμένη Τοπική Αυτοδιοίκηση, γεγονός που της προσδίδει έναν πολιτικά νομιμοποιημένο χαρακτήρα. Η ρύθμιση αυτή θεωρείται σημαντική, καθώς η Ελλάδα πλέον εναρμονίζει τις διοικητικές της λειτουργίες με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε αυτήν την διοικητική αλλαγή μεγάλη ήταν η συμβολή των υποστηρικτικών μελετών που εκπονήθηκαν, όπως της Ελληνικής Εταιρίας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, και επιδίωξαν τη διευκόλυνση της υλοποίησης του προγράμματος «Καλλικράτη», καθώς και στην τροποποίηση των αδύναμων σημείων του (Γεωργάκης, 2016). Αξιολογώντας τη νέα αυτή διοικητική καινοτομία, αξίζει να σημειωθεί πως επιτεύχθηκε ένας βασικός στόχος της μεταρρύθμισης που δεν είναι άλλος από τον περιορισμό των δαπανών που επιβλήθηκε αναπόφευκτα στα πλαίσια των μνημονιακών δεσμεύσεων της χώρας (Παπαγγελής, 2014). Σύμφωνα, μάλιστα, με την Eurostat, η ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση, μολονότι διαχρονικά δημιουργούσε πρωτογενές δημοσιονομικό έλλειμμα που το 2010 άγγιξε τα 550 εκατομμύρια ευρώ, από το 2011 και την έναρξη εφαρμογής του «Καλλικράτη» παράγει πρωτογενές πλεόνασμα.

Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» βέβαια είχε και κάποιες αδυναμίες:

1. Αρχικά, επιβάλλεται να τονιστεί, αναφορικά με τον Νόμο 3852/2010, ότι οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν κατά την κατάρτιση και ψήφισή του ήταν βιαστικές. Ενώ στις μεταρρυθμίσεις που εισάγονταν τις δεκαετίες του 1980 και 1990 υπήρχε επαρκής χρόνος για διαβούλευση ανάμεσα στους εμπλεκόμενους πολιτικούς θεσμούς, κοινωνικούς φορείς και την κοινωνία των πολιτών, στην περίπτωση του «Καλλικράτη», η διαδικασία της διαβούλευσης περιορίστηκε σε μεγάλο βαθμό χρονικά, κάτι ασύμβατο με τη σπουδαιότητα της μεταρρύθμισης (Λαζαρίδου, 2011).
2. Επιπρόσθετα, οι υπηρεσίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν αφομοίωσαν πλήρως τις μεταρρυθμίσεις που εισήγαγε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» τόσο θεσμικά, όσο και λειτουργικά. Έτσι, διατηρήθηκε η ασάφεια ή ακόμα και η σύγχυση στον καθορισμό των αρμοδιοτήτων που προϋπήρχε στους Καποδιστριακούς δήμους, καθώς υπηρεσίες αρμόδιες για ορισμένες διαδικασίες υποχωρούν και αποδέχονται ως δεδομένες πράξεις άλλων υπηρεσιών (Συνήγορος του Πολίτη, 2012). Τέτοια ανεπίτρεπτη επικάλυψη αρμοδιοτήτων παρατηρήθηκε και μεταξύ της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και της αιρετής Περιφέρειας, ωστόσο, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Προγράμματος ορισμένα ζήτημα τέτοιας φύσης έγινε προσπάθεια σταδιακά να επιλυθούν με την έκδοση συγκεκριμένων τροποποιήσεων, όπως Προεδρικά Διατάγματα και Υπουργικές Αποφάσεις. Επιπλέον, η μεταφορά αρμοδιοτήτων στους νέους Δήμους δε συνοδεύτηκε από λεπτομερή κοστολόγηση και αντίστοιχη χρηματοδότηση. Αντίθετα, παρατηρήθηκε μεγάλη μείωση κονδυλίων και έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής λόγω της οικονομικής ύφεσης (Γεωργάκης, 2016).
3. Ταυτόχρονα, η νέα διοικητική μεταρρύθμιση απαίτησε κινητικότητα του ανθρώπινου δυναμικού πολλών ΟΤΑ, η οποία όμως ήταν συνεχής και έτσι, ενισχύθηκε η αίσθηση αβεβαιότητας για το μέλλον. Την κατάσταση δυσχέραναν η αναστολή στις προσλήψεις προσωπικού και η συνταξιοδότηση ενός σεβαστού αριθμού υπαλλήλων. Έτσι οι ΟΤΑ βρέθηκαν στην ανάγκη ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού τους που όμως δεν ικανοποιήθηκε λόγω οικονομικής

κρίσης (Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος, 2016). Τέλος, ενώ μεταφέρθηκαν νέες αρμοδιότητες στους Δήμους και τις Περιφέρειες, δεν υπήρξε ταυτόχρονα και η ανάλογη πρόσληψη εξειδικευμένου προσωπικού ή τουλάχιστον η επιμόρφωση των στελεχών της διοίκησης, όπως θα ήταν αναγκαίο, για να μπορούν να ανταποκριθούν στις νέες συνθήκες (Γεωργάκης, 2016).

4. Επίσης, ενώ επιτεύχθηκε η δημιουργία «Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας» και ξεκίνησε η δράση του «Ελεγκτή Νομιμότητας», δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί, με αποτέλεσμα ο έλεγχος και η εποπτεία να διενεργούνται βάσει των Καποδιστριακών ρυθμίσεων.

Καταληκτικά, η αδυναμία του προγράμματος να εκπληρώσει τους αναμενόμενους στόχους του μέσα στην πρώτη επταετία εφαρμογής του, εντοπίζονται (Παπαγγελής, 2014):

1. στην οικονομική κρίση και τον αυστηρό δημοσιονομικό έλεγχο που επιβλήθηκε από τους Κοινοτικούς εταίρους και έπληξε κατά κύριο λόγο την Τοπική Αυτοδιοίκηση και
2. στα δομικά προβλήματα των μεταρρυθμίσεων που απαιτούσαν βιαστική διαδικασία σχεδιασμού και εφαρμογής του «Καλλικράτη».

3.9 Το σύστημα της Περιφερειακής Διακυβέρνησης

Ο Περιφερειάρχης είναι πλέον άμεσα αιρετός. Ασκεί τις καταστατικές και τις εκτελεστικές αρμοδιότητές του, συνεργαζόμενος με την Περιφερειακή Επιτροπή στην οποία μετέχουν και οι Αντιπεριφερειάρχες. Ως Πρόεδρος της Περιφερειακής αλλά και της Εκτελεστικής Επιτροπής έχει βασικό ηγετικό ρόλο για τον συντονισμό των δράσεων της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης. Με την ανάληψη των καθηκόντων του παρουσιάζει τις προγραμματικές του δηλώσεις, οι οποίες εγκρίνονται από το Περιφερειακό Συμβούλιο.

Οι Αντιπεριφερειάρχες επιλέγονται μεταξύ των Περιφερειακών Συμβούλων από τον Περιφερειάρχη. Διακρίνονται σε θεματικούς και τοπικούς, ενώ οι σχετικοί ρόλοι μπορούν να

συμπίπτουν στο ίδιο πρόσωπο. Οι πρώτοι αναλαμβάνουν την ευθύνη των βασικών τομέων αρμοδιότητας της περιφέρειας.

Οι τοπικοί Αντιπεριφερειάρχες είναι αρμόδιοι για συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, που ταυτίζονται με τις τέως Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα, τα οποία, όπου υπάρχει ανάγκη (π.χ. Αττική) ανασχεδιάζονται. Επιλέγονται μεταξύ των περιφερειακών συμβούλων που εκλέγονται στην αντίστοιχη περιοχή.

Η Εκτελεστική Επιτροπή, είναι το συλλογικό επιχειρησιακό – εκτελεστικό όργανο στις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις. Αποτελείται από τον Περιφερειάρχη και τους Αντιπεριφερειάρχες. Στις συνεδριάσεις συμμετέχει ο Γενικός Γραμματέας της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ενώ μπορεί να καλούνται και οι Διευθυντές.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο είναι το βασικό όργανο με το τεκμήριο αρμοδιότητας εντός της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, με σημαντικό επιτελικό και ελεγκτικό ρόλο, ενώ αναβαθμίζεται η θέση της αντιπολίτευσης. Ενόψει των νέων μεγεθών, ενισχύονται αποφασιστικά οι Επιτροπές του Περιφερειακού Συμβουλίου, οι οποίες έχουν ανάλογη προς το Περιφερειακό Συμβούλιο σύνθεση και έχουν, με βάση τον σχετικό κανονισμό ή/και σχετική ειδική απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, και αποφασιστικές αρμοδιότητες.

Η Περιφερειακή Επιτροπή αναλαμβάνει στις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις το ρόλο και τις αρμοδιότητες της νυν Νομαρχιακής Επιτροπής. Καθιερώνεται η αναλογικότερη συμμετοχή της αντιπολίτευσης, ενώ παράλληλα ενισχύεται ο εποπτικός και ελεγκτικός της ρόλος ως προς τα οικονομικά της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης. Ως προς την εποπτεία των οικονομικών (εκτέλεσης – υλοποίηση προϋπολογισμού, πορεία εσόδων - εξόδων κ.λπ.) και γενικότερα της διαχείρισης της περιφέρειας (έλεγχος απευθείας αναθέσεων, υλοποίηση τεχνικού προγράμματος, έργων / προμηθειών κ.ά.), η Περιφερειακή Επιτροπή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον κανονισμό λειτουργίας της, ενημερώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα από τις υπηρεσίες και τα αιρετά εκτελεστικά όργανα της περιφέρειας και εισηγείται σχετικά στο Περιφερειακό Συμβούλιο. Στις αρμοδιότητές της περιλαμβάνεται η κατάρτιση εισηγήσεων και εκθέσεων προς το Περιφερειακό Συμβούλιο.

Καθιερώνεται Συμβούλιο Διαβούλευσης Περιφέρειας στο οποίο συμμετέχουν, εκτός από τον Περιφερειάρχη και τους Αντιπεριφερειάρχες καθώς και τους επικεφαλής των περιφερειακών

παρατάξεων, οι Δήμαρχοι των Δήμων της Περιφέρειας, εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, μη κυβερνητικών οργανώσεων, οργανώσεων εργοδοτών, εργαζομένων και επαγγελματικών συλλόγων κ.λπ. Το εν λόγω Συμβούλιο Διαβούλευσης συγκροτείται με απόφαση του Περιφερειάρχη και συνεδριάζει υποχρεωτικά πριν από την έγκριση του ετήσιου προγράμματος. Σε συνεργασία με τους συλλογικούς φορείς της αυτοδιοίκησης, εκπονείται Οδικός Χάρτης Λήψης Απόφασης, ο οποίος περιλαμβάνει όλα τα στάδια και το περιεχόμενο των σχετικών διαδικασιών (διαβούλευση, ανάρτηση στο διαδίκτυο κ.λπ.). Στο πλαίσιο του Συμβουλίου Διαβούλευσης επιτυγχάνεται η αναγκαία θεσμική επικοινωνία για ζητήματα συντονισμού και προγραμματισμού μεταξύ δήμων και περιφέρειας.

Θεσμοθετείται ο «Περιφερειακός Συνήγορος» για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις στο επίπεδο της περιφέρειας, με επιλογή με αυξημένη πλειοψηφία των 2/3 από το περιφερειακό συμβούλιο, μεταξύ των μελών του, ή και εκτός αυτών, ενός προσώπου κύρους, το οποίο αναλαμβάνει την ευθύνη διαμεσολάβησης μεταξύ πολιτών / συναλλασσόμενων με τη περιφέρεια και τη διοίκηση της περιφέρειας, με στόχο την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης. Ο νέος αυτός θεσμός δεν υποκαθιστά, βέβαια, τον «Συνήγορο του Πολίτη», αλλά είναι ένας καθαρά τοπικός θεσμός ο οποίος συνεισφέρει αποφασιστικά στη βελτίωση της περιφερειακής διοίκησης και των σχέσεών της με τους πολίτες, ενώ από την άλλη πλευρά απαλλάσσει τους αιρετούς (και ιδίως το Περιφερειάρχη) από το φόρτο που προκαλούν σχετικά αιτήματα από την πλευρά των πολιτών.

Τέλος, ως αυτοτελές διαχειριστικό όργανο της Περιφέρειας είναι η Οικονομική Επιτροπή οποία εκλέγεται από το Συμβούλιο και έχει την αρμοδιότητα να εισηγείται τον προϋπολογισμό και να προεγκρίνει τον απολογισμό της Περιφέρειας, να ψηφίζει τις διαθέσιμες πιστώσεις και γενικώς να παρακολουθεί την οικονομική λειτουργία της Περιφέρειας. Στην Οικονομική Επιτροπή μετέχουν και εκπρόσωποι της μειοψηφίας του Περιφερειακού Συμβουλίου.

4 Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» στην Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας

4.1 Μεθοδολογία έρευνας

Στην διπλωματική αυτή εργασία γίνεται εφαρμογή της μεθόδου της επισκόπησης επειδή μπορεί η ερευνήτρια να συλλέξει δεδομένα σε συγκεκριμένο χρόνο προσδιορίζοντας τις σχέσεις που υπάρχουν ανάμεσα σε συγκεκριμένα γεγονότα (Cohen&Manion, 2000). Οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται στη συγκεκριμένη μέθοδο και που έγινε χρήση από την ερευνήτρια είναι οι δομημένες συνεντεύξεις και τα ερωτηματολόγια.

Η ερευνήτρια έκανε χρήση του συνδυασμού της ποσοτικής όσο και της ποιοτικής έρευνας καθώς κρίθηκε ότι αυτός ο συνδυασμός θα απέδιδε καλύτερα αποτελέσματα και μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα για το σκοπό που ενεργείται η έρευνα. Έτσι, επιλέχτηκε η ποιοτική μέθοδος έρευνας γιατί μέσω αυτής επιχειρείται να διερευνηθεί και να αναλυθεί τόσο η δομή του προγράμματος «Καλλικράτης» όσο και οι επιπτώσεις της λειτουργίας του. Αυτό θα πραγματοποιηθεί με την καταγραφή των απόψεων των διευθυντών των τμημάτων της περιφερειακής ενότητας Πρέβεζας καθώς και του Αντιπεριφερειάρχη της κ. Ιωάννου Ευστράτιου. Επειδή δε η καταγραφή των απόψεων δεν μπορεί να γίνει με απλή αναγωγή σε μετρήσιμες ποσότητες για το λόγο αυτό επιλέχτηκε η ποσοτική έρευνα καθώς αυτή στοχεύει στο να διερευνήσει σε βάθος το πρόγραμμα «Καλλικράτης».

4.2 Σκοπός και στόχοι της έρευνας

Γενικός σκοπός της έρευνας είναι η καταγραφή και διερεύνηση των απόψεων του Αντιπεριφερειάρχη, των Διευθυντών, των Προϊσταμένων καθώς και των διοικητικών υπαλλήλων της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας σχετικά με το πρόγραμμα «Καλλικράτης». Πιο συγκεκριμένα η παρούσα έρευνα απευθύνθηκε στον Αντιπεριφερειάρχη της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας κ. Ιωάννου Ευστράτιο, στους διευθυντές των έξι (6) συνολικά Διευθύνσεων

της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας, στους 25 Προϊσταμένους των τμημάτων της καθώς και στους εβδομήντα επτά (77) διοικητικούς υπαλλήλους της, οι οποίοι με τις απαντήσεις τόσο στο ερωτηματολόγιο που τους τέθηκε όσο και στις συνεντεύξεις που δόθηκαν επεσήμαναν τις αλλαγές που έχουν επέλθει με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης», τις ελλείψεις αλλά και τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν.

Ειδικότεροι στόχοι της έρευνας είναι:

1. Να διερευνηθεί εάν με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» επήλθε διαφορά στη λειτουργία της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας.
2. Να μελετηθεί εάν ενισχύθηκε η Περιφερειακή Ενότητα.
3. Να διαπιστωθεί εάν η Περιφερειακή Ενότητα ενισχύθηκε με ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους.

Κεντρικά ερωτήματα της έρευνας είναι:

1. Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» επέφερε αλλαγές που βοηθούνε στην ομαλότερη και καλύτερη διοικητική λειτουργία αλλά και στην ανάπτυξη της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας;
2. Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» πέτυχε τους στόχους για τους οποίους δημιουργήθηκε;

4.3 Το δείγμα της έρευνας

Για τη διεξαγωγή της ποσοτικής έρευνας επιλέχθηκαν ως δείγμα όλοι οι διοικητικοί υπάλληλοι που υπηρετούν στην Περιφερειακή Ενότητα της Πρέβεζας. Εξαιρέθηκαν όσοι υπάλληλοι είναι Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης και όσοι τελούσαν, τη συγκεκριμένη περίοδο διεξαγωγής της έρευνας, σε εκπαιδευτική άδεια. Έτσι, από το σύνολο των 134 υπαλλήλων, εξαιρέθηκαν οι Διευθυντές και οι Προϊστάμενοι των τμημάτων που στο σύνολό τους είναι 27 άτομα. Συνεπώς οι εναπομείναντες υπάλληλοι είναι στο σύνολό τους 77, στους οποίους δόθηκε και το ερωτηματολόγιο που αφορά τους διοικητικούς υπαλλήλους, το οποίο και παρατίθεται στο

Παράρτημα Α΄ της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Από τους 77 διοικητικούς υπαλλήλους μας απάντησαν, στο ερωτηματολόγιο που στάλθηκε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, οι 72. Συνεπώς το δείγμα αντιπροσωπεύει το 93,51% των διοικητικών υπαλλήλων και κρίνεται ότι είναι αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού.

Επίσης, στάλθηκε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ερωτηματολόγιο στους 25 Προϊσταμένους των Τμημάτων της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας. Το ερωτηματολόγιο αυτό παρατίθεται στο Παράρτημα Β΄ της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Από το σύνολο των Προϊσταμένων μας απάντησαν 22 Προϊστάμενοι. Συνεπώς το δείγμα μας αντιπροσωπεύει το 88% του συνόλου των Προϊσταμένων και κρίνεται και αυτό ότι είναι αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού.

Για τη διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας πραγματοποιήθηκε συνέντευξη και στους έξι (6) Διευθυντές των Διευθύνσεων της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας καθώς κανένας δεν έφερε καμία αντίρρηση στο να δώσει τη συνέντευξη. Συνεπώς το δείγμα μας αντιπροσωπεύει το 100% του συνόλου των Διευθυντών. Επίσης, επιδόθηκε συνέντευξη και από τον Αντιπεριφερειάρχη της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας κ. Ιωάννου Ευστράτιο.

4.4 Το ερευνητικό εργαλείο

Για τη διεξαγωγή της ποσοτικής έρευνας κρίθηκε απαραίτητο η χρήση του ερωτηματολογίου καθώς αυτό θεωρείται ότι εξασφαλίζει την ανωνυμία των συμμετεχόντων στις απαντήσεις (Κουβέλη, 1984). Το ερωτηματολόγιο απαρτίζεται από δεκαεννέα (19) ερωτήσεις, δεκαοχτώ (18) ερωτήσεις κλειστού τύπου, καθώς αυτού του είδους οι ερωτήσεις είναι κατάλληλες για στατιστική ανάλυση, καλύπτουν μεγάλο φάσμα των απόψεων των συμμετεχόντων στην έρευνα, είναι σύντομες, κατανοητές και ως εκ τούτου μπορούν να είναι εύκολα απαντήσιμες (Μακράκης, 1997) και μία (1) ερώτηση ανοιχτού τύπου. Το είδος των ερωτήσεων είναι κατά βαθμονόμηση και χωρίζονται σε τέσσερες ενότητες και έχει συγκεκριμένο στόχο διερεύνησης η κάθε μία.

Πιο συγκεκριμένα στην πρώτη ενότητα του ερωτηματολογίου υπάρχουν επτά (7) ερωτήσεις που στοχεύουν να διερευνήσουν τις απόψεις των συμμετεχόντων στην έρευνα σχετικά

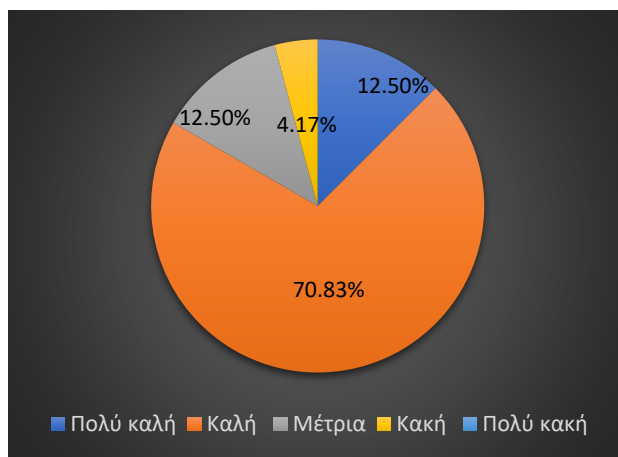
με τη διοικητική λειτουργία της Περιφερειακής Ενότητας της Πρέβεζας μετά την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης». Στη δεύτερη ενότητα τίθενται τέσσερις (4) ερωτήσεις που ερευνούν την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας. Στην τρίτη ενότητα τίθενται τρεις (3) ερωτήσεις που διερευνούν την οικονομική αποτύπωση της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας ενώ στην τέταρτη και τελευταία ενότητα περιλαμβάνονται πέντε (5) ερωτήσεις που μελετάνε τους στόχους του προγράμματος «Καλλικράτη». Και οι τέσσερις ενότητες του ερωτηματολογίου διερευνούν τα δύο κεντρικά ερωτήματα που έχει θέσει η έρευνα δηλ. τι αλλαγές επέφερε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» και εάν έχει πετύχει τους στόχους για τους οποίους δημιουργήθηκε.

4.5 Αποτελέσματα της έρευνας – Διοικητικοί υπάλληλοι

Στην ερώτηση που θέσαμε στους υπαλλήλους για το πώς κρίνουν τη διοικητική διαδικασία το μεγαλύτερο ποσοστό 70,83% απάντησε ότι είναι καλή, το 12,50% ότι είναι μέτρια, το 12,50% ότι είναι πολύ καλή και το 4,17% κακή. Συνεπώς το 83,33% των συμμετεχόντων κρίνουν τη διοικητική διαδικασία από καλή έως πολύ καλή.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πολύ καλή	9	12,50%
Καλή	51	70,83%
Μέτρια	9	12,50%
Κακή	3	4,17%
Πολύ κακή	0	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100,00%

Πίνακας 4.5.1: Πως κρίνετε την διοικητική διαδικασία στο πλαίσιο της υπηρεσιακής σας μονάδας; (αρμοδιότητες – έγγραφα – επικοινωνία με τον πολίτη)

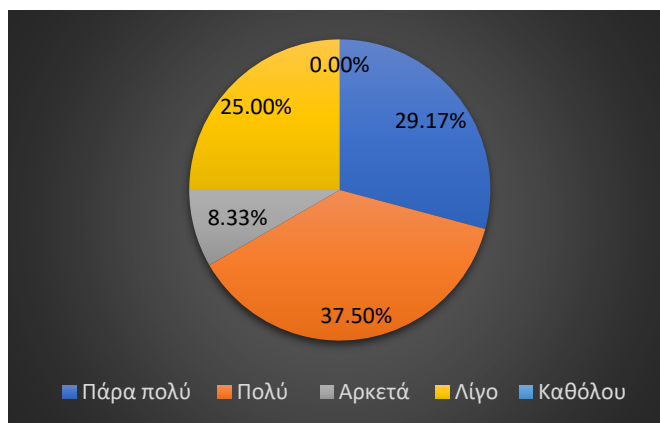
Διάγραμμα 4.5.1: Πως κρίνετε την διοικητική διαδικασία στο πλαίσιο της υπηρεσιακής σας μονάδας; (αρμοδιότητες – έγγραφα – επικοινωνία με τον πολίτη)

Επίσης το 100% των συμμετεχόντων θεωρούν ότι με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» ο φόρτος εργασίας τους αντί να ελαττωθεί έχει αυξηθεί.

Όσον αφορά το εάν διευρύνθηκαν οι ευθύνες τους που απορρέουν από το αντικείμενο της εργασίας τους όταν εφαρμόστηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης», το 37,50% απάντησε πάρα πολύ, το 29,17% πάρα πολύ ενώ το 25% λίγο και το 8,33% αρκετά. Συνεπώς το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων στην έρευνα 66,67% απάντησε ότι οι ευθύνες τους διευρύνθηκαν από πολύ έως πάρα πολύ σε αντίθεση με το 33,33% που απάντησε ότι διευρύνθηκαν από λίγο έως αρκετά.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	21	29,17%
Πολύ	27	37,50%
Αρκετά	6	8,33%
Λίγο	18	25,00%
Καθόλου	0	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100,00%

Πίνακας 4.5.2: Όταν εφαρμόστηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» διευρύνθηκαν οι ευθύνες σας που απορρέουν από το αντικείμενο της εργασίας σας;

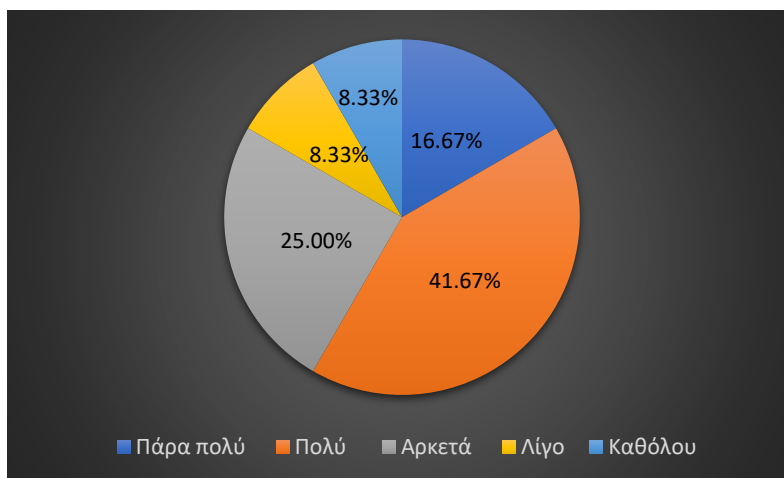

Διάγραμμα 4.5.2: Όταν εφαρμόστηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» διευρύνθηκαν οι ευθύνες σας που απορρέουν από το αντικείμενο της εργασίας σας;

Όσον αφορά το εάν υπήρξε το ενδεχόμενο με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» να αλλάξει το είδος της εργασίας των συμμετεχόντων ή τα καθήκοντά τους, το 41,67% απάντησε πολύ, το 25% αρκετά, το 16,677% πάρα πολύ ενώ από 8,33% έλαβε η απάντηση λίγο και καθόλου. Συνεπώς το 58,34% θεωρεί πως με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» θα αλλάξει από πολύ έως πάρα πολύ το είδος της εργασίας τους ή τα καθήκοντά τους σε αντίθεση με το 41,66% που θεωρεί ότι είτε δεν θα αλλάξει καθόλου είτε θα αλλάξει από λίγο έως αρκετά.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	12	16,67%
Πολύ	30	41,67%
Αρκετά	18	25,00%
Λίγο	6	8,33%
Καθόλου	6	8,33%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100,00%

Πίνακας 4.5.3: Όταν εφαρμόστηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» υπήρξε το ενδεχόμενο να αλλάξει το είδος της εργασίας σας ή τα καθήκοντά σας;

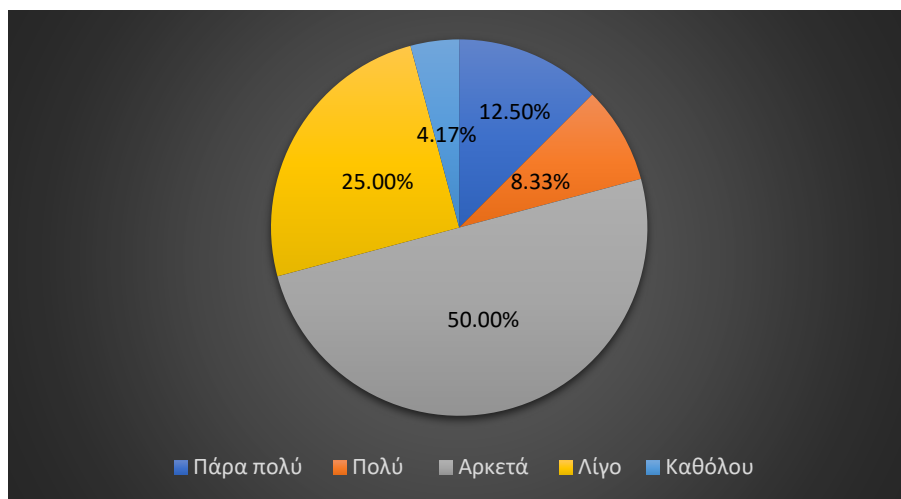

Διάγραμμα 4.5.3: Όταν εφαρμόστηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» υπήρξε το ενδεχόμενο να αλλάξει το είδος της εργασίας σας ή τα καθήκοντά σας;

Για το 50% των συμμετεχόντων το θεσμικό πλαίσιο του προγράμματος «Καλλικράτης» τους δημιουργεί αρκετά προβλήματα στην άσκηση των καθηκόντων τους ενώ για το 25% λίγα. Επίσης, για το 12,50% τους δημιουργεί πάρα πολύ, για το 8,33% πολύ ενώ για το 4,17% καθόλου. Συνεπώς, για το 75% τους δημιουργεί από λίγο έως αρκετά προβλήματα ενώ για το 20,83% από πολύ έως πάρα πολύ προβλήματα.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	9	12,50%
Πολύ	6	8,33%
Αρκετά	36	50,00%
Λίγο	18	25,00%
Καθόλου	3	4,17%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100,00%

Πίνακας 4.5.4: Το θεσμικό πλαίσιο του προγράμματος «Καλλικράτης»(νομοθεσία, κανονισμός λειτουργίας, εγκύκλιοι) σας δημιουργεί πρόβλημα στην άσκηση των καθηκόντων σας;

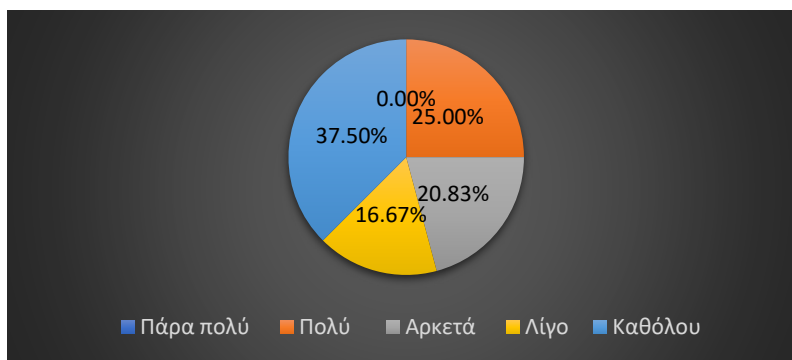

Διάγραμμα 4.5.4: Το θεσμικό πλαίσιο του προγράμματος «Καλλικράτης» (νομοθεσία, κανονισμός λειτουργίας, εγκύκλιοι) σας δημιουργεί πρόβλημα στην άσκηση των καθηκόντων σας;

Για το 37,50% δεν επήλθαν καθόλου αλλαγές στις διαπροσωπικές σχέσεις με τους συναδέλφους τους αλλά για το 25% επήλθαν πολύ. Επίσης, για το 20,83% επήλθαν λιγότερες αλλαγές και για το 16,67% λίγο. Συνεπώς ίδιο ποσοστό 37,50% θεωρεί ότι με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» δεν επήλθαν αλλαγές των διαπροσωπικών σχέσεων με τους συναδέλφους τους και επήλθαν από λίγο έως αρκετά αλλαγές. Επίσης το 25% θεωρεί ότι επήλθαν λίγες.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	18	25,00%
Αρκετά	15	20,83%
Λίγο	12	16,67%
Καθόλου	27	37,50%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100,00%

Πίνακας 4.5.5: Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» επήλθε και αλλαγή των διαπροσωπικών σχέσεων με τους συναδέλφους σας;

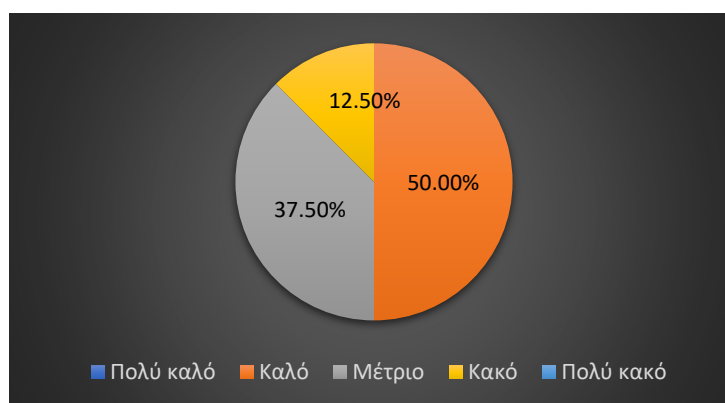

Διάγραμμα 4.5.5: Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» επήλθε και αλλαγή των διαπροσωπικών σχέσεων με τους συναδέλφους σας;

Όσον αφορά τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό της μονάδας όπου εργάζονται οι συμμετέχοντες της έρευνας, το 50% κρίνει ότι είναι καλός, το 37,50% ότι είναι μέτριος και το 12,50% ότι είναι κακός. Κανένας δεν απάντησε ότι είναι πολύ κακός ή ότι είναι πολύ καλός.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πολύ καλό	0	0,00%
Καλό	36	50,00%
Μέτριο	27	37,50%
Κακό	9	12,50%
Πολύ κακό	0	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100,00%

Πίνακας 4.5.6: Πώς κρίνετε τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό της μονάδας σας;

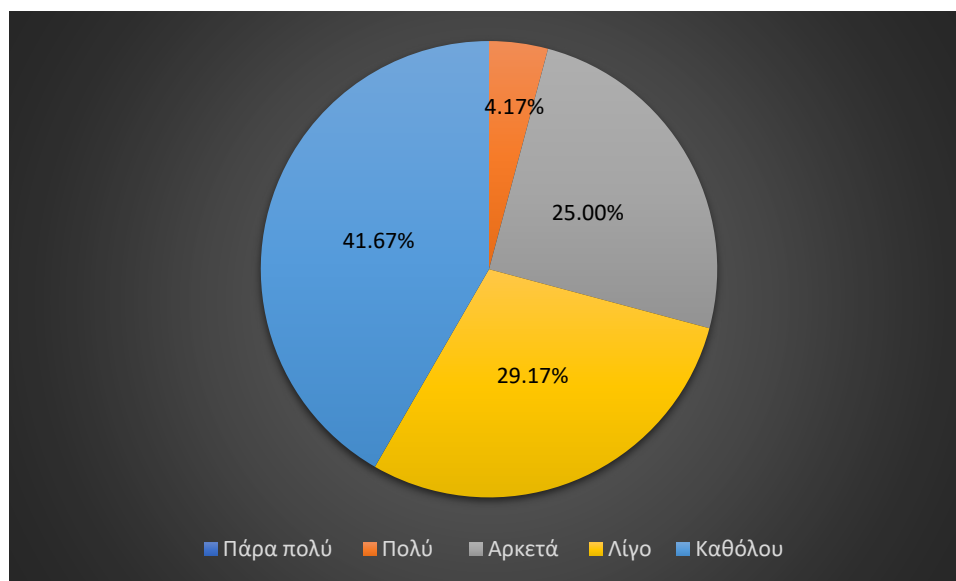

Διάγραμμα 4.5.6: Πώς κρίνετε τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό της μονάδας σας;

Το μεγαλύτερο ποσοστό 41,67% θεωρεί ότι με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών δεν έχει βελτιωθεί καθόλου . Όμως το 29,17% θεωρεί ότι έχει βελτιωθεί λίγο και το 25% αρκετά σε αντίθεση με το 4,17% που θεωρεί ότι έχει βελτιωθεί πολύ.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	3	4,17%
Αρκετά	18	25,00%
Λίγο	21	29,17%
Καθόλου	30	41,67%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100,00%

Πίνακας 4.5.7: Θεωρείτε ότι με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προς το κοινό βελτιώθηκαν;

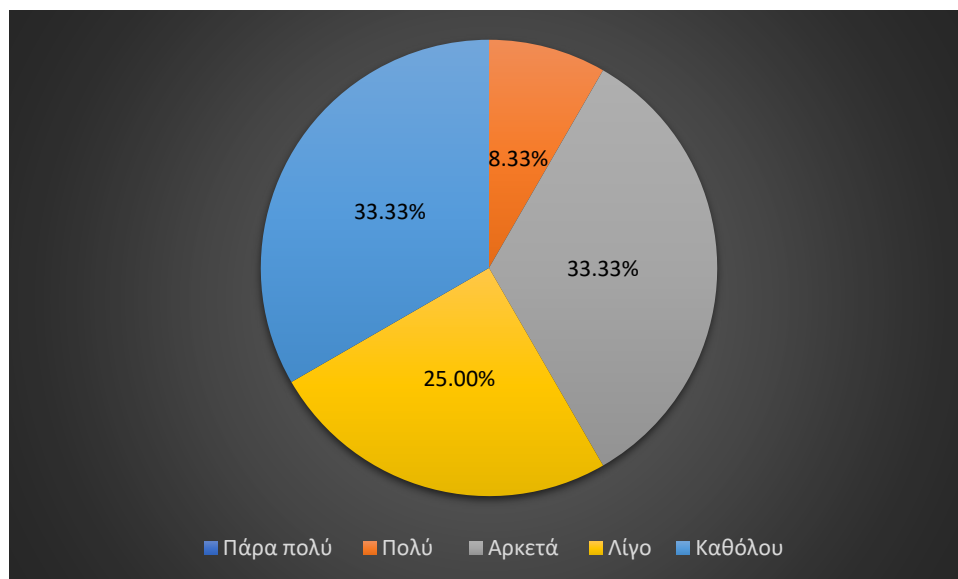

Διάγραμμα 4.5.7: Θεωρείτε ότι με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προς το κοινό βελτιώθηκαν;

Το 33,33% θεωρεί ότι με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» αυξήθηκε πάρα πολύ η διοικητική ικανότητα του οργανισμού τους. Ίδιο όμως ποσοστό θεωρεί ότι αυξήθηκε αρκετά. Επίσης, το 25% θεωρεί ότι αυξήθηκε λίγο ενώ το 8,33% ότι αυξήθηκε πολύ. Συνεπώς το 41,66% των συμμετεχόντων στην έρευνα θεωρεί ότι αυξήθηκε η διοικητική ικανότητα του οργανισμού από πολύ έως πάρα πολύ ενώ το 58,33% ότι αυξήθηκε από αρκετά έως λίγο.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	6	8,33%
Αρκετά	24	33,33%
Λίγο	18	25,00%
Καθόλου	24	33,33%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100,00%

Πίνακας 4.5.8: Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» αυξήθηκε η διοικητική ικανότητα του οργανισμού σας;

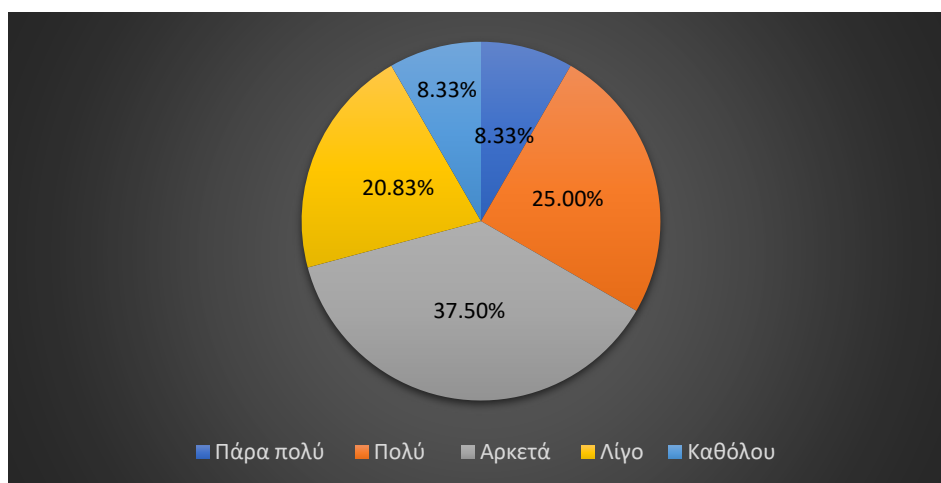

Διάγραμμα 4.5.8: Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» αυξήθηκε η διοικητική ικανότητα του οργανισμού σας;

Για το 37,50% ο έλεγχος νομιμότητας όπως εφαρμόζεται και ισχύει μετά την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» είναι αρκετά ικανοποιητικός. Επίσης για το 25% είναι πολύ ικανοποιητικός, ενώ για το 20,83% λίγο ικανοποιητικός. Ίδιο ποσοστό 8,33% απάντησε ότι είναι πάρα πολύ ικανοποιητικός και καθόλου ικανοποιητικός. Συνεπώς το 66,66% των συμμετεχόντων στην έρευνα απάντησε ότι ο έλεγχος νομιμότητας όπως εφαρμόζεται και ισχύει μετά την εφαρμογή του προγράμματος είναι από αρκετά έως καθόλου ικανοποιητικός ενώ το 33,34% από πολύ έως πάρα πολύ ικανοποιητικός.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	6	8,33%
Πολύ	18	25,00%
Αρκετά	27	37,50%
Λίγο	15	20,83%
Καθόλου	6	8,33%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100,00%

Πίνακας 4.5.9: Θεωρείτε ότι ο έλεγχος νομιμότητας όπως εφαρμόζεται και ισχύει μετά την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» είναι ικανοποιητικός;

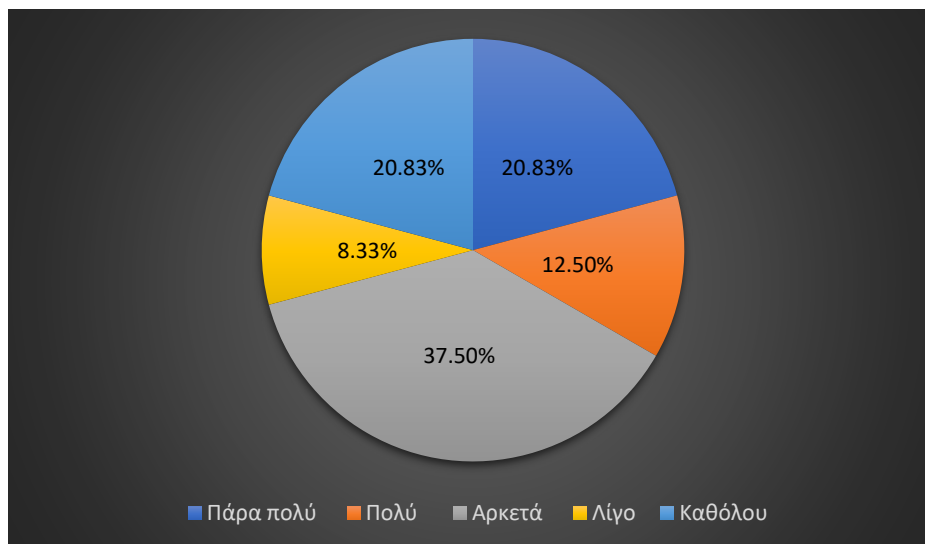

Διάγραμμα 4.5.9: Θεωρείτε ότι ο έλεγχος νομιμότητας όπως εφαρμόζεται και ισχύει μετά την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» είναι ικανοποιητικός;

Το μεγαλύτερο ποσοστό 37,50% θεωρεί ότι στη χωροταξική διάταξη των ΟΤΑ που εφαρμόζει το πρόγραμμα «Καλλικράτης» για την Περιφέρεια Πρεβέζης πρέπει να επέλθουν αρκετές αλλαγές. Ίδιο όμως ποσοστό 20,83% θεωρεί ότι πρέπει να επέλθουν πάρα πολλές αλλαγές και καθόλου αλλαγές. Επίσης το 12,50% θεωρεί ότι πρέπει να επέλθουν πολύ αλλαγές ενώ το 8,33% λίγες. Συνεπώς το 66,66% των συμμετεχόντων στην έρευνα θεωρεί ότι πρέπει να επέλθουν από αρκετές έως καθόλου αλλαγές ενώ το 33,34% από πολύ έως πάρα πολύ αλλαγές.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	15	20,83%
Πολύ	9	12,50%
Αρκετά	27	37,50%
Λίγο	6	8,33%
Καθόλου	15	20,83%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100,00%

Πίνακας 4.5.10: Πιστεύετε ότι στη χωροταξική διάταξη των ΟΤΑ που εφαρμόζει το πρόγραμμα για την Περιφέρειά σας πρέπει να επέλθουν αλλαγές;

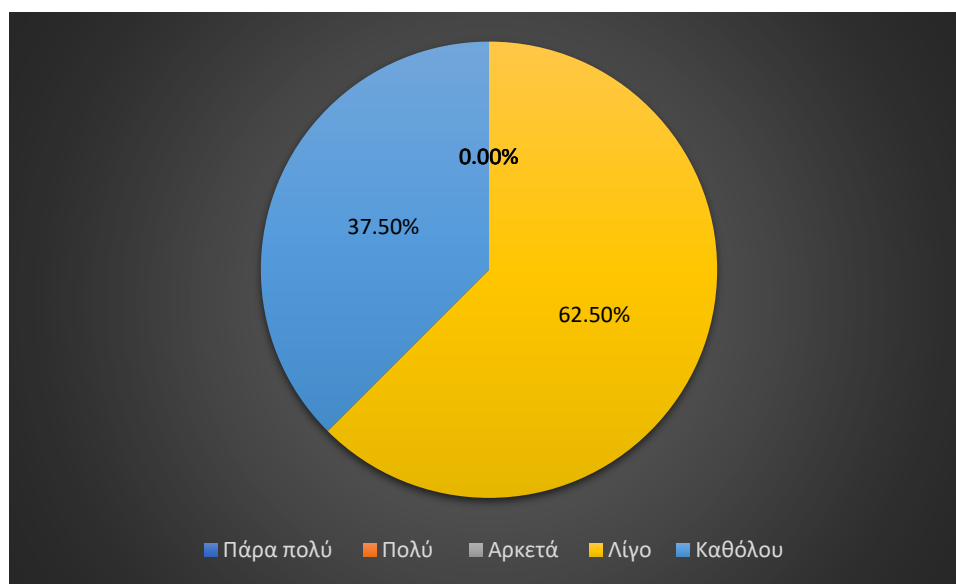

Διάγραμμα 4.5.10: Πιστεύετε ότι στη χωροταξική διάταξη των ΟΤΑ που εφαρμόζει το πρόγραμμα για την Περιφέρειά σας πρέπει να επέλθουν αλλαγές;

Το 62,50% θεωρεί ότι με την εφαρμογή του προγράμματος ο οργανισμός τους έλαβε λίγους απαραίτητους τόσο ανθρώπινους όσο και οικονομικούς πόρους ενώ το 37,50% θεωρεί ότι δεν έλαβε καθόλου. Συνεπώς το 100% των συμμετεχόντων στην έρευνα θεωρεί ότι ο οργανισμός τους έλαβε από λίγο έως καθόλου τους απαραίτητους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	0	0,00%
Αρκετά	0	0,00%
Λίγο	45	62,50%
Καθόλου	27	37,50%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100,00%

Πίνακας 4.5.11: Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» ο οργανισμός σας έλαβε τους απαραίτητους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους;

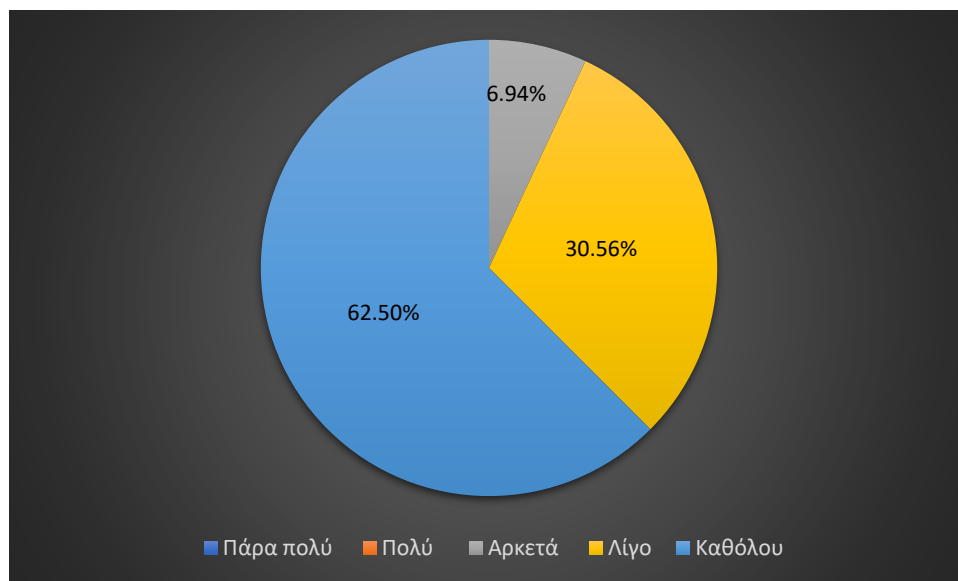

Διάγραμμα 4.5.11: Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» ο οργανισμός σας έλαβε τους απαραίτητους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους;

Επίσης για το 62,50% οι πόροι αυτοί (ανθρώπινοι και οικονομικοί) δεν είναι καθόλου επαρκείς ενώ για το 30,56% είναι λίγο επαρκείς. Επίσης ένα μικρό ποσοστό 6,94% απάντησε ότι οι πόροι είναι αρκετά επαρκής. Συνεπώς το 93,06% θεωρεί ότι οι πόροι είναι από λίγο έως καθόλου επαρκείς ενώ το 6,94% ότι οι πόροι είναι αρκετά επαρκείς.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	0	0,00%
Αρκετά	5	6,94%
Λίγο	22	30,56%
Καθόλου	45	62,50%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100,00%

Πίνακας 4.5.12: (Εάν η προηγούμενη απάντηση ήταν θετική). Πιστεύετε ότι αυτοί οι πόροι ήταν επαρκείς;

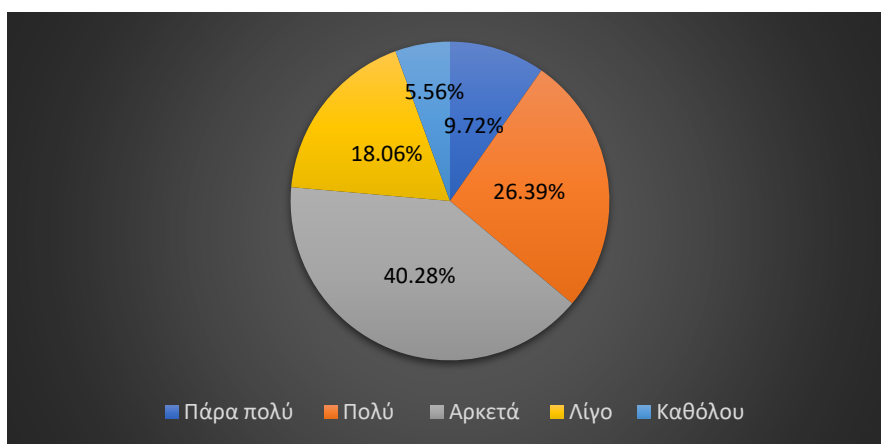

Διάγραμμα 4.5.12: (Εάν η προηγούμενη απάντηση ήταν θετική). Πιστεύετε ότι αυτοί οι πόροι ήταν επαρκείς;

Το 40,28% των συμμετεχόντων στην έρευνα θεωρεί ότι απαιτούνται αρκετές αλλαγές στη λειτουργία των μονομελών και πολυμελών οργάνων της Περιφερειακής ενότητας Πρέβεζας. Επίσης το 26,39% θεωρεί ότι απαιτούνται πολλές αλλαγές, το 18,06% λίγες αλλαγές, το 9,72% πάρα πολλές αλλαγές ενώ το 5,56% καθόλου αλλαγές. Συνεπώς το 40,28% θεωρεί ότι απαιτούνται αρκετές αλλαγές, το 31,95% ότι απαιτούνται από πολλές έως πάρα πολλές αλλαγές ενώ το 23,62% ότι απαιτούνται από λίγες έως καθόλου αλλαγές.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	7	9,72%
Πολύ	19	26,39%
Αρκετά	29	40,28%
Λίγο	13	18,06%
Καθόλου	4	5,56%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100,00%

Πίνακας 4.5.13: Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» θεωρείτε ότι απαιτούνται αλλαγές στη λειτουργία των μονομελών και πολυμελών οργάνων – (επιτροπών διοίκησης) της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας;

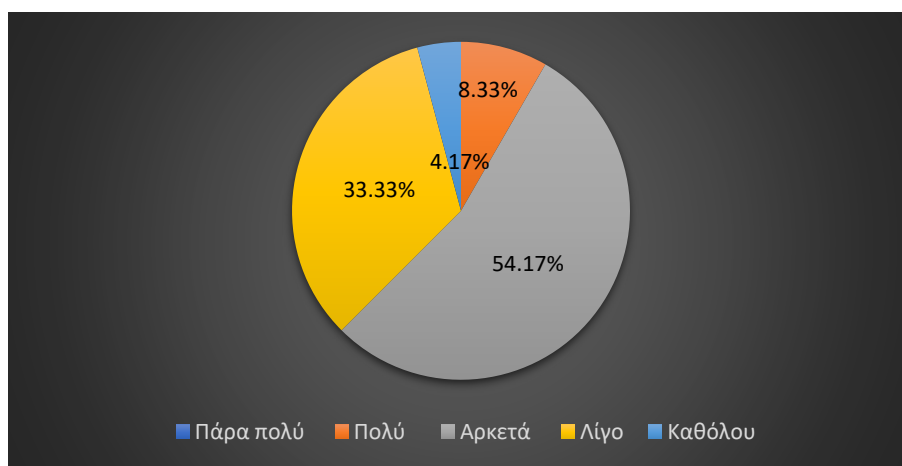

Διάγραμμα 4.5.13: Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» θεωρείτε ότι απαιτούνται αλλαγές στη λειτουργία των μονομελών και πολυμελών οργάνων – (επιτροπών διοίκησης) της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας;

Το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων στην έρευνα 54,17% θεωρεί ότι με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» υπάρχουν αρκετές προοπτικές ανάπτυξης για την Περιφερειακή ενότητα της Πρέβεζας. Αντίθετη άποψη έχει το 33,33% που θεωρεί ότι υπάρχουν λίγες αλλαγές ενώ το 4,17% θεωρεί ότι δεν υπάρχουν καθόλου προοπτικές. Επίσης το 8,33% θεωρεί ότι υπάρχουν πολλές προοπτικές ανάπτυξης. Κανένας όμως από τους συμμετέχοντες δεν απάντησε ότι υπάρχουν πάρα πολλές προοπτικές. Συνεπώς το 54,17% θεωρεί ότι υπάρχουν αρκετές προοπτικές ανάπτυξης, το 37,5% ότι υπάρχουν από λίγες έως καθόλου προοπτικές ανάπτυξης ενώ το 8,33% ότι υπάρχουν πολλές προοπτικές ανάπτυξης για την Περιφερειακή ενότητα Πρέβεζας.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	6	8,33%
Αρκετά	39	54,17%
Λίγο	24	33,33%
Καθόλου	3	4,17%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100,00%

Πίνακας 4.5.14:Κατά τη γνώμη σας με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» υπάρχουν προοπτικές ανάπτυξης για την Περιφέρειά σας;

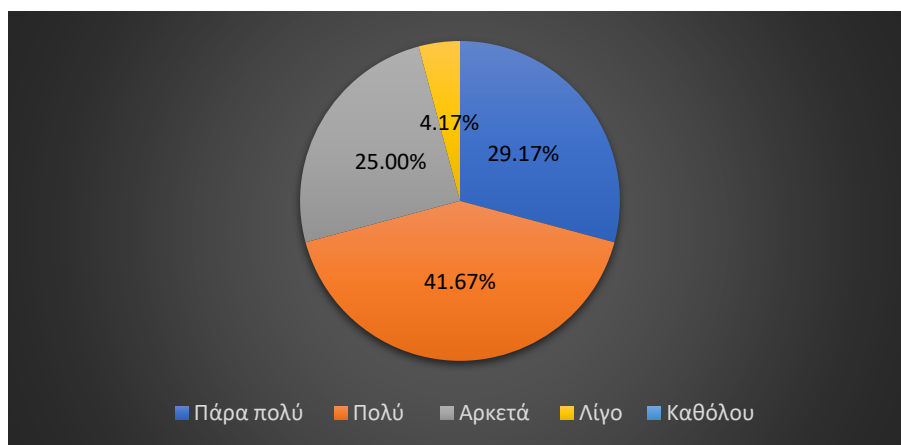

Διάγραμμα 4.5.14:Κατά τη γνώμη σας με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» υπάρχουν προοπτικές ανάπτυξης για την Περιφέρειά σας;

Το 41,67% θεωρεί ότι η οικονομική κρίση που υπάρχει τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα έχει πολλές επιπτώσεις και στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος «Καλλικράτης». Επίσης, το 29,17% θεωρεί ότι έχει πάρα πολλές επιπτώσεις, το 25,0% ότι έχει αρκετές επιπτώσεις ενώ το 4,17% θεωρεί ότι έχει λίγες επιπτώσεις. Συνεπώς το 70,84% θεωρεί ότι η οικονομική κρίση έχει από πολλές έως πάρα πολλές επιπτώσεις στην εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» στην Περιφερειακή ενότητα Πρέβεζας, το 25% ότι έχει αρκετές ενώ το 4,17% ότι έχει λίγες.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	21	29,17%
Πολύ	30	41,67%
Αρκετά	18	25,00%
Λίγο	3	4,17%
Καθόλου	0	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100,00%

Πίνακας 4.5.15: Θεωρείτε ότι η οικονομική κρίση που υπάρχει τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας έχει επιπτώσεις και στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος «Καλλικράτης»;

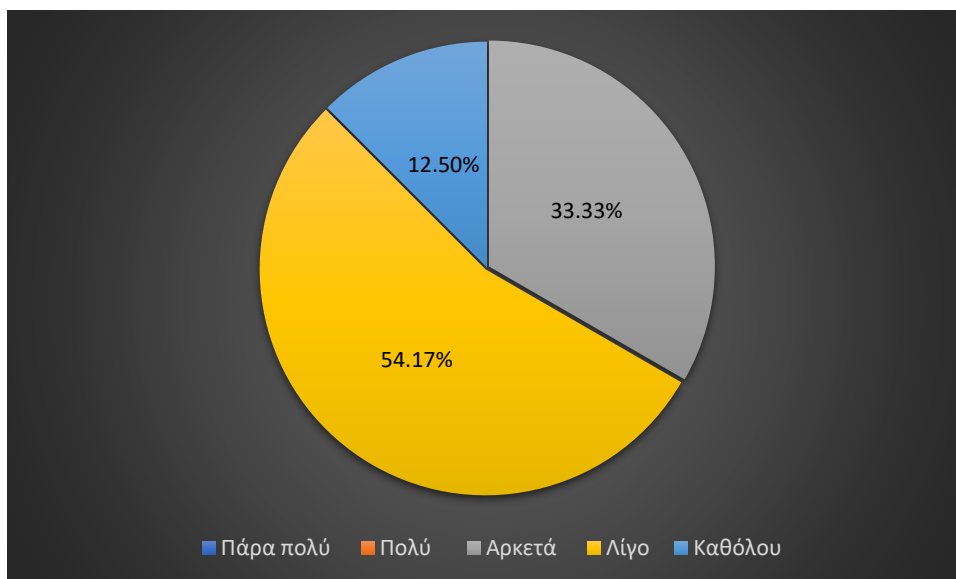

Διάγραμμα 4.5.15: Θεωρείτε ότι η οικονομική κρίση που υπάρχει τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας έχει επιπτώσεις και στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος «Καλλικράτης»;

Το 54,17% των συμμετεχόντων στην έρευνα θεωρεί ότι ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει λίγο επιτευχθεί, το 33,33% έχει αρκετά επιτευχθεί ενώ το 12,50% δεν έχει καθόλου επιτευχθεί. Συνεπώς το 66,67% θεωρεί ότι ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει επιτευχθεί από λίγο έως καθόλου ενώ για το 33,33% έχει επιτευχθεί αρκετά.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	0	0,00%
Αρκετά	24	33,33%
Λίγο	39	54,17%
Καθόλου	9	12,50%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100,00%

Πίνακας 4.5.16: Θεωρείτε ότι ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει επιτευχθεί;

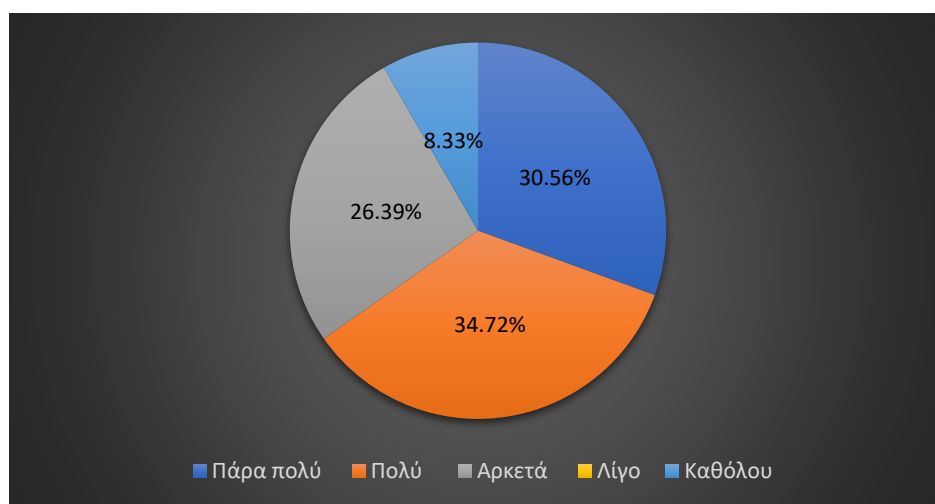

Διάγραμμα 4.5.16: Θεωρείτε ότι ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει επιτευχθεί;

Το 34,72% θεωρεί ότι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» πρέπει να αναθεωρηθεί πολύ και χρήζει πολλές βελτιώσεις ενώ το 30,56% θεωρεί ότι πρέπει να αναθεωρηθεί πάρα πολύ. Επίσης το 26,39% θεωρεί ότι χρήζει αρκετές περαιτέρω βελτιώσεις ενώ για το 8,33% δεν χρήζει καμία βελτίωση. Συνεπώς το 65,28% των συμμετεχόντων στην έρευνα θεωρεί τι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» πρέπει να αναθεωρηθεί από πολύ έως πάρα πολύ και χρήζει από πολλές έως πάρα πολλές βελτιώσεις. Ομοίως για το 26,39% πρέπει να αναθεωρηθεί αρκετά και χρήζει αρκετές βελτιώσεις ενώ για το 8,33% δεν πρέπει να αναθεωρηθεί καθόλου και συνεπώς δεν χρήζει και καμία βελτίωση.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	22	30,56%
Πολύ	25	34,72%
Αρκετά	19	26,39%
Λίγο	0	0,00%
Καθόλου	6	8,33%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100,00%

Πίνακας 4.5.17: Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να αναθεωρηθεί και χρήζει περαιτέρω βελτιώσεις;

Διάγραμμα 4.5.17: Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να αναθεωρηθεί και χρήζει περαιτέρω βελτιώσεις;

Στην τελευταία ερώτηση που θέσαμε στους συμμετέχοντες στην έρευνα ζητήθηκε, σε αυτούς που στην προηγούμενη ερώτηση μας απάντησαν ότι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» πρέπει να αναθεωρηθεί, να μας επισημάνουν τι ακριβώς πιστεύουν ότι λείπει από το πρόγραμμα ή τι θέλει βελτίωση. Όπως διαπιστώθηκε από τις απαντήσεις των συμμετεχόντων το 21,21% δήλωσε ότι το εκτελεστικό κομμάτι μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων και της Περιφέρειας Ηπείρου είναι χρονοβόρο και δύσκολο.

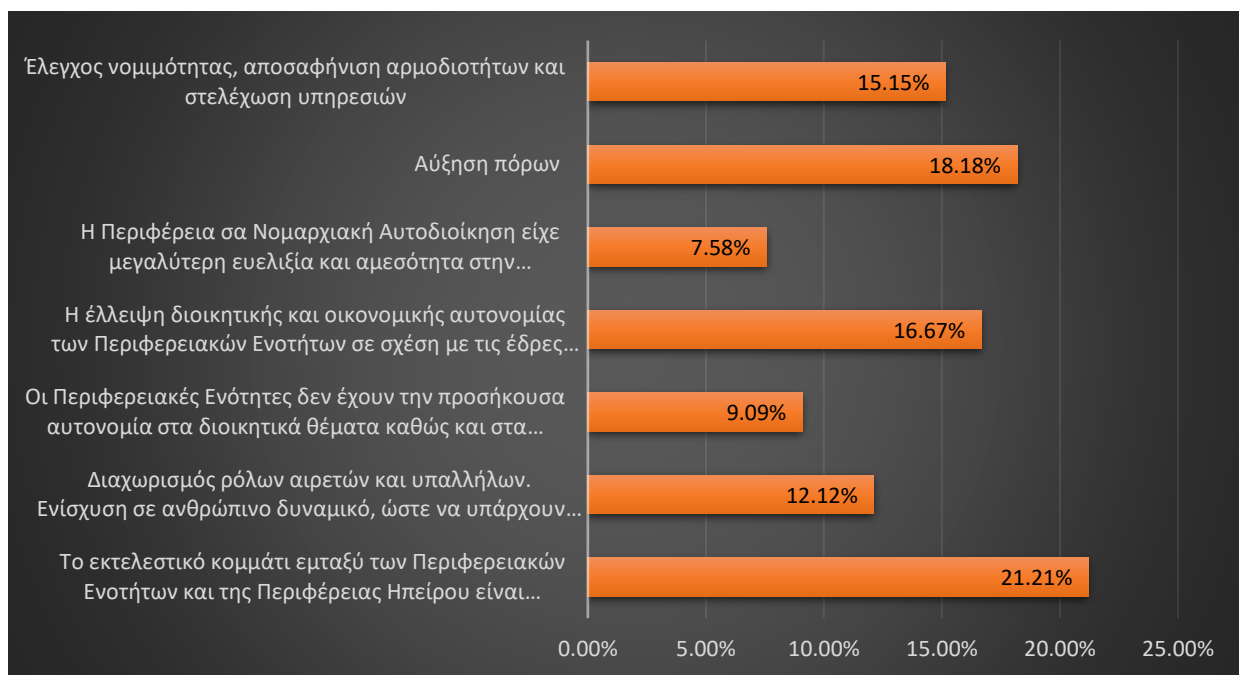
	Συχνότητα	Ποσοστό
Το εκτελεστικό κομμάτι μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων και της Περιφέρειας Ηπείρου είναι χρονοβόρο και δύσκολο	14	21,21%
Διαχωρισμός ρόλων αιρετών και υπαλλήλων. Ενίσχυση σε ανθρώπινο δυναμικό, ώστε να υπάρχουν αυτοδύναμες υπηρεσίες. Αυτεπιστασία στα έργα	8	12,12%
Οι Περιφερειακές Ενότητες δεν έχουν την προσήκουσα αυτονομία στα διοικητικά θέματα καθώς και στα οικονομικά και για τα περισσότερα πρέπει να υπάρχει έγκριση από την έδρα, με αποτέλεσμα να υπάρχει περισσότερη γραφειοκρατία και καθυστέρηση στις καθημερινές εργασίες μας.	6	9,09%
Η έλλειψη διοικητικής και οικονομικής αυτονομίας των Περιφερειακών Ενοτήτων σε σχέση με τις έδρες των Περιφερειών.	11	16,67%
Η Περιφέρεια σε Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση είχε μεγαλύτερη ευελιξία και αμεσότητα στην αντιμετώπιση προβλημάτων και καταστάσεων	5	7,58%
Αύξηση πόρων	12	18,18%
Έλεγχος νομιμότητας, αποσαφήνιση αρμοδιοτήτων και στελέχωση υπηρεσιών	10	15,15%
ΣΥΝΟΛΟ	66	100,00%

Πίνακας 4.5.18: Επισημάνση τι λείπει από το πρόγραμμα «Καλλικράτης» και τι θέλει βελτίωση

Το 16,67% τονίζει ότι υπάρχει έλλειψη διοικητικής και οικονομικής αυτονομίας των Περιφερειακών Ενοτήτων σε σχέση με τις έδρες των Περιφερειών. Το 15,15% επεσήμανε ότι

πρέπει να γίνεται έλεγχος νομιμότητας, αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων και στελέχωση των υπηρεσιών αλλά ενώ το 12,12% διαχωρισμός των ρόλων των αιρετών και των υπαλλήλων, ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού ώστε να υπάρχουν αυτοδύναμες υπηρεσίες και αυτεπιστασία στα έργα.

Το 9,09% δήλωσε ότι οι Περιφερειακές Ενότητες δεν έχουν την προσήκουσα αυτονομία στα διοικητικά θέματα καθώς και στα οικονομικά και για τα περισσότερα πρέπει να υπάρχει έγκριση από την έδρα, με αποτέλεσμα να υπάρχει περισσότερη γραφειοκρατία και καθυστέρηση στις καθημερινές εργασίες τους. Τέλος, το 7,58% επεσήμανε ότι η Περιφέρεια σαν Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση είχε μεγαλύτερη ευελιξία και αμεσότητα στην αντιμετώπιση προβλημάτων και καταστάσεων.

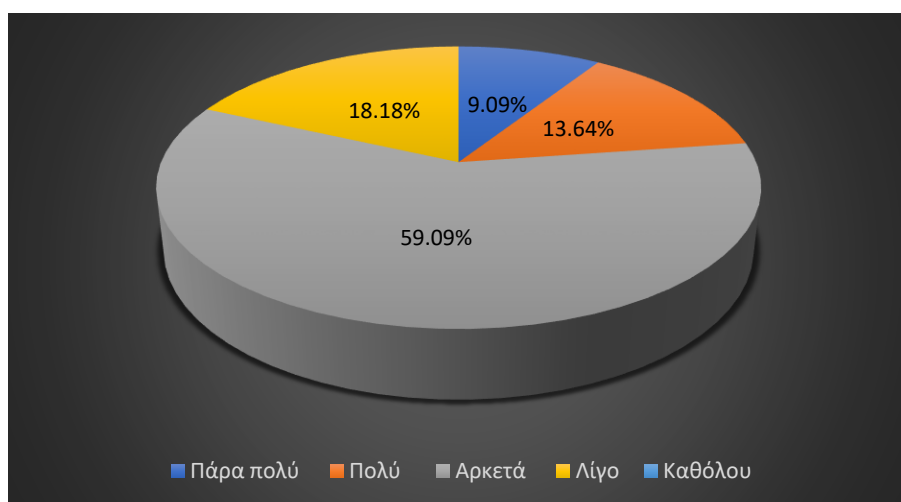
Διάγραμμα 4.5.18: Επισήμανση τι λείπει από το πρόγραμμα «Καλλικράτης» και τι θέλει βελτίωση

4.6 Αποτελέσματα της έρευνας -Προϊστάμενοι τμημάτων

Στην ερώτησή μας εάν στην Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας (μετά την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης») υπάρχει επάρκεια προσωπικού, το 59,09% μας απάντησε αρκετά, το 18,18% λίγο, το 13,64% πολύ και το 9,09% πάρα πολύ. Συνεπώς το 77,27% απάντησε ότι υπάρχει αρκετή έως λίγη επάρκεια προσωπικού ενώ το 22,73% πολύ έως πάρα πολύ.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	2	9,09%
Πολύ	3	13,64%
Αρκετά	13	59,09%
Λίγο	4	18,18%
Καθόλου	0	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

Πίνακας 4.6.1: Στην ΠΕ Πρέβεζας (μετά την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης») υπάρχει επάρκεια προσωπικού;

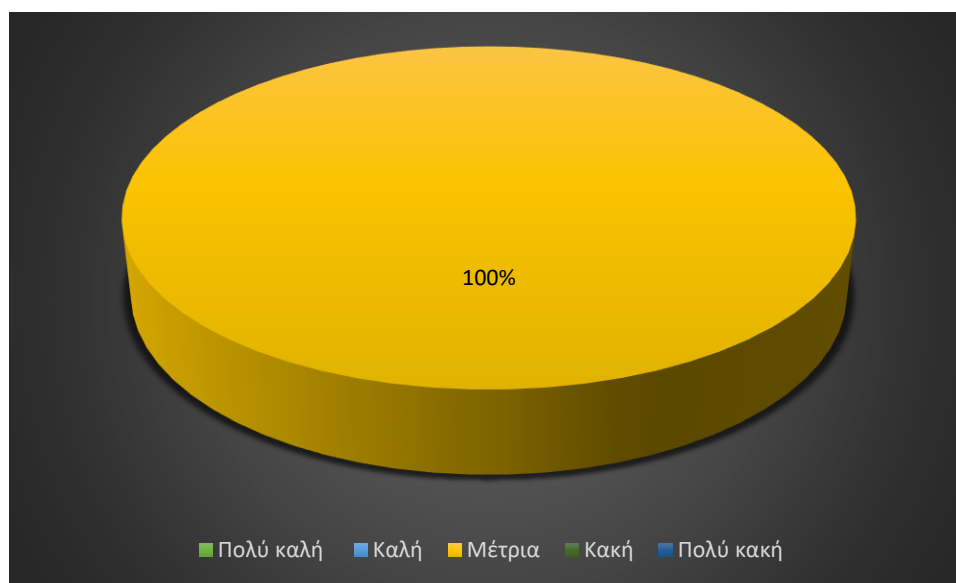

Διάγραμμα 4.6.1: στην ΠΕ Πρέβεζας (μετά την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης») υπάρχει επάρκεια προσωπικού

Τους ζητήθηκε να κρίνουν τη διοικητική διαδικασία στο πλαίσιο των υπηρεσιακών μονάδων της ΠΕ Πρέβεζας; (αρμοδιότητες – έγγραφα – επικοινωνία με τον πολίτη). Όλοι μας απάντησαν ότι είναι μέτρια.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πολύ καλή		0,00%
Καλή		0,00%
Μέτρια	22	100,00%
Κακή		0,00%
Πολύ κακή		0,00%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

Πίνακας 4.6.2: Πώς κρίνετε την διοικητική διαδικασία στο πλαίσιο των υπηρεσιακών μονάδων της ΠΕ Πρέβεζας; (αρμοδιότητες – έγγραφα – επικοινωνία με τον πολίτη)

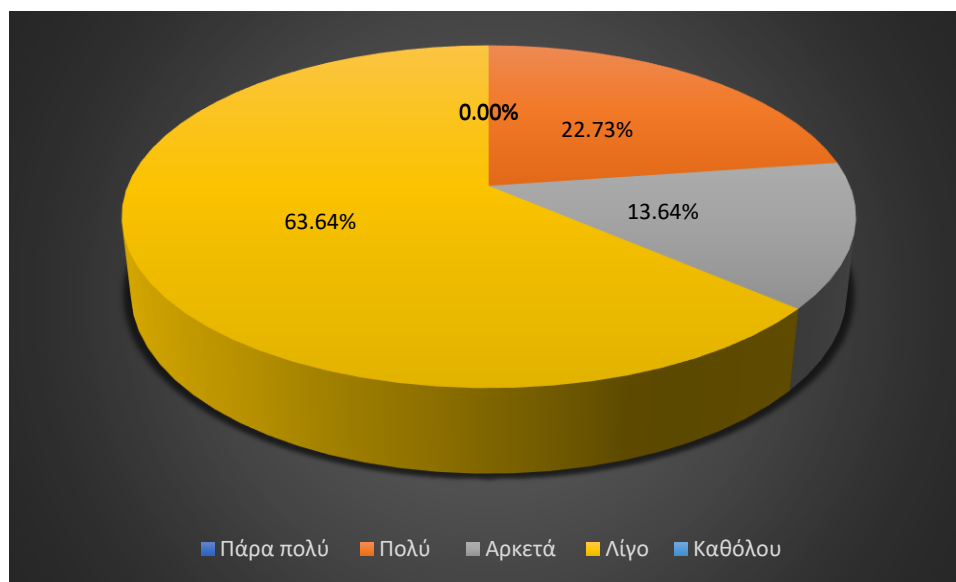

Διάγραμμα 4.6.2: Πώς κρίνετε την διοικητική διαδικασία στο πλαίσιο των υπηρεσιακών μονάδων της ΠΕ Πρέβεζας; (αρμοδιότητες – έγγραφα – επικοινωνία με τον πολίτη)

Ρωτήθηκαν να μας απαντήσουνε εάν οι νέες αρμοδιότητες που προτείνει το πρόγραμμα «Καλλικράτης» μπορούν να εκτελεστούν με τους υπάρχοντες υλικούς και ανθρώπινους πόρους. Το 63,64% απάντησε ότι μπορούν να εκτελεστούν λίγο, το 22,73% ότι μπορούν να εκτελεστούν πολύ ενώ το 13,64% ότι μπορούν να εκτελεστούν αρκετά. Κανένας δεν απάντησε ότι οι νέες αρμοδιότητες μπορούν να εκτελεστούν πάρα πολύ ή καθόλου.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	5	22,73%
Αρκετά	3	13,64%
Λίγο	14	63,64%
Καθόλου	0	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

Πίνακας 4.6.3: Οι νέες αρμοδιότητες που προτείνει το πρόγραμμα «Καλλικράτης» μπορούν να εκτελεστούν με τους υπάρχοντες υλικούς και ανθρώπινους πόρους;

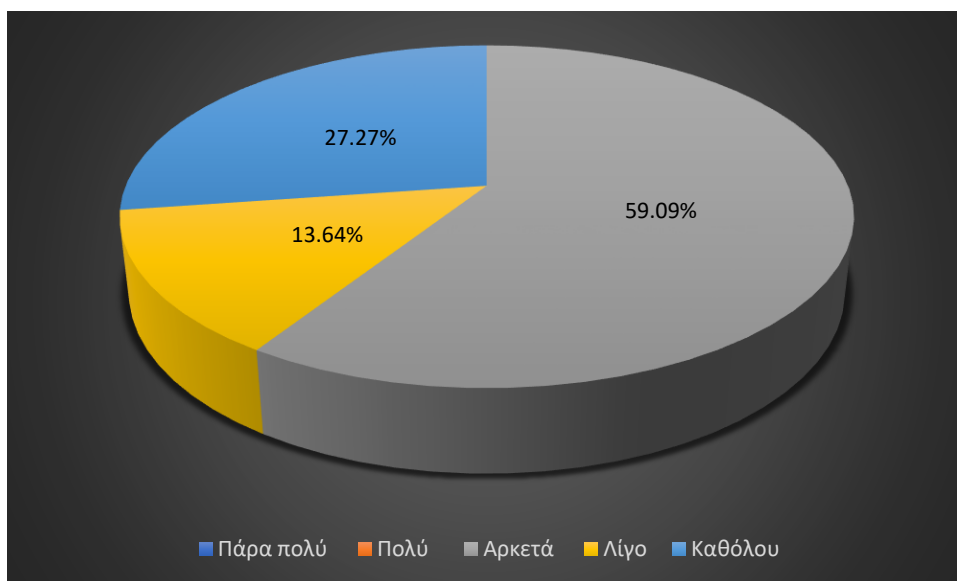

Διάγραμμα 4.6.3: Οι νέες αρμοδιότητες που προτείνει το πρόγραμμα «Καλλικράτης» μπορούν να εκτελεστούν με τους υπάρχοντες υλικούς και ανθρώπινους πόρους;

Στην ερώτησή μας εάν εντοπίζουν προβλήματα όσον αφορά την κατανομή των ρόλων και των αρμοδιοτήτων του προσωπικού το μεγαλύτερο ποσοστό 59,09% απάντησε ότι αντιμετωπίζουν αρκετά προβλήματα ενώ το 27,27% ότι δεν αντιμετωπίζουν κανένα. Επίσης το 13,64% δήλωσε ότι αντιμετωπίζουν λίγα προβλήματα.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	0	0,00%
Αρκετά	13	59,09%
Λίγο	3	13,64%
Καθόλου	6	27,27%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

Πίνακας 4.6.4: Εντοπίζετε προβλήματα όσον αφορά την κατανομή των ρόλων και των αρμοδιοτήτων του προσωπικού;

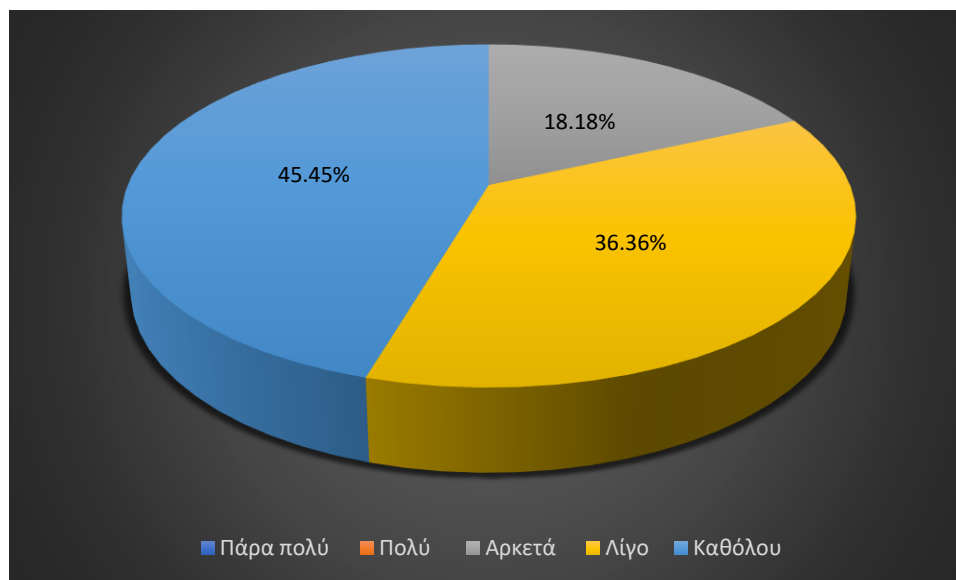

Διάγραμμα 4.6.4: Εντοπίζετε προβλήματα όσον αφορά την κατανομή των ρόλων και των αρμοδιοτήτων του προσωπικού;

Στην ερώτησή μας εάν θεωρούν ότι με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα και η εύρυθμη λειτουργία των διοικητικών δομών της ΠΕ Πρέβεζας, το 45,45% απάντησε ότι δεν έχει ενισχυθεί καθόλου, το 36,36% ότι έχει ενισχυθεί λίγο ενώ το 18,18% ότι έχει ενισχυθεί αρκετά.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	0	0,00%
Αρκετά	4	18,18%
Λίγο	8	36,36%
Καθόλου	10	45,45%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

Πίνακας 4.6.5: Με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα και η εύρυθμη λειτουργία των διοικητικών δομών της ΠΕ Πρέβεζας;

Διάγραμμα 4.6.5: Με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα και η εύρυθμη λειτουργία των διοικητικών δομών της ΠΕ Πρέβεζας;

Τους ζητήθηκε να μας κρίνουν, από τις αρμοδιότητες που μεταφέρθηκαν στους νέους Δήμους/νέες Περιφέρειες με τον Ν.3852/2010 («Καλλικράτης») ποιες δεν έπρεπε να μεταφερθούν. Το μεγαλύτερο ποσοστό 59,09% δεν γνώριζε το σύνολο των αρμοδιοτήτων που μεταφέρθηκαν και για το λόγο αυτό δεν τοποθετήθηκαν. Το 22,73% έκρινε πως η μεταφορά των μαθητών θα έπρεπε να ανατεθεί είτε σε μία Ανεξάρτητη Αρχή, είτε στο Δήμο είτε σε έναν Πιστοποιημένο φορέα. Επίσης, το 13,64% θεωρεί ότι μια σειρά από ελεγκτικούς μηχανισμούς δεν έπρεπε να μεταφερθούν. Τέλος το 4,55% τόνισε ότι οι διάφοροι ελεγκτικοί μηχανισμοί έπρεπε να μεταφερθούν κυρίως σε ανεξάρτητες αρχές ή σε πιστοποιημένους φορείς και όχι στην τοπική αυτοδιοίκηση, η οποία μπορεί να παίζει μόνο υποστηρικτικό ρόλο για τις διάφορες δραστηριότητες των πολιτών. Αυτό θα καταστεί αναγκαίο με δεδομένη την συνεχιζόμενη μείωση του προσωπικού.

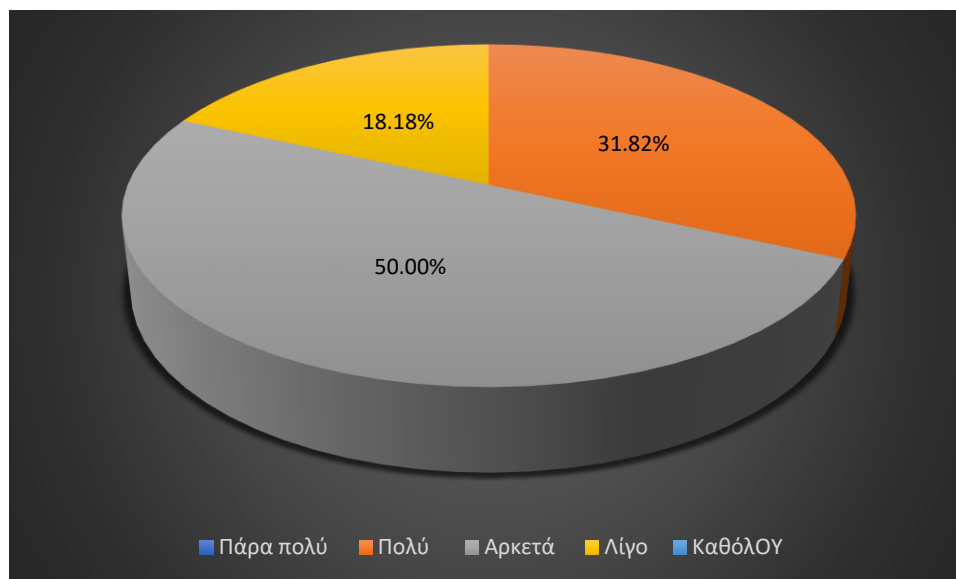
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Δε γνωρίζω το σύνολο των αρμοδιοτήτων που μεταφέρθηκαν.	13	59,09%
Οι διάφοροι ελεγκτικοί μηχανισμοί έπρεπε να μεταφερθούν κυρίως σε ανεξάρτητες αρχές ή σε πιστοποιημένους φορείς και όχι στην τοπική αυτοδιοίκηση, η οποία μπορεί να παίζει μόνο υποστηρικτικό ρόλο για τις διάφορες δραστηριότητες των πολιτών. Αυτό θα καταστεί αναγκαίο με δεδομένη την συνεχιζόμενη μείωση του προσωπικού.	1	4,55%
Η μεταφορά των μαθητών. Θα πρέπει να ανατεθεί σε Ανεξάρτητη Αρχή ή στους Δήμους, ή σε Πιστοποιημένο φορέα.	5	22,73%
Μια σειρά ελεγκτικών μηχανισμών.	3	13,64%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

Πίνακας 4.6.6: Από τις αρμοδιότητες που μεταφέρθηκαν στους νέους Δήμους/νέες Περιφέρειες με τον ν.3852/2010 («Καλλικράτης») ποιες κρίνετε ότι **δεν** έπρεπε να μεταφερθούν;

Στην ερώτηση εάν θεωρούν ότι απαιτούνται αλλαγές στο πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού και Αποκεντρωμένης Διοίκησης το 50% απάντησε ότι απαιτούνται αρκετές αλλαγές, το 31,82% πολλές αλλαγές ενώ το 18,18% λίγες αλλαγές.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	7	31,82%
Αρκετά	11	50,00%
Λίγο	4	18,18%
Καθόλου	0	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

Πίνακας 4.6.7: Θεωρείτε ότι απαιτούνται αλλαγές στο πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού και Αποκεντρωμένης Διοίκησης;

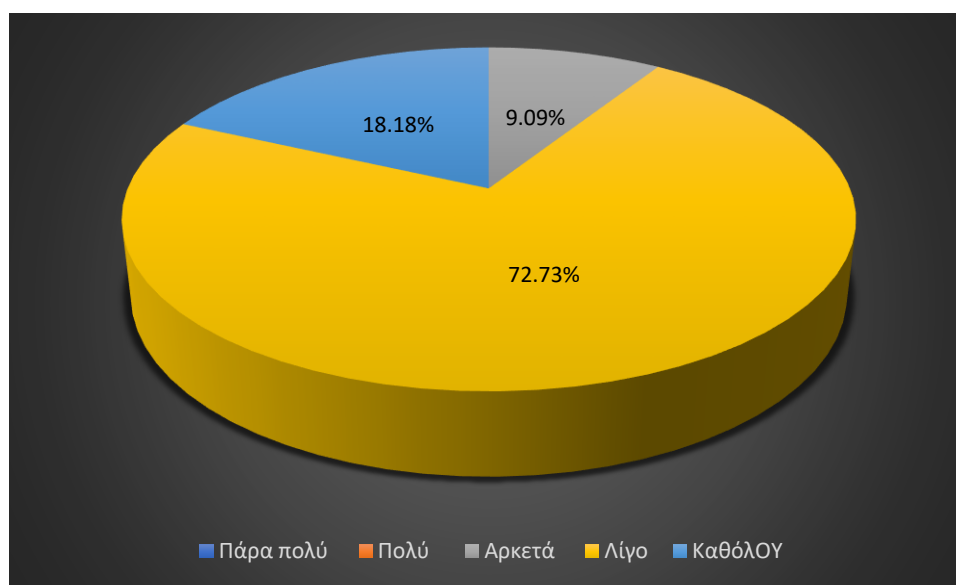

Διάγραμμα 4.6.6: Θεωρείτε ότι απαιτούνται αλλαγές στο πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού και Αποκεντρωμένης Διοίκησης;

Στην ερώτησή μας εάν θεωρούν ότι απαιτούνται αλλαγές στις ενέργειες διαφάνειας και λογοδοσίας του προγράμματος το 72,73% πιστεύει ότι απαιτούνται λίγες αλλαγές, το 18,18% ότι δεν απαιτούνται ενώ το 9,09% ότι απαιτούνται αρκετές αλλαγές.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	0	0,00%
Αρκετά	2	9,09%
Λίγο	16	72,73%
Καθόλου	4	18,18%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

- 1) Πίνακας 4.6.8: Θεωρείτε ότι απαιτούνται αλλαγές στις ενέργειες διαφάνειας και λογοδοσίας του προγράμματος:

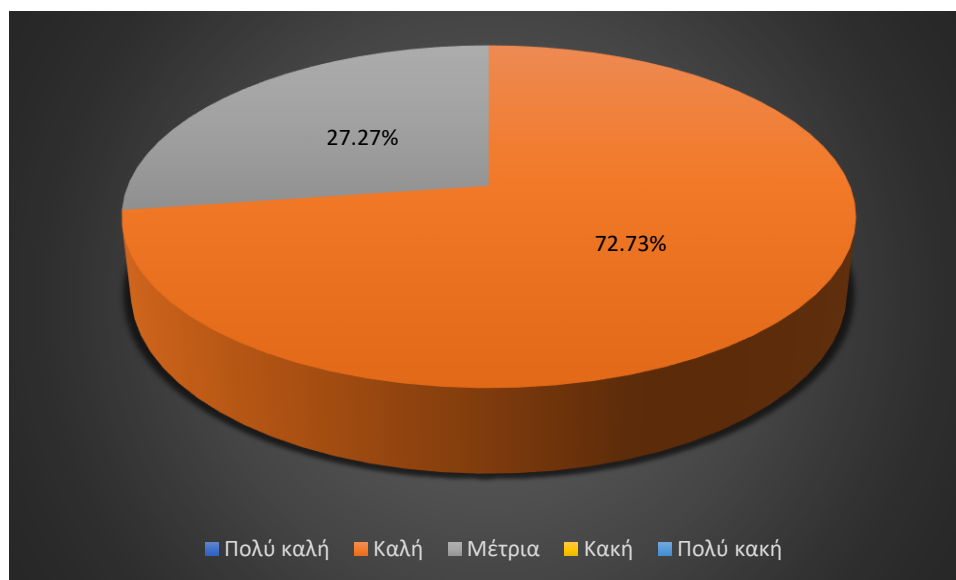

- 1) Διάγραμμα 4.6.7: Θεωρείτε ότι απαιτούνται αλλαγές στις ενέργειες διαφάνειας και λογοδοσίας του προγράμματος:

Στην επόμενη ερώτηση τους ζητήθηκε να αξιολογήσουν τη λειτουργία των μονομελών και πολυμελών οργάνων – (επιτροπών διοίκησης) της ΠΕ Πρέβεζας στο πλαίσιο του προγράμματος «Καλλικράτης». Το 72,73% την αξιολόγησαν ότι είναι καλή σε αντίθεση με το 27,27% που την αξιολόγησαν ως μέτρια.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πολύ καλή	0	0,00%
Καλή	16	72,73%
Μέτρια	6	27,27%
Κακή	0	0,00%
Πολύ κακή	0	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

Πίνακας 4.6.9: Αξιολογείστε τη λειτουργία των μονομελών και πολυμελών οργάνων – (επιτροπών διοίκησης) της ΠΕ Πρέβεζας στο πλαίσιο του προγράμματος «Καλλικράτης»

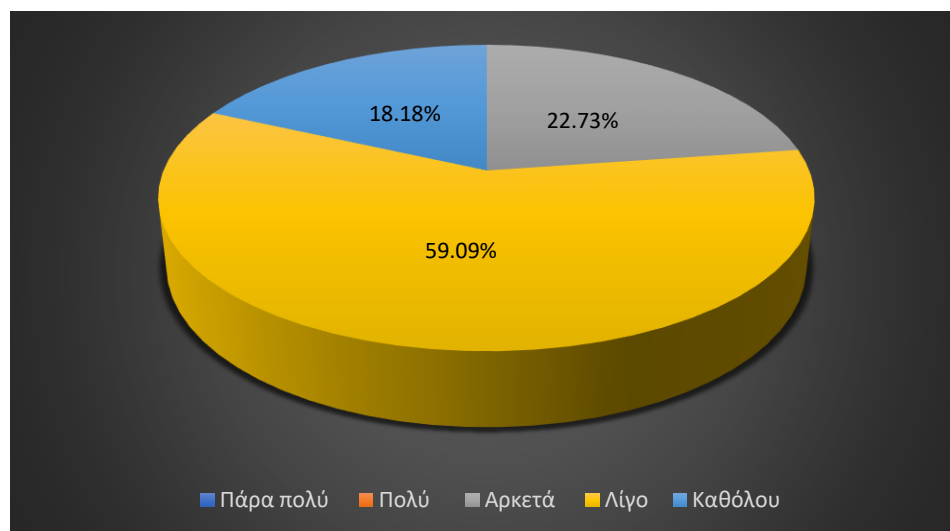

Διάγραμμα 4.6.8: Αξιολογείστε τη λειτουργία των μονομελών και πολυμελών οργάνων – (επιτροπών διοίκησης) της ΠΕ Πρέβεζας στο πλαίσιο του προγράμματος «Καλλικράτης»

Στην επόμενη ερώτησή μας ζητήθηκαν οι συμμετέχοντες στην έρευνα να απαντήσουν εάν θεωρούν ότι στον τομέα των μονομελών και πολυμελών οργάνων (επιτροπών διοίκησης) απαιτούνται αλλαγές. Το 59,09% θεωρεί ότι απαιτούνται λίγες αλλαγές σε αντίθεση με το 22,73% που πιστεύει ότι απαιτούνται πολλές αλλαγές και με το 18,18% που δεν θεωρεί ότι χρειάζονται αλλαγές. Όμως κανένας δεν μας επεσήμανε τι αλλαγές θεωρούν ότι απαιτούνται, παρόλο που τέθηκε στη συνέχεια ως ερώτηση.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	0	0,00%
Αρκετά	5	22,73%
Λίγο	13	59,09%
Καθόλου	4	18,18%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

Πίνακας 4.6.10: Πιστεύετε ότι στον τομέα των μονομελών και πολυμελών οργάνων (επιτροπών διοίκησης) απαιτούνται αλλαγές;

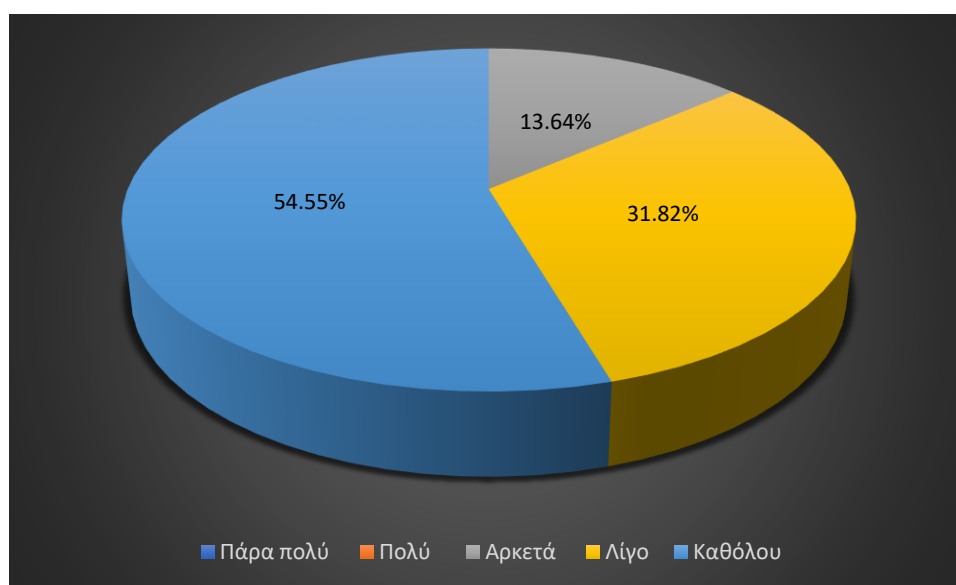

Διάγραμμα 4.6.9: Πιστεύετε ότι στον τομέα των μονομελών και πολυμελών οργάνων (επιτροπών διοίκησης) απαιτούνται αλλαγές;

Η επόμενη ερώτηση που τέθηκε ήταν εάν θεωρούν ότι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» διευρύνει τις προοπτικές ανάπτυξης της ΠΕ Πρέβεζας. Το 54,55% θεωρεί ότι το πρόγραμμα δεν διευρύνει καθόλου τις προοπτικές ανάπτυξης της ΠΕ Πρέβεζας σε αντίθεση με το 31,82% που πιστεύει ότι τις διευρύνει λίγο και με το 13,64% που τις διευρύνει αρκετά.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	0	0,00%
Αρκετά	3	13,64%
Λίγο	7	31,82%
Καθόλου	12	54,55%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

Πίνακας 4.6.11: Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» διευρύνει τις προοπτικές ανάπτυξης της ΠΕ Πρέβεζας;

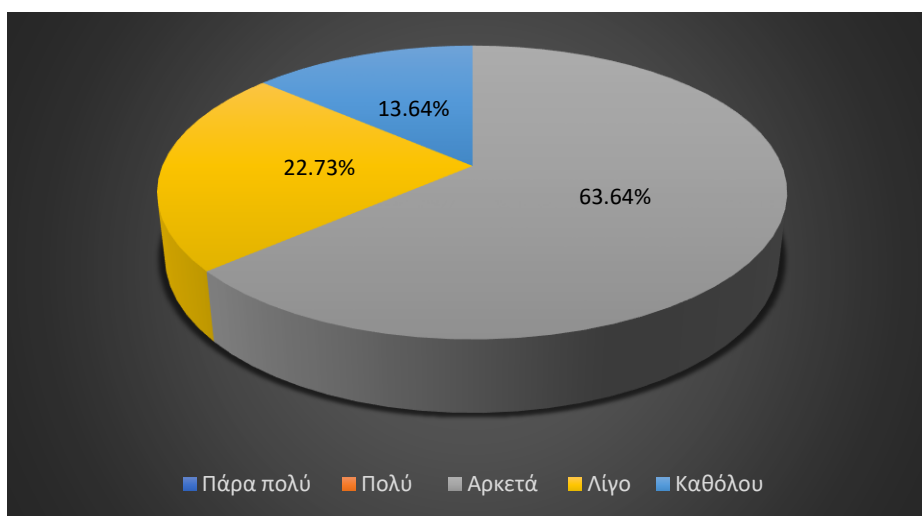

Διάγραμμα 4.6.10: Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» διευρύνει τις προοπτικές ανάπτυξης της ΠΕ Πρέβεζας;

Στην επόμενη ερώτηση ρωτήθηκαν εάν πιστεύουν ότι είναι ικανοποιητική η χωροταξική διάταξη των ΟΤΑ του προγράμματος «Καλλικράτης» ή απαιτούνται αλλαγές, όσον αφορά την Περιφέρεια Ηπείρου. Το 63,64% απάντησε ότι απαιτούνται αρκετές αλλαγές σε αντίθεση με το 22,73% που απάντησε ότι απαιτούνται λίγες και με το 13,64% που θεωρεί ότι δεν απαιτούνται καθόλου αλλαγές.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	0	0,00%
Αρκετά	14	63,64%
Λίγο	5	22,73%
Καθόλου	3	13,64%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

Πίνακας 4.6.12: Είναι κατά τη γνώμη σας ικανοποιητική η χωροταξική διάταξη των ΟΤΑ του προγράμματος «Καλλικράτης» ή απαιτούνται αλλαγές, όσον αφορά την Περιφέρεια Ηπείρου;

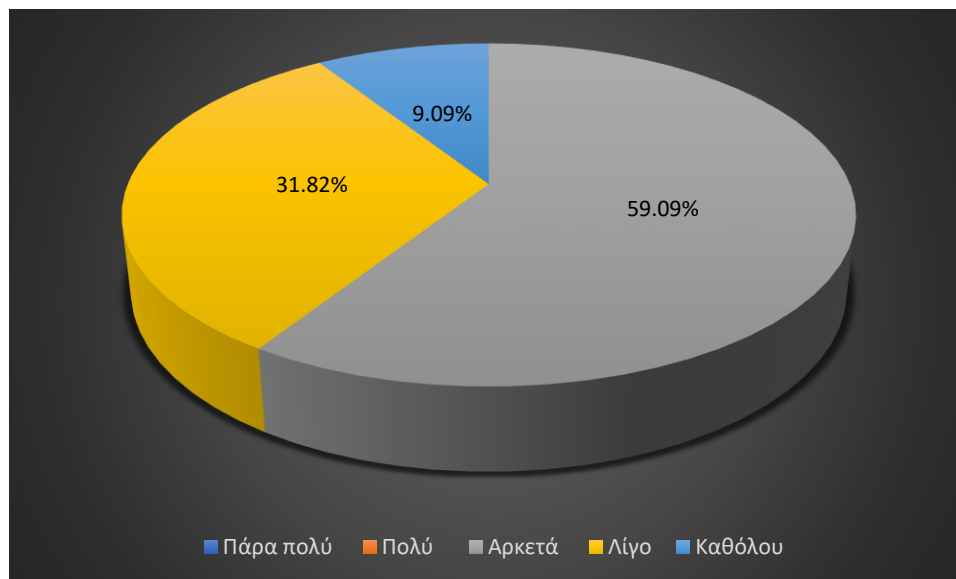

Διάγραμμα 4.6.11: Είναι κατά τη γνώμη σας ικανοποιητική η χωροταξική διάταξη των ΟΤΑ του προγράμματος «Καλλικράτης» ή απαιτούνται αλλαγές, όσον αφορά την Περιφέρεια Ηπείρου;

Στην επόμενη ερώτησή μας εάν πιστεύουν ότι πλέον με το πρόγραμμα αυτό έχουν μεταβληθεί οι λειτουργικές δαπάνες της ΠΕ Πρέβεζας, το 59,09% θεωρεί ότι έχουν μεταβληθεί αρκετά σε αντίθεση με το 31,82% που θεωρεί ότι έχουν μεταβληθεί λίγο και με το 9,09% που πιστεύει ότι δεν έχουν μεταβληθεί καθόλου.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	0	0,00%
Αρκετά	13	59,09%
Λίγο	7	31,82%
Καθόλου	2	9,09%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

Πίνακας 4.6.13: Πιστεύετε ότι πλέον με το πρόγραμμα αυτό έχουν μεταβληθεί οι λειτουργικές δαπάνες της ΠΕ Πρέβεζας;

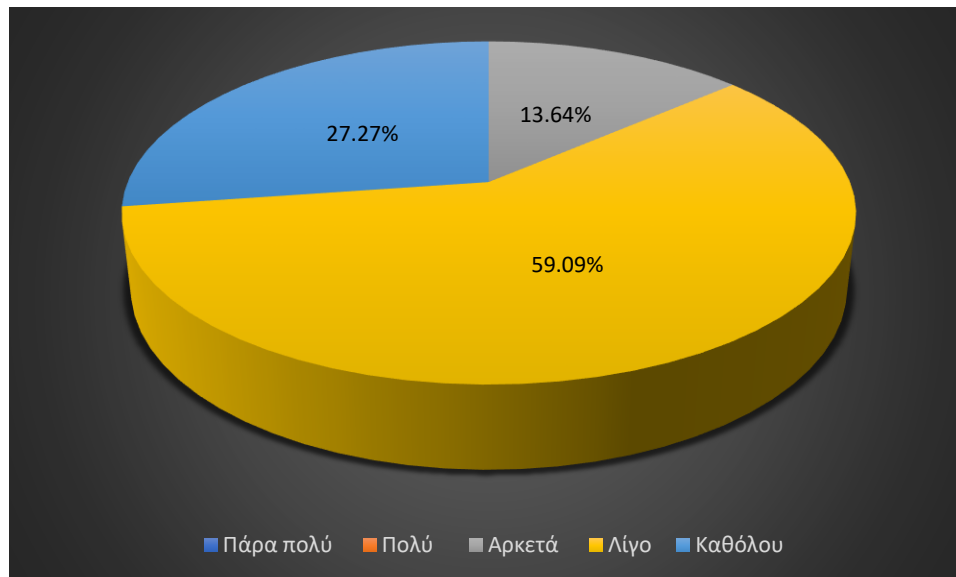

Διάγραμμα 4.6.12: Πιστεύετε ότι πλέον με το πρόγραμμα αυτό έχουν μεταβληθεί οι λειτουργικές δαπάνες της ΠΕ Πρέβεζας;

Στη συνέχεια ζητήθηκε να μας απαντήσουν εάν πιστεύουν ότι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» ενισχύεται επαρκώς από το κράτος οικονομικά. Το 59,09% πιστεύει ότι το πρόγραμμα ενισχύεται λίγο ενώ το 27,27% ότι δεν ενισχύεται καθόλου. Αντίθετη άποψη έχει το 13,64% που θεωρεί ότι ενισχύεται αρκετά.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	0	0,00%
Αρκετά	3	13,64%
Λίγο	13	59,09%
Καθόλου	6	27,27%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

Πίνακας 4.6.14: Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» θεωρείτε ότι ενισχύεται επαρκώς από το κράτος οικονομικά;

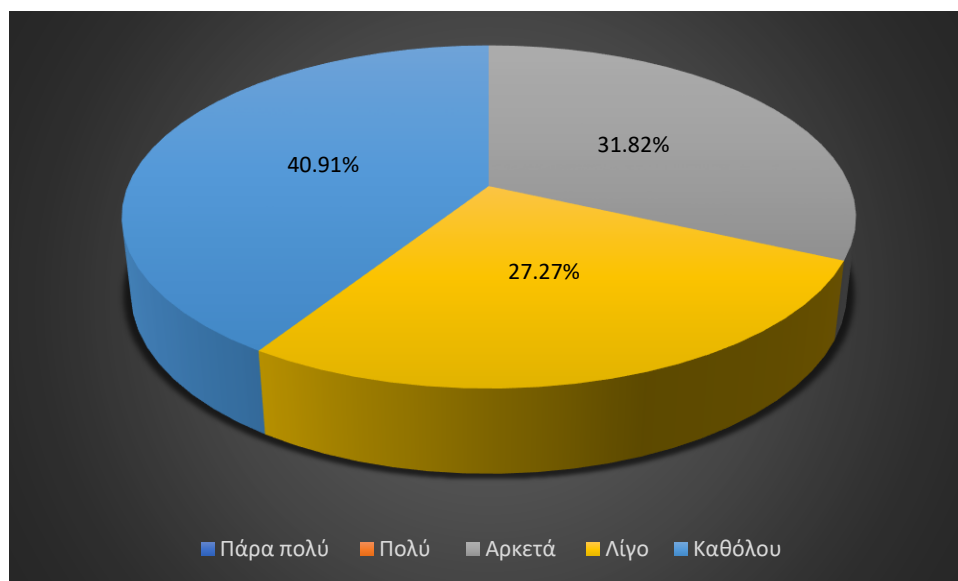

Διάγραμμα 4.6.13: Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» θεωρείτε ότι ενισχύεται επαρκώς από το κράτος οικονομικά;

Η επόμενη ερώτηση ζητούσε από τους συμμετέχοντες στην έρευνα να απαντήσουν εάν το πρόγραμμα «Καλλικράτης» θεωρούν ότι ενισχύεται επαρκώς από τους ευρωπαϊκούς πόρους. Το 40,91% πιστεύει ότι δεν ενισχύεται καθόλου το πρόγραμμα από τους ευρωπαϊκούς πόρους σε αντίθεση με το 31,82% που θεωρεί ότι ενισχύεται αρκετά και με το 27,27% που ενισχύεται λίγο.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	0	0,00%
Αρκετά	7	31,82%
Λίγο	6	27,27%
Καθόλου	9	40,91%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

Πίνακας 4.6.15: Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» θεωρείτε ότι ενισχύεται επαρκώς από τους ευρωπαϊκούς πόρους;

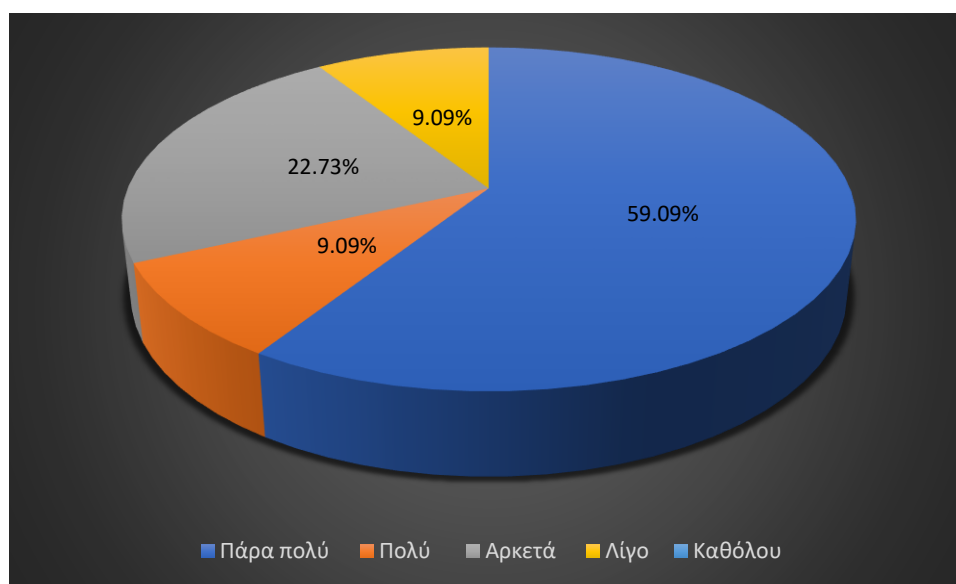

Διάγραμμα 4.6.14: Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» θεωρείτε ότι ενισχύεται επαρκώς από τους ευρωπαϊκούς πόρους;

Στη συνέχεια τέθηκε η ερώτηση εάν η οικονομική κρίση που υφίσταται στην Ελλάδα πιστεύουν ότι είχε δυσμενείς επιπτώσεις στη λειτουργία και αποτελεσματικότητα του προγράμματος. Το 59,09% θεωρεί ότι η οικονομική κρίση είχε πάρα πολύ δυσμενείς επιπτώσεις τόσο στη λειτουργία όσο και στην αποτελεσματικότητα του προγράμματος. Επίσης το 9,09% πιστεύει ότι πολλές επιπτώσεις. Όμως το 22,73% θεωρεί ότι οι επιπτώσεις ήταν αρκετές ενώ το 9,09% ότι ήταν λίγες. Συνεπώς το 68,18% θεωρεί ότι οι επιπτώσεις από την οικονομική κρίση ήταν από πολλές έως πάρα πολλές, το 22,73% ότι ήταν αρκετές και το 9,09% ότι ήταν λίγες.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	13	59,09%
Πολύ	2	9,09%
Αρκετά	5	22,73%
Λίγο	2	9,09%
Καθόλου	0	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

Πίνακας 4.6.16: Η οικονομική κρίση που υφίσταται στη χώρα μας θεωρείτε ότι είχε δυσμενείς επιπτώσεις στη λειτουργία και αποτελεσματικότητα του προγράμματος;

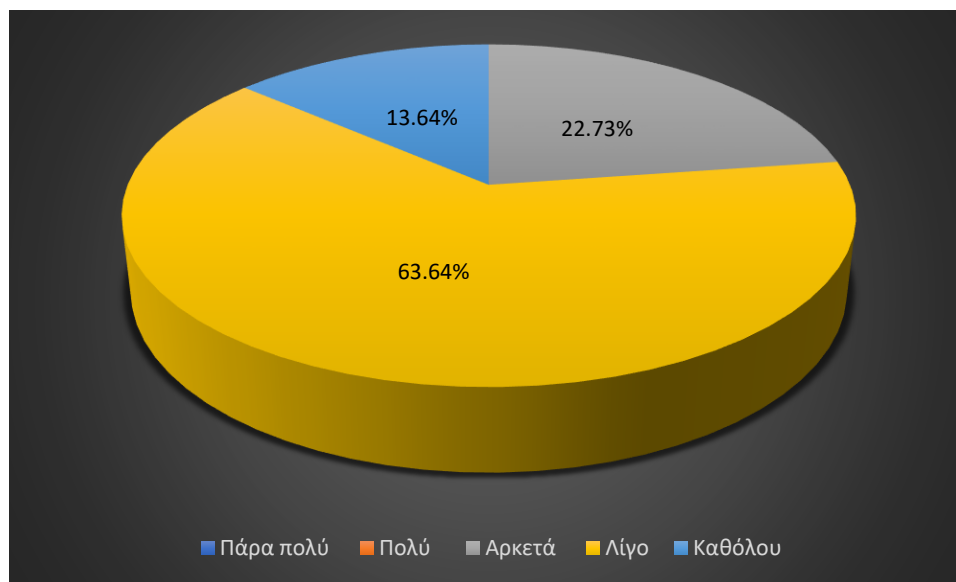

Διάγραμμα 4.6.15: Η οικονομική κρίση που υφίσταται στη χώρα μας θεωρείτε ότι είχε δυσμενείς επιπτώσεις στη λειτουργία και αποτελεσματικότητα του προγράμματος;

Στη συνέχεια ζητήθηκαν να απαντήσουν εάν θεωρούν ότι ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει επιτευχθεί. Το 63,64% θεωρεί ότι ο σκοπός δημιουργίας του προγράμματος έχει επιτευχθεί λίγο ενώ το 22,73% πιστεύει ότι έχει επιτευχθεί αρκετά. Αντίθετη γνώμη έχει το 13,64% που θεωρεί ότι δεν έχει επιτευχθεί καθόλου.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	0	0,00%
Πολύ	0	0,00%
Αρκετά	5	22,73%
Λίγο	14	63,64%
Καθόλου	3	13,64%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

Πίνακας 4.6.17: Θεωρείτε ότι ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει επιτευχθεί;

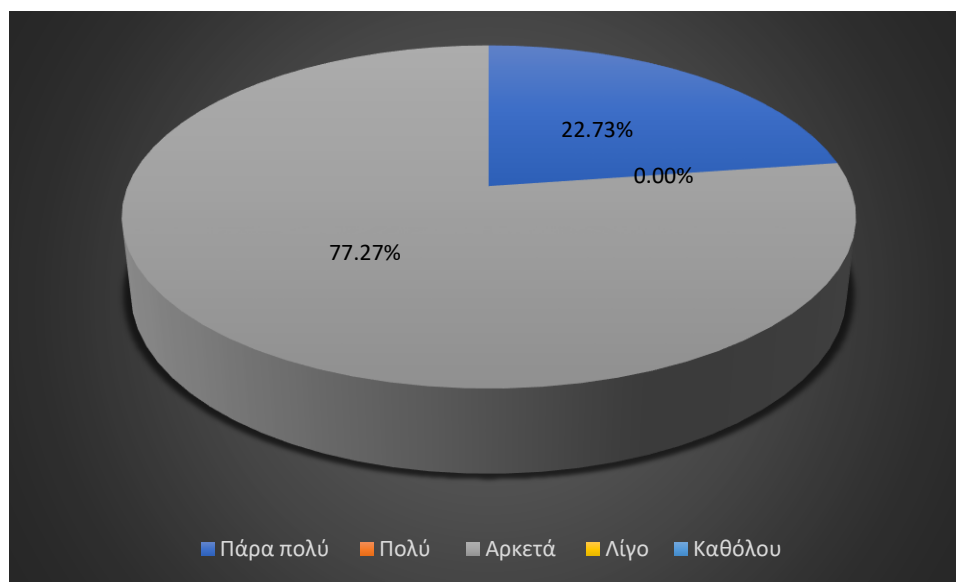

Διάγραμμα 4.6.16: Θεωρείτε ότι ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει επιτευχθεί;

Η επόμενη ερώτηση που τέθηκε ήταν εάν θεωρούν ότι το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να αναθεωρηθεί και χρήζει περαιτέρω βελτιώσεις; Το 77,27% δήλωσε ότι θέλει αρκετές βελτιώσεις, σε αντίθεση με το 22,73% που τόνισε ότι χρήζει πάρα πολλών βελτιώσεων.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πάρα πολύ	5	22,73%
Πολύ	0	0,00%
Αρκετά	17	77,27%
Λίγο	0	0,00%
Καθόλου	0	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,00%

Πίνακας 4.6.18: Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να αναθεωρηθεί και χρήζει περαιτέρω βελτιώσεις;

Διάγραμμα 4.6.17: Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να αναθεωρηθεί και χρήζει περαιτέρω βελτιώσεις;

Τέλος, τους ζητήθηκε να μας αναφέρουν τι ακριβώς λείπει από το πρόγραμμα «Καλλικράτης»ή τι χρήζει βελτίωσης. Οι απαντήσεις που δόθηκαν καταγράφονται στη συνέχεια:

- Χρειάζεται ανακατανομή του προσωπικού.
- Χρειάζεται κατάργηση ή συγχώνευση των τριών βαθμίδων (ΟΤΑ Α΄, ΟΤΑ Β΄, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις).
- Χρειάζεται εκτενέστερη χρήση τεχνολογιών πληροφορικής(ΤΠΕ) στις διοικητικές διαδικασίες αλλά και στην επικοινωνία με τις πολίτες.
- Χρειάζεται χρηματοδότηση κεντρικών υποδομών υποστήριξης της λειτουργίας των οργανισμών με ΤΠΕ.
- Χρειάζεται περισσότερη συνεργασία στην υλοποίηση των Τεχνικών Έργων ανάμεσα στην Περιφέρεια και στους Δήμους.
- Χρειάζεται ξεκαθάρισμα των αρμοδιοτήτων όσον αφορά τους ελέγχους καθώς για το ίδιο πράγμα εμπλέκονται πολλοί φορείς και υπηρεσίας (π.χ. Υπηρεσίες της Περιφέρειας, υπηρεσίες των Δήμων, Αστυνομία, ΑΑΔΕ, κ.λπ.) με αποτέλεσμα να δημιουργείται σύγχυση όσον αφορά τις αρμοδιότητες αλλά και την ερμηνεία των νόμων, επικάλυψη αρμοδιοτήτων και τελικά δυσλειτουργία των υπηρεσιών με μειωμένη αποτελεσματικότητα.
- Χρειάζεται ανακαθορισμός των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών.
- Χρειάζεται το μεγαλύτερο μέρος των αρμοδιοτήτων των Περιφερειακών Ενοτήτων να «περάσει» στους Δήμους, στα Υπουργεία (π.χ. αλλοδαποί, Δάση κ.λπ.)στον ιδιωτικό τομέα και σε Ανεξάρτητες Αρχές και Πιστοποιημένους Οργανισμούς. Οι Περιφερειακές Ενότητες να παραμείνουν ως αντένες της κεντρικής Περιφέρειας ή ως Αυτοτελή Γραφεία.
- Απαιτείται η άμεση και σημαντική ενίσχυση του θεσμού του ΣΔΙΤ.
- Οι τρεις Δήμοι του Ν. Πρέβεζας να συγχωνευθούν σε ένα μεγάλο Δήμο, ο οποίος εκτός των άλλων θα ασκεί και το σύνολο σχεδόν των αρμοδιοτήτων της πρώην Νομαρχίας.

4.7 Συνέντευξη του Αντιπεριφερειάρχη κ. Ιωάννου Ευστράτιου

Στο κεφάλαιο αυτό θα παρουσιαστεί η συνέντευξη που δόθηκε από τον Αντιπεριφερειάρχη Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας κ. Στράτο Ιωάννου.

Ερώτηση 1: Θεωρείτε ότι ο Αναπτυξιακός Προγραμματισμός και γενικότερα ο Προγραμματισμός για την Περιφερειακή Ενότητα είναι πολύ σημαντικός;

Είναι πάρα πολύ καλό το ότι υπάρχει ο θεσμός της Περιφέρειας και ο προγραμματισμός πρέπει να γίνεται για όλη την Ήπειρο, πρέπει να γίνεται συνολικά, και εγώ θα έλεγα πολλές φορές δεν φτάνει μόνο για όλη την Ήπειρο πρέπει και με όμορες Περιφέρειες γιατί είναι σημαντικό να υπάρχει ένα έργο το οποίο μπορεί να είναι διαπεριφερειακό στο οποίο πρέπει να υπάρχει και συνεργασία μεταξύ των Περιφερειών. Αυτή τη στιγμή που μιλάμε, η Δ/ση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού υπάρχει μόνο στα Ιωάννινα. Για μένα όμως, ο οργανισμός μας και η λειτουργία πρέπει να είναι διαφορετική από αυτή που προβλέπει ο οργανισμός. Δηλ. θα έπρεπε σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα να υπήρχε ένα γραφείο Προγραμματισμού γιατί είναι σημαντικό να υπάρχει και η γνώση μέσα στο διοικητικό προσωπικό σε αυτό το γραφείο Προγραμματισμού, του τι γίνεται σε όλη την Περιφέρεια αλλά και να παρακολουθεί τα έργα της Περιφερειακής Ενότητας. Αυτά που μπορούν κάπου να ενταχθούν, είτε στο ΠΕΠ Ηπείρου είτε είναι σε διάφορα άλλα προγράμματα ευρωπαϊκά, Π.Χ. το INTERREG. Ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Προγραμματισμού επί Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (δηλ. πριν τον «Καλλικράτη») ο οποίος τώρα είναι Δ/ντής της Διεύθυνσης Ανάπτυξης, η οποία με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» δεν περιλαμβάνει γραφείο ή τμήμα Προγραμματισμού, άτυπα λειτουργεί συμβουλευτικά προς τον Αντιπεριφερειάρχη. Γιατί τώρα, καλούμαι εγώ, ως Αντιπεριφερειάρχης να τα έχω όλα στο μυαλό μου, ο οποίος είμαι αιρετό πρόσωπο, που σήμερα είμαι αύριο δεν είμαι, ενώ η διοίκηση παραμένει. Άρα λοιπόν αυτό που πάσχει ο οργανισμός ο δικός μας είναι ότι δεν υπάρχει θεσμοθετημένα ένα Γραφείο Αναπτυξιακού Προγραμματισμού με δύο άτομα, φτάνουν δύο άτομα, τα οποία να συλλέγουν από όλες τις Διευθύνσεις και από τον Αντιπεριφερειάρχη και από τους κοινωνικούς φορείς, τις προτάσεις και τις ιδέες, για διάφορα έργα, να τις προωθούν στο Γραφείο Αναπτυξιακού Προγραμματισμού και να παρακολουθούν την εξέλιξή τους κ.λπ. Αλλά το ότι είναι καλό να υπάρχει ένα στην Περιφέρεια Ηπείρου είναι πάρα πολύ σημαντικό γιατί έτσι

είναι πιο δυνατή και η παρουσία μας στα ευρωπαϊκά δρώμενα και στα ευρωπαϊκά προγράμματα, αλλά και ταυτόχρονα, δημιουργήθηκε μια τεχνογνωσία που μπορούνε μέσα από αυτή τη Διεύθυνση κάποια άτομα που έχουν την τεχνογνωσία να παλέψουν και να βρουν ευρωπαϊκά προγράμματα που μπορούνε να φέρουνε χρήματα στην περιοχή.

Ερώτηση 2: Όσον αφορά το κομμάτι των εκτελεστικών οργάνων που λειτουργούν κεντρικά στην Περιφέρεια, το ότι δηλ. εξαρτόμαστε αποφασιστικά τουλάχιστον από την Περιφέρεια Ηπείρου, για παράδειγμα από την Οικονομική Επιτροπή, Επιτροπές Περιβάλλοντος, το Περιφερειακό Συμβούλιο ενώ παλιά είχαμε το Νομαρχιακό Συμβούλιο, είμασταν λίγο πιο αυτόνομοι, θεωρείτε ότι αυτός είναι σημαντικός παράγοντας για τη βέλτιστη λειτουργία της ΠΕ Πρέβεζας;

Σαφώς και παίζει ρόλο. Προσωπικά πιστεύω στον πιο αυτόνομο ρόλο της Περιφερειακής Ενότητας να μπορεί να λειτουργεί με δικό της προϋπολογισμό που έχουμε δικό μας προϋπολογισμό, αλλά να λειτουργεί με το δικό της προϋπολογισμό και το δικό της προγραμματισμό, που αναφέραμε πιο πάνω, στα έργα και σαφώς όταν υπάρχει ένα Περιφερειακό Συμβούλιο, δεν έχει σημασία εάν γίνεται στα Ιωάννινα ή στην Πρέβεζα, αλλά το γεγονός από μόνο του ότι υπάρχουν 51 σύμβουλοι από όλες τις Περιφερειακές Ενότητες που δεν γνωρίζουν το τι συμβαίνει σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα, αυτό μπορεί να δημιουργεί δυσκαμψίες, προβλήματα επειδή κάποιοι σύμβουλοι δεν γνωρίζουνε τι γίνεται και δεν μπορούν να καταλάβουν το μέγεθος της ανάγκης κάποιου πράγματος που ζητάς εσύ και να υπάρχουνε αντιδράσεις ή όχι. Αυτό το λύνεις όταν έχεις την πλειοψηφία. Γιατί όταν δεν έχεις την πλειοψηφία πρέπει να παλέψεις πάρα πολύ πρέπει να παλέψεις πάρα πολύ να τους ενημερώσεις να τους πείσεις τι να κάνουν.

Όσον αφορά την Οικονομική Επιτροπή, συμβαίνει και εδώ κάτι αντίστοιχο που συμβαίνει με όλες τις Επιτροπές: το πότε θα συνεδριάσουν, το πότε θα βγάλουν τις αποφάσεις, δηλ. δεν είμαστε πολύ ευέλικτοι. Ακόμα και με τον προϋπολογισμό θα πρέπει να περάσει από το Περιφερειακό Συμβούλιο, για να περάσουμε μια τροποποίηση, για παράδειγμα του προϋπολογισμού πρέπει να υποβάλλουν όλες οι Περιφερειακές Ενότητες μια τροποποίηση, να σχηματιστεί κεντρικά ο προϋπολογισμός και να τροποποιηθεί. Οπότε, κάθε φορά πρέπει να περιμένεις πότε θα έχουν και οι άλλες Περιφερειακές Ενότητες τροποποιήσεις για να περάσει το δικό σου. Σαφώς και εκεί δεν υπάρχει η ευελιξία που υπήρχε με τα Νομαρχιακά Συμβούλια.

Όμως με ένα καλό προγραμματισμό και με μία καλή λειτουργία θα μπορούσαν αυτά να λειτουργήσουν ακόμα καλύτερα.

Ερώτηση 3: Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» προσπάθησε να εισάγει την πρακτική της διοίκησης μέσω στόχων στην δημόσια διοίκηση. Πιστεύετε ότι το πέτυχε;

Η διοίκηση με στόχους αφορά κυρίως το προσωπικό της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας. Είμαι υπέρ του να υπάρχουν στόχοι και στοχοθεσία, ο καθένας που δουλεύει επιβάλλεται να γνωρίζει πραγματικά αυτούς τους στόχους, όπως βάζει ο κάθε άνθρωπος στη ζωή του, έτσι και ο κάθε υπάλληλος που ασκεί διοίκηση.

Ωστόσο για να συμβεί αυτό πρέπει και να μπορείς να το επιβραβεύσεις,. Και κατ' επέκταση για να μπορέσεις να επιβραβεύσεις την εκάστοτε απόδοση ενός υπαλλήλου, θα πρέπει να υπάρχει αξιολόγηση, σωστός τρόπος αξιολόγησης. Σωστός όμως τρόπος αξιολόγησης δεν υπάρχει διότι η αξιολόγηση των υπαλλήλων και κατ' επέκταση των τμημάτων και των εκάστοτε διευθύνσεων σήμερα γίνεται τυπικά αλλά όχι ουσιαστικά ή μετρήσιμα. Μόνο τότε μπορεί να δουλέψει το μοντέλο αυτό.

Δυστυχώς όμως, δεν γίνεται σωστά σήμερα και όμως δεν φαίνεται στον ορίζοντα ότι μπορεί να υπάρξει. Επομένως οι εκάστοτε στοχοθεσία της διοίκησης ή της πολιτικής ηγεσίας δεν μπορεί να υλοποιηθεί. Αυτό δημιουργεί αφενός αίσθημα αδικίας στον υπάλληλο που αποδίδει σε σύγκριση με κάποιον συνάδελφό του που δεν αποδίδει και αφετέρου του δημιουργεί ένα αίσθημα ματαιότητας εφόσον νιώθει ότι η προσπάθειά του δεν φέρνει απτά αποτελέσματα.

Για να μπορέσει λοιπόν να υπάρξει διοίκηση με στόχους, απαραίτητη προϋπόθεση είναι πρώτον η σωστή αξιολόγηση, δεύτερον η ύπαρξη ενός σωστού οργανογράμματος λειτουργίας της κάθε διεύθυνσης για να μπορέσει να βάλει στοχοθεσία, τρίτον οι χρόνοι που χρειάζονται για να ολοκληρωθεί η κάθε εργασία- είναι πολύ σημαντικός παράγοντας η ποιότητα υπηρεσιών αλλά και ο χρόνος υλοποίησης τους-και τέταρτον η ύπαρξη ενός θεσμικού πλαισίου που σου δίνει την δυνατότητα να επιβραβεύσεις. Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα να ανταμείψεις έναν αποδοτικό υπάλληλο είτε οικονομικά (με bonus) είτε διοικητικά (άδειες) είτε ηθικά (πρότυπο καλής απόδοσης), με αποτέλεσμα να τον καταδικάζεις στην μετριότητα.

Ερώτηση 4: Πιστεύεται ότι είναι ξεκάθαρο το νομικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων μεταξύ των ΟΤΑ Α', ΟΤΑ Β' βαθμού και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης;

Πιστεύω ότι είναι γενικά μεν ξεκάθαρο αλλά έχει κάποια λάθη και κάποιες ατέλειες. Κατά την γνώμη μου δεν θα έπρεπε να υπάρχει ο θεσμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης διότι θεσμικά μέσω αυτής το κράτος κρατά το μακρύ χέρι του στις Περιφέρειες.

Επίσης υπάρχουν πολλές υπηρεσίες που αλληλοκαλύπτονται όπως για παράδειγμα τη Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας έχει και η Περιφέρεια και ο Δήμος και η Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Διάσπαρτες υπηρεσίες που είναι αριστερά δεξιά που μπορεί κάποιες φορές και να κάνουν την ίδια δουλειά. Αυτό το γεγονός σαφώς δεν οδηγεί σε οικονομίες κλίμακας.

Άρα είναι σημαντικό να δίνεται η δυνατότητα πολύ πιο εύκολα απ' ότι είναι σήμερα με το παρόν θεσμικό πλαίσιο σε αυτές τις τρεις βαθμίδες να αλληλοβοηθούνται. Αυτή η λογική των προγραμματικών συμβάσεων που ισχύουν για να μπορέσει να στηρίξει ο ένας βαθμός διοίκησης τον άλλο μόνο γραφειοκρατία και χρονοτριβές παράγει, αδυνατώντας να δώσει άμεσες λύσεις σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης ή στην καθημερινότητα του πολίτη, ο οποίος δεν μπορεί να περιμένει 8 και 10 μήνες να κάνει κύκλο η εκάστοτε υπόθεσή του μέσα από προγραμματικές, δημοτικά συμβούλια κ.λπ. μέχρι να διεκπεραιωθεί.

Έτσι λοιπόν χρειάζεται να γίνει ένα ξεκαθάρισμα, το κράτος να έχει μικρότερη παρέμβαση, να ενοποιηθούν πολλές υπηρεσίες και να κρατήσει η Αποκεντρωμένη Διοίκηση μόνο την ασφάλεια, την Αστυνομία, την Κτηματική Υπηρεσία, την Εφορία. Δεν είναι δυνατόν να γνωμοδοτεί μια επιτροπή της Περιφέρειας για μία ΜΠΕ μετά να πηγαίνει στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση για να ελέγξει και να γνωμοδοτήσει την ίδια μελέτη, την στιγμή που όλες αυτές οι ενέργειες έχουν ήδη γίνει από την επιτροπή της Περιφέρειας. Αυτό το εμπρός πίσω για την ίδια υπόθεση είναι χρονοβόρες και γραφειοκρατικές διαδικασίες. Το κράτος δεν έχει ωριμάσει ακόμη παρόλη την εφαρμογή του Καλλικράτη.

Ερώτηση 5: Η χρηματοδότηση του κράτους προς την Περιφέρεια Ηπείρου και κατ' επέκταση προς την Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας είναι ικανοποιητική;

Δυστυχώς τα τελευταία 10 χρόνια αυτή έχει μειωθεί τραγικά, υπάρχει μια μείωση της τάξης του 65% με 70 % σε σχέση με την χρηματοδότηση των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Σαφώς και με τις συνέργειες, με την συνένωση των τεσσάρων (4) Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων σε μία (1) Περιφέρεια είναι αυτονόητο ότι θα προέκυπτε μια μείωση αλλά της τάξεως του 10%, 15%, το πολύ 20%. Το 65% με 70 % είναι μια τεράστια απόκλιση. Σαφώς και η οικονομική κρίση έπαιξε ρόλο αλλά τα προβλήματα και οι ανάγκες του Νομού επιδεινώνονται, αυτή η υποχρηματοδότηση δημιουργεί μεγάλο πρόβλημα στις υποδομές, το οποίο θα το βρούμε μπροστά μας τα επόμενα χρόνια διότι μη συντηρούμενες υποδομές λόγω έλλειψης χρημάτων απαξιώνονται και απαιτούν διπλάσια και τριπλάσια ποσά για να αποκατασταθούν.

Είναι σημαντικό ότι η χρηματοδότηση που λαμβάνει η κάθε Περιφέρεια εξαρτάται από τον εκάστοτε Υπουργό. Λειτουργεί και εδώ η πρακτική του πελατειακού κράτους, υπάρχει αυτό το αλισβερίσι με το κεντρικό κράτος, ανάλογα με την δύναμη και τις γνωριμίες του κάθε Περιφερειάρχη. Αυτό πρέπει να λήξει διότι υπάρχει σαφές νομοθετικό πλαίσιο στον Καλλικράτη το οποίο και δεν έχει εφαρμοστεί: έχει να κάνει με το ΦΠΑ, ένα μέρος των εσόδων του ΦΠΑ θα έπρεπε να καταλήγει στον Α' και Β' βαθμό Αυτοδιοίκησης. Αυτό όπως ανέφερα δεν έχει εφαρμοστεί ποτέ με αποτέλεσμα να μην γνωρίζουμε και εμείς τι χρηματοδοτήσεις θα έχουμε κάθε φορά. Εξαρτάται από τον εκάστοτε Κυβέρνηση και τον εκάστοτε Υπουργό πόσο θέλει να μειώσει αυτά τα ποσά προκειμένου να κάνει μια επιδοματική πολιτική ή οτιδήποτε άλλο.

Επομένως η εκάστοτε χρηματοδότηση θα πρέπει να γίνεται με αξιοκρατικά κριτήρια, η οποία θα προσαυξάνεται σε τυχόν έκτακτες ανάγκες (καιρικά ή φυσικά φαινόμενα). Και στην περίπτωση ακόμη των έκτακτων αναγκών τα χρήματα καταλήγουν σε εμάς μετά από 2-3 χρόνια.

4.8 Συνεντεύξεις με τους Διευθυντές των Διευθύνσεων της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας

Στην ενότητα αυτή καταγράφονται οι απαντήσεις που δόθηκαν κατά τη συνέντευξη με τους Διευθυντές των Διευθύνσεων της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας. Οι Διευθυντές είναι στο σύνολό τους έξι (6). Για καλύτερη κατανόηση των απαντήσεών τους παρατίθεται ξεχωριστά η κάθε συνέντευξη στα επόμενα κεφάλαια.

4.8.1 Συνέντευξη με το Διευθυντή της Διεύθυνσης Ανάπτυξης

Σύμφωνα με τον Δ/ντή της Δ/σης Ανάπτυξης ένα από τα βασικά πλήγματα με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτη» είναι ότι έφυγαν από την πρώην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση τα Συλλογικά Όργανα (Νομαρχιακό Συμβούλιο και Νομαρχιακές Επιτροπές) τα οποία αντικαταστάθηκαν βασικά από το Περιφερειακό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή. Έτσι, οι αποφάσεις που λαμβάνονταν σε Νομαρχιακό επίπεδο με άμεσες διαδικασίες, τώρα να λαμβάνονται από το «κέντρο» (Περιφέρεια Ηπείρου). Συνέπεια αυτού ήταν:

1. να υπάρχει ένα συγκεντρωτικό σύστημα σε βάρος της αποκέντρωσης, την οποία επιδιώκει το πρόγραμμα «Καλλικράτης».
2. Να αυξηθεί σημαντικά η γραφειοκρατία που με τη σειρά της οδηγεί στην κατασπατάληση χρόνου, υλικών κι αύλων πόρων καταρρίπτοντας έναν βασικό στόχο του Καλλικράτη, εκείνον της μεγιστοποίησης της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης και την εγκατάλειψη του Βεμπεριανού άκαμπτου γραφειοκρατικού μοντέλου.
3. Χάθηκε η κυρίως η επαφή με τους τοπικούς φορείς και τις τοπικές κοινότητες διότι δεν υπάρχει η άμεση εμπλοκή τους στη διαδικασία παρακολούθησης και λήψης αποφάσεων.

Ένα επιπρόσθετο σημαντικό πλήγμα με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτη» είναι η μεταφορά της Δ/σης Προγραμματισμού που υπήρχε επί Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Πρέβεζας στα κεντρικά (Περιφέρεια Ηπείρου) διότι η Δ/ση Προγραμματισμού ήταν η «καρδιά» του σχεδιασμού και της αναπτυξιακής πολιτικής της εκάστοτε Περιφέρειας. Με την μεταφορά αυτή, χάθηκαν πολλές αρμοδιότητες όπως ο σχεδιασμός – παρακολούθηση έργων ΕΣΠΑ, Εθνικών Προγραμμάτων, Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και συνεπακόλουθα και οι χρηματοδοτήσεις τους. Για παράδειγμα το έργο του Βιολογικού Σχεδιασμού Καναλίου, υλοποιείται – παρακολουθείται και πληρώνεται από την Περιφέρεια Ηπείρου. Το 90% των αναπτυξιακών έργων ολόκληρης της περιφέρειας Ηπείρου πληρώνεται μέσω του Περιφερειακού Ταμείου ενώ μόνο το 10% που αφορά μικροδαπάνες πληρώνεται από τις Περιφερειακές Ενότητες (π.χ. μικρά έργα, μεταφορά μαθητών).

Επίσης, με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτη» μεταφέρθηκαν και κάποιες αρμοδιότητες της νυν Δ/σης Ανάπτυξης:

1. στο Δήμο όπως είναι οι άδειες λαϊκών αγορών, το πλανόδιο εμπόριο, η αδειοδότηση των λατομείων,
2. στο Επιμελητήριο όπως είναι ο έλεγχος των Ανώνυμων Εταιριών και
3. στην Περιφέρεια Ηπείρου όπως είναι οι εξετάσεις Τεχνικών Επαγγελματιών (χειριστών μηχανήματων, ηλεκτρολόγων, ψυκτικών, ηλεκτροσυγκολλητών κ.λπ.) λόγω έλλειψης όλων των απαιτούμενων εργαστηρίων στις Περιφερειακές Ενότητες.

Με βάση όλα αυτά που προαναφέρθηκαν παρατηρούμε μια αποδόμηση των υπηρεσιών των Περιφερειακών Ενοτήτων σε αντίθεση με αυτά για τα οποία σχεδιάστηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» να πετύχει. Η αποκέντρωση και η ενίσχυση της Περιφέρειας σε σχέση με το κεντρικό κράτος επιτεύχθηκε σε επίπεδο κεντρικών Περιφερειών, οι οποίες όντως απέκτησαν μεγάλη αυτονομία και δύναμη με την εφαρμογή του Καλλικράτη. Δυστυχώς όμως, δεν συνέβη το ίδιο και με τις Περιφερειακές Ενότητες.

Επίσης, με την εφαρμογή του Καλλικράτη, οι αρμοδιότητες της Δ/σης Ανάπτυξης εκτελούνται σε επίπεδο Τμημάτων ενώ επί Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης εκτελούνταν σε επίπεδο Διευθύνσεων. Γίνεται αντιληπτό ότι η συγχώνευση των υπηρεσιών έγινε καθαρά για οικονομικούς λόγους.

Στη Δ/ση Ανάπτυξης περιλαμβάνονται σήμερα οι εξής αρμοδιότητες:

1. Αδειοδοτήσεις Επιχειρήσεων
2. Άδειες Ανάπτυξης – Ενέργειας και Φυσικών Πόρων
3. Εμπόριο και Τουρισμός
4. Το έργο της μεταφοράς μαθητών

Αναφορικά με το αντικείμενο της μεταφοράς μαθητών, ο Δ/ντής επισήμανε ότι είναι ένα πολύ προβληματικό έργο λόγω ότι εμπλέκονται πολλοί φορείς (Α/θμια, Β/θμια εκπαίδευση, Δ/ση Τεχνικών υπηρεσιών, Δ/ση Ανάπτυξης, Δ/ση Διοικητικού-Οικονομικού) με ασάφειες στην ΚΥΑ που το διέπουν αναφορικά με τις υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων μερών.

Επίσης, ανέφερε το τεράστιο κόστος αυτού του προγράμματος αν αναλογιστούμε ότι αγγίζει τα 2 εκ.€ μόνο για την Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας και τα 180 εκ.€ ετησίως για όλη την Ελλάδα (η μεταφορά του κάθε παιδιού «στοιχίζει» μηνιαίως 1.800 € με το ΚΤΕΛ και 2.500 € με ταξί). Σε αυτό το σημείο ο Δ/ντής πρότεινε ότι το Υπουργείο Παιδείας θα μπορούσε να αναθέσει το έργο της μεταφοράς μαθητών και των διαγωνισμών του, σε έναν πιστοποιημένο φορέα ή σε μια Ανεξάρτητη Αρχή ώστε να επιτευχθεί πρώτον οικονομία κλίμακας και δεύτερον αποτελεσματικότητα.

Τέλος, η αυτοματοποίηση που περιγράφει η νομοθεσία μετά την εφαρμογή του Καλλικράτη βρίσκεται ακόμη σε εμβρυακό επίπεδο, καταρρίπτοντας και πάλι ένα από τα βασικά εργαλεία του Καλλικράτη αυτό του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος μέσω της αποτελεσματικότητας.

4.8.2 Συνέντευξη με το Διευθυντή της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής

Για το Διευθυντή της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, η συγχώνευση των Δ/σεων της Αγροτικής Οικονομίας που επήλθε με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» επέφερε θετικά αποτελέσματα όπως:

1. συναφή αντικείμενα έχουν σήμερα κοινή αντιμετώπιση,
2. δεν υπάρχει κατακερματισμός,
3. υπάρχει καλύτερος συντονισμός και συνεργασίες,
4. αποφεύγεται η εσωστρέφεια.

Με τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων της Δ/σης στους Δήμους, υπάρχει επικάλυψη αρμοδιοτήτων ή μη ξεκάθαρη οριοθέτηση αρμοδιοτήτων. Ωστόσο κάποιες αρμοδιότητες που δόθηκαν αρχικά με τον Καλλικράτη στους Δήμους (ΤΟΕΒ, σταβλικές εγκαταστάσεις) επέστρεψαν πάλι πίσω στην Δ/ση λόγω αδυναμίας των Δήμων να ανταπεξέλθουν σε αυτά τα αντικείμενα.

Το πρόβλημα που προέκυψε με τον Καλλικράτη ήταν ο κατακερματισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού καθώς και η δημιουργία πολλών οργανισμών και Ανεξάρτητων Αρχών με αποτέλεσμα κανείς από αυτούς να μην έχει ξεκάθαρες ευθύνες και υποχρεώσεις. Γενικά επήλθε μεγάλος κατακερματισμός αρμοδιοτήτων, ο οποίος δημιούργησε παρά έλυσε προβλήματα.

Όμως ανάμεσα στα θετικά του προγράμματος είναι ότι δόθηκαν αρμοδιότητες στους ιδιώτες. Επίσης, οι υπάλληλοι της Διεύθυνσης μπορούν να συμμετέχουν σε σεμινάρια ακόμη και στο εξωτερικό, επιτυγχάνοντας έτσι τον εμπλουτισμό των γνώσεων αλλά και την επαφή με τις διεθνούς εξελίξεις στους τομείς της γεωργίας και της κτηνοτροφίας (εξωστρέφεια).

Γενικότερα, ο Διευθυντής τόνισε το ζήτημα της δημοκρατικής διαχείρισης των αντικειμένων. Όπως ισχυρίστηκε, εάν «ανοιχτεί» η διοίκηση είναι πολύ καλό διότι σήμερα βλέπουμε το χρήμα να μαζεύεται στις Περιφέρειες και αυτές να τυγχάνουν όλες τις μορφές ανάπτυξης. Επομένως ο Καλλικράτης δεν ενίσχυσε η δημοκρατική διαχείριση μεταξύ Περιφέρειας και Περιφερειακών Ενοτήτων στην Ήπειρο αλλά και σε όλη την Ελλάδα γενικότερα δίνοντας αυτή την αποκέντρωση αλλά και την ταυτόχρονη ανάπτυξη στα μικρά μητροπολιτικά κέντρα δηλ. στις Περιφερειακές Ενότητες.

4.8.3 Συνέντευξη με το Διευθυντή Μεταφορών και Επικοινωνιών

Ο Διευθυντής τόνισε ότι η Διεύθυνση που προΐστατο περιλαμβάνει εκτός των άλλων και τις υπηρεσίες του Δημόσιου ΚΤΕΟ, τις μεταβιβάσεις, τις πινακίδες, έλεγχο φορτηγών κ.λπ. Όμως, είναι η πιο προβληματική Διεύθυνση από όλες καθώς οι υποδομές της βρίσκονται σε κακή κατάσταση ενώ απαιτούνται μεγάλα ποσά για τη συντήρησή τους. Για το λόγο αυτό δόθηκε και στην ιδιωτική πρωτοβουλία τα ιδιωτικά ΚΤΕΟ.

Οι αρμοδιότητες που έχει η εν λόγω Διεύθυνση, εκτός από τα ξεκάθαρα αντικείμενα που είναι οι πινακίδες, το ΚΤΕΟ κ.λπ. είναι η ενασχόληση με τα συγκοινωνιακά π.χ. που θα γίνουν στάσεις Αστικής, το ΚΤΕΛ, οι κόμβοι κ.λπ. Ωστόσο, όπως τόνισε, στη Διεύθυνση αυτή έρχονται και αρμοδιότητες από άλλες Διευθύνσεις τις οποίες δεν γνωρίζουν ποιος πρέπει να τις αναλάβει,

όπως είναι τα πρατήρια, οι κεραίες κ.λπ., με αποτέλεσμα η Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών να μην μπορεί να ανταποκριθεί στη διεκπεραίωσή τους.

Ένα ακόμα πρόβλημα που αντιμετωπίζουν είναι ότι η ύπαρξη μεγάλων καθυστερήσεων που αντιμετωπίζει ο πολίτης στις υπηρεσίες μας, καθώς υπάρχει μεγάλη εισροή πολιτών όπως φορτηγατζήδες, ταξιτζήδες κ.λπ., που ενώ υπάρχουν βάσεις δεδομένων δυσκολεύονται να αυτοεξυπηρετηθούν και για τον πρόσθετο λόγο ότι η νομοθεσία γύρω από τα ζητήματά τους συνεχώς αλλάζει.

4.8.4 Συνέντευξη με τη Διευθύντρια της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας

Η Διευθύντρια της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας τόνισε ότι με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» ενισχύθηκε η συγκεκριμένη Διεύθυνση. Πριν από τον «Καλλικράτη» η Διεύθυνση αποτελούνταν από δύο (2) τμήματα:

1. Το Τμήμα Υγείας και
2. Το Τμήμα Πρόνοιας.

Μετά όμως την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» η Διεύθυνση αποτελείται από τρία (3) τμήματα:

1. Το Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου,
2. Το Τμήμα Κοινωνικής Αλληλεγγύης και
3. Το Τμήμα Φαρμάκων και Φαρμακείων

Γενικότερα όμως ο ρόλος της Διεύθυνσης παρέμεινε ο ίδιος καθώς είναι ελεγκτικός παρά εκτελεστικός. Βέβαια, το πιο «ευαίσθητο» και σημαντικό Τμήμα είναι αυτό της Υγείας το οποίο υπήρχε και πριν με όλες τις αρμοδιότητές του. Η γενικότερη αλλαγή που έγινε με την μετάβαση στον Καλλικράτη είναι αυτό της αυτοματοποίησης των εργασιών μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας το οποίο έχει σαν αποτέλεσμα, η Δ/ση Υ.&Κ.Π. να εμπλέκεται στο τελικό στάδιο: αυτό του ελέγχου. Το θετικό αυτού είναι ότι δεν εμπλέκονται οι υπάλληλοι παρά μόνο στο

τελικό στάδιο οπότε υπάρχει διαφάνεια, αμεροληψία και πάταξη της διαφθοράς. Υπάρχει όμως και αρνητικό στοιχείο, ότι δηλ. η υπηρεσία που θα κληθεί να εκδώσει την άδεια επεμβαίνει στο τελικό στάδιο χωρίς να έχει την πλήρη εικόνα της διαδικασίας που ακολουθήθηκε, ενώ η ηλεκτρονική πλατφόρμα δεν είναι πλήρως ανεπτυγμένη ακόμη!

Όμως, παρά το γεγονός ότι η Διεύθυνση ενισχύθηκε, έφυγαν κάποιες αρμοδιότητές της και μεταφέρθηκαν στο Δήμο. Γενικότερα υπάρχει μια επικάλυψη, πολυπλοκότητα και σύγχυση αρμοδιοτήτων μεταξύ των ελεγκτικών μηχανισμών που εμπλέκονται (Αστυνομία, Λιμεναρχείο, Τμήμα Κτηνιατρικής ΠΕ Πρέβεζας, Δ/ση Ανάπτυξης ΠΕ Πρέβεζας, Δήμοι) προκειμένου η Δ/σηΥ.&Κ.Π. να εκδώσει κάποια άδεια.

Άλλη αλλαγή είναι ότι το 2^ο Τμήμα της Κοινωνικής Αλληλεγγύης δεν υπήρχε στη σημερινή του μορφή, καθώς ανέλαβε αντικείμενα που πριν του προγράμματος «Καλλικράτη» διεκπεραιώνονταν στο Τμήμα Πολιτισμού της Ν.Α. Πρέβεζας (εκτός από θεώρηση καρτών ΑΜΕΑ, ανέλαβε και όλο το κομμάτι των πολιτιστικών εκδηλώσεων της ΠΕ Πρέβεζας).

Επίσης, το 3^ο Τμήμα των Φαρμάκων και Φαρμακείων παρέμεινε εξολοκλήρου ως είχε και πριν την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτη». Για πρώτη φορά όμως ενεργοποιείται ο Ιατρικός Σύλλογος ως μέρος της εκτελεστικής διαδικασίας του αμιγώς δημοσίου παίρνοντας την αρμοδιότητα της αδειοδότησης των φαρμακείων.

Επιπροσθέτως, επί Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης υπήρχε πιο άμεση και συχνή επαφή με τον πολίτη ενώ με τον Καλλικράτη υπάρχει καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη λόγω της γραφειοκρατικής αποσυμφόρησης. Αυτό γίνεται λόγω της λειτουργίας του «Συστήματος Ελέγχου Αδειών» του τρόπου αδειοδότησης των επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος (π.χ. εστιατόρια, καφετέριες κ.λπ.) και των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών υγείας (π.χ. κέντρα αισθητικής, γυμναστήρια, διαιτολογικά γραφεία κ.λπ.).

Η Διεύθυνσή μας είναι από τις Δ/σεις που δεν έχει άμεση εμπλοκή με το κέντρο (Περιφέρεια Ηπείρου) οπότε δεν υπάρχουν καθυστερήσεις ή προβλήματα στις αποφασιστικές και εκτελεστικές τους διαδικασίες. Η συνεργασία τους έγκειται κυρίως σε συμβουλευτικό επίπεδο.

Η Διευθύντρια συνοψίζοντας επισήμανε τα εξής για τον Καλλικράτη:

- Αρχικά υπήρξε μια άναρχη μετάβαση και μεγάλος προβληματισμός σχετικά με τις αρμοδιότητες του κάθε τμήματος.
- Αρχικά υπήρξε μια βίαιη μετάβαση ενώ στην πορεία γινόταν βελτιώσεις.

4.8.5 Συνέντευξη με τη Διευθύντρια της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων

Η Διευθύντρια της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων επισήμανε ότι επί Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης η Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών είχε λιγότερη γραφειοκρατία ενώ με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτη» υπάρχει πολύ περισσότερη λόγω αλλαγής της νομοθεσίας του Ν. 4412/2016 (Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)) και παρόλο που οι διαγωνιστικές διαδικασίες γίνονται μέσω πλατφόρμας, η σύναψη δημόσιων συμβάσεων εξακολουθεί να είναι χρονοβόρα.

Επίσης, επί Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης η Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών είχε το Τμήμα Πολεοδομίας (για τον Νομό) ενώ με τον Καλλικράτη φεύγει εντελώς το τμήμα αυτό και μεταφέρεται σαν αρμοδιότητα στους Δήμους μαζί και το προσωπικό της πρώην Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Με τον Καλλικράτη, η Διεύθυνση Τεχνικών έργων έχει σαν αντικείμενο την εκπόνηση, υλοποίηση και επίβλεψη μελετών και έργων αρμοδιότητάς της. Είναι υπεύθυνη για την αστυνόμευση του επαρχιακού δικτύου και των ρεμάτων, τα λιμενικά και κτιριακά έργα ιδιοκτησίας ΠΕ Πρέβεζας.

Με τον Καλλικράτη όπως και πριν μπορούν οι Τεχνικές Υπηρεσίες να διαχειριστούν προγράμματα ΕΣΠΑ και συγχρηματοδοτούμενα εφόσον έχουν πιστοποιηθεί.

Τέλος, με τον Καλλικράτη δημιουργήθηκε το Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥ.ΠΟ.ΘΑ.) το οποίο αντικατέστησε το Συμβούλιο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος (ΣΧΟΠ) που ανήκε στους Δήμους. Το ΣΥΠΟΘΑ διοικητικά υπάγεται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου και Δυτικής Ελλάδας, ωστόσο στελεχώνεται και από υπαλλήλους της Περιφέρειας Ηπείρου. Μάλιστα έχει ψηφιστεί να μετονομαστούν σε «Παρατηρητήρια Δόμησης τα οποία θα λειτουργούν πλέον στις Περιφέρειες πλέον.

4.8.6 Συνέντευξη με το Διευθυντή της Διεύθυνσης Διοικητικού -Οικονομικού

Ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Διοικητικού -Οικονομικού τόνισε ότι πριν την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτη» (1/1/2011) το Υπουργείο Εσωτερικών είχε καταρτίσει υποδείγματα «Οργανισμών» βάση των οποίων οι Δήμοι και οι Περιφέρειες θα έπρεπε να μετασχηματιστούν και να οργανωθούν διοικητικά και εκτελεστικά. Βάση αυτών των υποδειγμάτων καταρτίστηκε και ο οργανισμός της Περιφέρειας Ηπείρου συνολικά και ειδικά ανά Περιφερειακή Ενότητα Άρτας, Πρέβεζας και Θεσπρωτίας. Σύμφωνα με την άποψή του, ο οργανισμός της Περιφέρειας Ηπείρου που προέκυψε και εφαρμόζεται έως και σήμερα είναι πολύ καλύτερος από αυτόν που ίσχυε επί Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης για τους εξής λόγους:

1. Πριν υπήρχε ένας κατακερματισμός Διευθύνσεων και Τμημάτων με συναφή αντικείμενα και αρμοδιότητες. Σήμερα η συγχώνευση Διευθύνσεων και Τμημάτων που έγινε στον «Καλλικρατικό Οργανισμό» οδήγησε στην καλύτερη κατανομή του προσωπικού και των αρμοδιοτήτων τους καθώς και στην συνολική εξοικονόμηση προσωπικού.
2. Λόγω της ανωτέρω αλλαγής, μειώθηκαν και οι δαπάνες του προσωπικού εφόσον οι πρώην Διευθυντές και Προϊστάμενοι λάμβαναν επιδόματα ευθύνης.
3. Συναφή αντικείμενα έχουν κοινή αντιμετώπιση αποφεύγοντας έτσι την εσωστρέφεια.

Ωστόσο, τα πρώτα τρία (3) χρόνια εφαρμογής του Καλλικράτη η κατάσταση ήταν τραγική λόγω της μετάβασης και της μεταφοράς νέων αρμοδιοτήτων στην ΠΕ Πρέβεζας για τις οποίες δεν υπήρχε επαρκής χρηματοδότηση. Συγκεκριμένα ανέφερε ότι, δυστυχώς το πρόγραμμα του Καλλικράτη συν έπεσε με την έναρξη της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα με αποτέλεσμα το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)¹ να συρρικνωθεί ασφυκτικά ενώ

¹Δημόσιες επενδύσεις θεωρούνται όλες οι πάγιες και άυλες επενδυτικές δραστηριότητες του Δημοσίου, οι οποίες στο πλαίσιο της ακολουθούμενης επενδυτικής και γενικότερα της οικονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής στοχεύουν στην αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

«Μερικές φορές η χρηματοδότηση που λαμβάναμε δεν επαρκούσε ούτε για τα λειτουργικά της ΠΕ Πρέβεζας».

Ένα άλλο πρόβλημα που εντοπίζει ο Διευθυντής Διοικητικού – Οικονομικού είναι αυτό της έλλειψης συντονισμού, τονίζοντας ότι μια υπόθεση εκκαθάρισης για παράδειγμα μπορεί να τυγχάνει διαφορετικής διαχείρισης σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα ή την Περιφέρεια Ηπείρου. Αυτό είναι «κατάλοιπο» της πρώην Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και του τρόπου που έχει μάθει να δουλεύει η κάθε ενότητα.

Αναφορικά με το προσωπικό της ΠΕ Πρέβεζας εντοπίζει αφενός αριθμητική έλλειψη και αφετέρου έλλειψη κατάρτισης και επιμόρφωσης. Αυτό οφείλεται αφενός διότι στις Περιφέρειες δεν γίνονται προσλήψεις και αφετέρου λόγω της ραγδαίας και συνεχόμενης αλλαγής του νομικού πλαισίου που διέπει τις αρμοδιότητες της Δ/σης Διοικητικού – Οικονομικού καθώς και της αυτοματοποίησης κάποιων εργασιών.

Επιπροσθέτως ανέφερε ότι λόγω της μη πρόσληψής εξειδικευμένου προσωπικού, παρατηρείται το φαινόμενο να αντιστοιχίζονται θέσεις και αντικείμενα με αντιδιαμετρικά διαφορετικούς κλάδους και ειδικότητες, ενώ το «γερασμένο» προσωπικό να μην μπορεί να ανταποκριθεί στις νέες τεχνολογίες που εφαρμόζονται.

Οι Δημόσιες επενδύσεις υλοποιούνται από Βουλή, τα Υπουργεία, τις Περιφέρειες, τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις καθώς και από Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, Ανώνυμες Εταιρείες του Δημοσίου και Οργανισμούς (ΔΕΚΟ) και καλύπτονται οργανωτικά, διοικητικά και χρηματοδοτικά από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων(ΠΔΕ).

Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων(ΠΔΕ) αποτελεί το σημαντικότερο μέσο άσκησης αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας και καλείται να συμβάλλει στην περαιτέρω σύγκλιση των περιφερειών, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με Στοχευμένες δράσεις και παρεμβάσεις για την τόνωση της ενεργού ζήτησης, την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, την ενίσχυση της απασχόλησης, την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής δικαιοσύνης και τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας.

Στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων(ΠΔΕ) εντάσσονται ενέργειες και δράσεις, που εγκρίνονται από το Υπουργείο Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας, ύστερα από πρόταση των αρμόδιων φορέων και χρηματοδοτούνται σε βάρος του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων.

Οι επενδύσεις που εντάσσονται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων(ΠΔΕ) και οι δαπάνες τους καλύπτονται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων αφορούν τα παρακάτω: 1. Κατασκευές, ανακατασκευές & επεκτάσεις εγκαταστάσεων ή έργων.2. Προμήθεια μονίμων εξοπλιστικών μέσων & μηχανολογικού εξοπλισμού. 3. Έρευνες και μελέτες που αναφέρονται αποκλειστικά στις παραπάνω περιπτώσεις καθώς και μελέτες, έρευνες εμπειρογνωμοσύνης, που αφορούν στο καλύτερο προγραμματισμό έργων και μελετών που χρηματοδοτούνται από το ΠΔΕ. 4. Όλες ανεξαιρέτως οι δαπάνες των εγκεκριμένων προγραμμάτων του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ), των Προγραμμάτων Εδαφικής Συνεργασίας (Ν.3614/2007) που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε) καθώς και των Λοιπών Κοινοτικών Προγραμμάτων.5. Δανειοδοτούμενα έργα από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ).6. Επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (Ν.2515/97, άρθρο 18).7. Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου τωνανώνυμων εταιρειών του Δημοσίου Τομέα (ΔΕΚΟ).8. Λοιπές Επενδυτικές δραστηριότητες που εξειδικεύονται με Προεδρικά Διατάγματα ή Υπουργικές Αποφάσεις.

Με την εφαρμογή του Καλλικράτη χάθηκε η οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια της ΠΕ Πρέβεζας με αποτέλεσμα να λειτουργεί αφενός περισσότερο επικουρικά προς τα κεντρικά (διοικητικές μεταβολές υπαλλήλων, αρχεία μισθοδοσίας μέσω ΕΑΠ, κάποιες προμήθειες κ.λπ.) και αφετέρου να εξαρτάται απόλυτα στο αποφασιστικό σκέλος από τα κεντρικά της Περιφέρειας Ηπείρου (οικονομικές επιτροπές, υπηρεσιακό συμβούλιο κ.λπ.).

4.9 Ανάλυση των αποτελεσμάτων των Διοικητικών Υπαλλήλων

Από την ποσοτική έρευνα που πραγματοποιήθηκε ανάμεσα στους Διοικητικούς υπαλλήλους της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας διαπιστώθηκαν τα εξής:

Αναφορικά με τη διοικητική λειτουργία του προγράμματος «Καλλικράτης» από την ποσοτική έρευνα που πραγματοποιήθηκε διαπιστώθηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (83,33%) των διοικητικών υπαλλήλων κρίνουν την όλη διοικητική διαδικασία ότι είναι από καλή έως πολύ καλή.

Όμως, παρόλο που θα περίμενε κανείς το πρόγραμμα να μειώσει το φόρτο εργασίας των υπαλλήλων αυτών, το 100% πιστεύει ότι αυτός, αντί να έχει μειωθεί, αντίθετα έχει αυξηθεί σημαντικά. Ως συνέπεια αυτού το 66,66% δήλωσε ότι οι ευθύνες τους διευρύνθηκαν από πολύ έως πάρα πολύ, όπως και το είδος της εργασίας ή τα καθήκοντά τους, σε αντίθεση με την αρχική τους εκτίμηση, που θεωρούσαν ότι με την εφαρμογή του «Καλλικράτη» το είδος της εργασίας του ή τα καθήκοντά τους θα άλλαζαν σημαντικά.

Για το 75% το θεσμικό πλαίσιο του Καλλικράτη, δηλαδή η νομοθεσία, ο κανονισμός λειτουργίας, οι εγκύκλιοι, τους δημιουργεί από λίγα έως αρκετά προβλήματα. Αυτό που είναι αξιοσημείωτο, όσον αφορά τις διαπροσωπικές σχέσεις των υπαλλήλων όταν εφαρμόστηκε το πρόγραμμα, είναι το γεγονός ότι το 37,50% πιστεύει ότι δεν άλλαξε τίποτα με τους συναδέλφους τους ενώ ίδιο ποσοστό ότι επήλθαν από λίγες έως αρκετές αλλαγές στις διαπροσωπικές τους σχέσεις. Επίσης οι μισοί εξ αυτών πιστεύουν ότι υλικοτεχνικός εξοπλισμός της μονάδας τους είναι καλός.

Όσον αφορά την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, το 41,67% πιστεύει ότι από τη στιγμή που εφαρμόστηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» η ποιότητα δεν έχει βελτιωθεί καθόλου

παρόλο που αυξήθηκε η διοικητική ικανότητα του οργανισμού για το 41,66% από πολύ έως πάρα πολύ. Επίσης το 66,66% δήλωσε ότι πλέον ο έλεγχος νομιμότητας είναι από αρκετά έως καθόλου ικανοποιητικός. Τέλος, αναφορικά με τη χωροταξική διάταξη των Περιφερειακών Ενοτήτων που εφαρμόζει το πρόγραμμα για την Περιφέρεια Ηπείρου, το 66,66% θεωρεί ότι πρέπει να επέλθουν από αρκετές έως καθόλου αλλαγές.

Το σύνολο των συμμετεχόντων διοικητικών υπαλλήλων θεωρεί ότι με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» ο οργανισμός τους έλαβε από λίγο έως καθόλου τους απαραίτητους οικονομικούς αλλά και ανθρώπινους πόρους. Συνεπώς, για το 93,06% οι πόροι αυτοί είναι από λίγο έως καθόλου επαρκείς. Τέλος, το 40,28% θεωρεί ότι απαιτούνται αρκετές αλλαγές στη λειτουργία των μονομελών και πολυμελών οργάνων – (επιτροπών διοίκησης) της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας.

Το 54,17% πιστεύει ότι με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» υπάρχουν αρκετές προοπτικές ανάπτυξης για την Περιφέρεια της Πρέβεζας παρόλο που το 70,84% θεωρεί ότι η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει πολύ έως πάρα πολύ την εφαρμογή του. Ως συνέπεια αυτών είναι για το 66,67% να μην έχει επιτευχθεί καθόλου ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε το πρόγραμμα. Για να υπάρχει βελτίωση των παραπάνω το 65,28% θεωρεί ότι το πρόγραμμα πρέπει να αναθεωρηθεί από πολύ έως πάρα πολύ και χρήζει από πολλές έως πάρα πολλές βελτιώσεις. Αυτό που πρότεινε ως αλλαγή το μεγαλύτερο ποσοστό είναι ότι το εκτελεστικό κομμάτι μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων και της Περιφέρειας Ηπείρου είναι χρονοβόρο και δύσκολο.

4.10 Ανάλυση των αποτελεσμάτων των Προϊσταμένων των τμημάτων της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας

Από την ποσοτική έρευνα που πραγματοποιήθηκε ανάμεσα στους Προϊσταμένους των τμημάτων της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας διαπιστώθηκαν τα εξής:

Το 77,27% θεωρεί ότι υπάρχει αρκετή έως λίγη επάρκεια προσωπικού με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» στην ΠΕ Πρέβεζας ενώ για όλους τους συμμετέχοντες η

διοικητική διαδικασία στο πλαίσιο των υπηρεσιακών μονάδων της ΠΕ Πρέβεζας (αρμοδιότητες – έγγραφα – επικοινωνία με τον πολίτη) κρίθηκε ότι είναι μέτρια. Επίσης για το 63,64% οι νέες αρμοδιότητες που προτείνει ο «Καλλικράτης» μπορούν να εκτελεστούν λίγο με τους υπάρχοντες υλικούς και ανθρώπινους πόρους. Ως εκ τούτου για το 59,09% αντιμετωπίζει αρκετά προβλήματα όσον αφορά την κατανομή των ρόλων και των αρμοδιοτήτων του προσωπικού. Συνέπεια είναι το 45,45% να θεωρεί ότι δεν έχει ενισχυθεί καθόλου η αποτελεσματικότητα και η εύρυθμη λειτουργία των διοικητικών δομών της ΠΕ Πρέβεζας.

Αυτό που είναι αξιοσημείωτο είναι ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (59,09%) των ερωτηθέντων δεν γνώριζε το σύνολο των αρμοδιοτήτων που μεταφέρθηκαν στους νέους Δήμους/νέες Περιφέρειες με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» και για αυτό δεν τοποθετήθηκαν. Βέβαια, το 22,73% έκρινε πως μία αρμοδιότητα, όπως αυτής της μεταφοράς των μαθητών, θα έπρεπε να ανατεθεί είτε σε μία Ανεξάρτητη Αρχή, είτε στο Δήμο είτε σε έναν Πιστοποιημένο φορέα.

Το 50% των συμμετεχόντων δήλωσαν ότι απαιτούνται αρκετές αλλαγές όσον αφορά το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού και Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ενώ το 72,73% ότι απαιτούνται λίγες αλλαγές όσον αφορά τις ενέργειες διαφάνειας και λογοδοσίας του προγράμματος.

Αναφορικά με το λειτουργία των Επιτροπών Διοίκησης της ΠΕ Πρέβεζας, το 72,73% την αξιολόγησε ότι είναι καλή αλλά το 59,09% δήλωσε ότι απαιτούνται λίγες αλλαγές, παρά το γεγονός ότι δεν επισήμανε κανέναν από τους συμμετέχοντες καμία αλλαγή.

Το 54,55% δήλωσε ότι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» δεν διευρύνει καθόλου τις προοπτικές ανάπτυξης της ΠΕ Πρέβεζας. Έτσι, το 63,64% δήλωσε ότι απαιτούνται αρκετές αλλαγές όσον αφορά τη χωροταξική διάταξη των ΟΤΑ του «Καλλικράτης» για την Περιφέρεια Ηπείρου.

Επίσης, το 59,09% πιστεύει ότι πλέον με το πρόγραμμα αυτό έχουν μεταβληθεί αρκετά οι λειτουργικές δαπάνες της ΠΕ Πρέβεζας, αν και θεωρεί ότι το πρόγραμμα ενισχύεται λίγο από το κράτος. Ίδια άποψη έχει και το 40,91% που πιστεύει ότι δεν ενισχύεται καθόλου το πρόγραμμα από τους ευρωπαϊκούς πόρους. Για το 68,18% η οικονομική κρίση είχε από πολλές έως πάρα πολλές δυσμενείς επιπτώσεις τόσο στη λειτουργία όσο και στην αποτελεσματικότητα του προγράμματος.

Όσον αφορά το σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» το 63,64% θεωρεί ότι αυτός έχει επιτευχθεί λίγο. Συνεπώς για το 77,27% χρήζει αρκετών βελτιώσεων. Τέλος, οι βελτιώσεις που τόνισαν οι Προϊστάμενοι ότι απαιτούνται είναι ανακατανομή του προσωπικού, κατάργηση ή συγχώνευση των τριών βαθμίδων (ΟΤΑ Α΄, ΟΤΑ Β΄, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις), εκτενέστερη χρήση τεχνολογιών πληροφορικής (ΤΠΕ), χρηματοδότηση κεντρικών υποδομών υποστήριξης της λειτουργίας των οργανισμών με ΤΠΕ, περισσότερη συνεργασία στην υλοποίηση των Τεχνικών Έργων ανάμεσα στην Περιφέρεια και στους Δήμους, σαφής οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων και ανακαθαρισμός τους, οι Περιφερειακές Ενότητες να παραμείνουν ως αντένες της κεντρικής Περιφέρειας ή ως Αυτοτελή Γραφεία και συγχώνευση όλων των Δήμων του Ν. Πρέβεζας σε έναν.

Συμπεράσματα

Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» μεταρρύθμισε τη διοικητική διαίρεση της Ελλάδας και ταυτόχρονα επανακαθορίστηκαν τα όρια των αυτοδιοικητικών μονάδων, ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητές τους. Με τον τρόπο αυτό η αποκεντρωμένη κρατική διοίκηση, η περιφερειακή αυτοδιοίκηση και η πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση συνιστούν αυτοτελή συστήματα διοίκησης με ξεχωριστές αρμοδιότητες και λειτουργίες.

Η εξέλιξη αυτή εναρμονίζει και το ελληνικό μοντέλο διακυβέρνησης στο θεσμικό κεκτημένο του νομικού και πολιτικού πολιτισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης των κρατών και των Περιφερειών. Σε αυτό το κεκτημένο θεμελιώδη ρόλο διαδραματίζεται η αρχή της επικουρικότητας και το τεκμήριο της αρμοδιότητας υπέρ της αποκέντρωσης και της αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με τα οποία η ανάπτυξη μιας περιοχής, η ικανοποίηση και η διευθέτηση τοπικών αναγκών δεν μπορούν παρά να προέρχονται από όργανα και θεσμούς που έχουν ειδικό και άμεσο δεσμό με το τοπικό στοιχείο, γνωρίζουν τα προβλήματα, βιώνουν τις ανάγκες, ελέγχουν και κυρίως ελέγχονται αποτελεσματικότερα.

Από την ποσοτική ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας διαπιστώθηκε ότι η διοικητική λειτουργία του προγράμματος «Καλλικράτης» κρίθηκε από τους διοικητικούς υπαλλήλους της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας ως πολύ καλή. Το πρόβλημα όμως που αυτοί αντιμετωπίζουν είναι ότι έχει αυξηθεί σημαντικά ο φόρτος εργασίας τους, οι ευθύνες, το είδος της εργασίας που επωμίζονται και τα καθήκοντά τους παρά το γεγονός ότι πίστευαν πως

όταν εφαρμοζόταν το πρόγραμμα αυτό, θα υπήρχε μια γενική μείωση όλων των προαναφερόμενων. Το ίδιο επεσήμαναν και οι Προϊστάμενοι των τμημάτων καθώς αντιμετωπίζουν αρκετά προβλήματα ως προς την κατανομή των ρόλων και των αρμοδιοτήτων του προσωπικού. Έτσι για αυτούς δεν έχει ενισχυθεί καθόλου η αποτελεσματικότητα και η εύρυθμη λειτουργία των διοικητικών δομών της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας. Αυτό που δημιουργεί λίγα έως αρκετά επιπρόσθετα εμπόδια στους διοικητικούς υπαλλήλους είναι το θεσμικό πλαίσιο του προγράμματος «Καλλικράτης».

Η λειτουργία των Επιτροπών Διοίκησης της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας κρίθηκε από τους Προϊσταμένους ότι είναι καλή αλλά τόσο αυτοί όσο και οι διοικητικοί υπάλληλοι επισημαίνουν ότι απαιτούνται λίγες αλλαγές, που όμως κανένας δεν προσδιόρισε επακριβώς.

Αντίθεση παρατηρήθηκε όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας. Οι Προϊστάμενοι δήλωσαν ότι με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» υπάρχει επάρκεια προσωπικού ενώ οι διοικητικοί υπάλληλοι δήλωσαν το αντίθετο. Αυτό βέβαια έρχεται σε εναρμόνιση με όσα είχαν δηλώσει οι διοικητικοί υπάλληλοι ότι δηλ. υπάρχει αύξηση του φόρτου εργασίας και των αρμοδιοτήτων τους, πράγμα στο οποίο έχουν συμφωνήσει και οι Προϊστάμενοι, οι οποίοι επίσης έχουν τονίσει ότι οι νέες αρμοδιότητες που προτείνει ο «Καλλικράτης» μπορούν να εκτελεστούν λίγο με τους υπάρχοντες υλικούς και ανθρώπινους πόρους. Διαπιστώνεται λοιπόν ότι υπάρχει μία αντίφαση στις δηλώσεις των Προϊσταμένων.

Συμφωνία διαπιστώθηκε ως προς την όλη διοικητική διαδικασία στο πλαίσιο των υπηρεσιακών μονάδων της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας (αρμοδιότητες – έγγραφα – επικοινωνία με τον πολίτη), η οποία κρίθηκε και από τους δύο ότι είναι μέτρια και ότι δεν έχει βελτιωθεί καθόλου παρόλο που αυξήθηκε η διοικητική ικανότητα του οργανισμού.

Τόσο οι διοικητικοί υπάλληλοι όσο και οι Προϊστάμενοι συμφωνούν ότι η Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας μετά την εφαρμογή του «Καλλικράτη» έλαβε από λίγο έως καθόλου οικονομική ενίσχυση από το κράτος ενώ δεν ενισχύεται καθόλου από τους ευρωπαϊκούς πόρους. Σε αυτό βέβαια συνέβαλε κατά πολύ και η οικονομική κρίση που υπάρχει στη χώρα μας καθώς είχε πολλές έως πάρα πολλές δυσμενείς επιπτώσεις τόσο στη λειτουργία όσο και στην αποτελεσματικότητα του προγράμματος.

Σε αυτό που υπάρχει απόλυτη διαφωνία είναι στις προοπτικές ανάπτυξης της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας. Οι μεν διοικητικοί υπάλληλοι θεωρούν ότι υπάρχουν αρκετές προοπτικές, οι δε Προϊστάμενοι ότι δεν υπάρχουν. Επίσης διαφωνούν και ως προς το σκοπό δημιουργίας του προγράμματος «Καλλικράτης». Οι μεν διοικητικοί υπάλληλοι τονίζουν ότι ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε το πρόγραμμα δεν έχει επιτευχθεί καθόλου, σε αντίθεση με τους Προϊσταμένους που θεωρούν ότι έχει επιτευχθεί λίγο.

Σε αυτό που συμφωνούν και οι δύο είναι ότι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» χρήζει βελτιώσεων. Οι μεν διοικητικοί υπάλληλοι τόνισαν ότι πρέπει να βελτιωθεί ο έλεγχος νομιμότητας που γίνεται, καθώς τώρα δεν είναι ικανοποιητικός, η χωροταξική διάταξη των ΟΤΑ και το εκτελεστικό κομμάτι μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων και της Περιφέρειας Ηπείρου, το οποίο είναι χρονοβόρο και δύσκολο, δημιουργώντας ένα κυκλώνα γραφειοκρατίας.

Οι αλλαγές που πρότειναν οι Προϊστάμενοι αφορούν το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού και Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ενέργειες διαφάνειας και λογοδοσίας του προγράμματος καθώς και μια σειρά άλλων αλλαγών όπως:

- ανακατανομή του προσωπικού,
- κατάργηση ή συγχώνευση των τριών βαθμίδων (ΟΤΑ Α΄, ΟΤΑ Β΄, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις),
- εκτενέστερη χρήση τεχνολογιών πληροφορικής (ΤΠΕ),
- χρηματοδότηση κεντρικών υποδομών υποστήριξης της λειτουργίας των οργανισμών με ΤΠΕ,
- περισσότερη συνεργασία στην υλοποίηση των Τεχνικών Έργων ανάμεσα στην Περιφέρεια και στους Δήμους,
- σαφής οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων των διοικητικών βαθμίδων και ανακαθορισμός τους και
- οι Περιφερειακές Ενότητες να παραμείνουν ως αντένες της κεντρικής Περιφέρειας ή ως Αυτοτελή Γραφεία και συγχώνευση όλων των Δήμων του Ν. Πρέβεζας σε έναν.

Από την ανάλυση της ποιοτικής έρευνας ο Αντιπεριφερειάρχης τόνισε ότι ο θεσμός της Περιφέρειας και ο προγραμματισμός πρέπει να γίνεται για όλη την Ήπειρο συνολικά αλλά και σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα. Το πιο σημαντικό για αυτόν είναι να υπάρχει συνεργασία μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων, πράγμα στο οποίο συμφωνούν και οι Προϊστάμενοι. Ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Διοικητικού – Οικονομικού επεσήμανε την έλλειψη συντονισμού που υπάρχει καθώς μια υπόθεση μπορεί να τύχει διαφορετικής διαχείρισης σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα ή ακόμα και στην Περιφέρεια Ηπείρου.

Ο Αντιπεριφερειάρχης τόνισε επίσης ότι η Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας θα πρέπει να έχει αυτόνομο ρόλο και να λειτουργεί με δικό της προϋπολογισμό και προγραμματισμό. Ο μεγάλος αριθμός συμβούλων (51) από όλες τις Περιφερειακές Ενότητες, οι οποίοι και δεν μπορούν να γνωρίζουν το τι συμβαίνει σε κάθε μία από αυτές, δημιουργεί δυσκαμψίες και προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία. Επίσης τόνισε την έλλειψη ευελιξίας που υπάρχει στη λειτουργία της Οικονομικής Επιτροπής, καθώς μια τροποποίηση του προϋπολογισμού απαιτείται να περάσει από το Περιφερειακό Συμβούλιο, η οποία όμως για να πραγματοποιηθεί θα πρέπει να υπάρχει και τροποποίηση από όλες τις άλλες Περιφερειακές Ενότητες, ώστε να σχηματιστεί κεντρικά ο προϋπολογισμός και έτσι να πραγματοποιηθεί η τροποποίηση. Αυτό όμως μπορεί να μην γίνει και άμεσα αλλά να απαιτείται αρκετός χρόνος, πράγμα που δυσχεραίνει την ομαλή λειτουργία της εκάστοτε Περιφερειακής Ενότητας.

Το ίδιο τόνισε και ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Διοικητικού – Οικονομικού ο οποίος δήλωσε ότι με την εφαρμογή του Καλλικράτη χάθηκε η οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας με αποτέλεσμα να λειτουργεί αφενός περισσότερο επικουρικά προς τα κεντρικά και αφετέρου να εξαρτάται απόλυτα από τα κεντρικά της Περιφέρειας Ηπείρου.

Αυτή την έλλειψη ευελιξίας τόνισε και ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Ανάπτυξης, ο οποίος δήλωσε ότι με την αντικατάσταση του Νομαρχιακού Συμβουλίου και των Νομαρχιακών Επιτροπών, της πρώην Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, από το Περιφερειακό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή δημιουργήθηκε ένα συγκεντρωτικό σύστημα σε βάρος της αποκέντρωσης, αυξήθηκε σημαντικά η γραφειοκρατία που με τη σειρά της οδηγεί στην κατασπατάληση χρόνου, υλικών κι αύλων πόρων. Επίσης με τον τρόπο αυτό χάθηκε κυρίως η επαφή με τους τοπικούς

φορείς και τις τοπικές κοινότητες διότι δεν υπάρχει η άμεση εμπλοκή τους στη διαδικασία παρακολούθησης και λήψης αποφάσεων.

Ο Αντιπεριφερειάρχης δήλωσε ότι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» προσπάθησε να εισάγει την πρακτική της διοίκησης μέσω στόχων στη δημόσια διοίκηση. Όμως για να επιτευχθεί αυτό θα πρέπει ο κάθε υπάλληλος να επιβραβεύεται. Αλλά για να επιβραβεύεται απαιτείται σωστός τρόπος αξιολόγησης, ο οποίος όμως δεν υπάρχει γιατί σήμερα γίνεται τυπικά αλλά όχι ουσιαστικά ή μετρήσιμα. Μόνο εφόσον υπάρχουν οι παραπάνω προϋποθέσεις μπορεί να δουλέψει το μοντέλο αυτό. Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα να ανταμείψεις έναν αποδοτικό υπάλληλο είτε οικονομικά (με bonus) είτε διοικητικά (άδειες) είτε ηθικά (πρότυπο καλής απόδοσης), με αποτέλεσμα να τον καταδικάζεις στην μετριότητα. Συνεπώς, ο Αντιπεριφερειάρχης θεωρεί ότι το πρόγραμμα δεν πέτυχε τον στόχο του, μέχρι σήμερα.

Για τον Αντιπεριφερειάρχη δεν έπρεπε να υφίστανται ο θεσμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης διότι θεσμικά μέσω αυτής το κράτος επεμβαίνει μέσα στις Περιφέρειες. Τόνισε ότι υπάρχουνε διάσπαρτες υπηρεσίες που μπορεί κάποιες φορές και να κάνουν την ίδια δουλειά. Όμως αυτή η κατάσταση δεν μπορεί να οδηγήσει σε οικονομίες κλίμακας. Έτσι, για αυτόν, είναι πολύ σημαντικό να υπάρχει μια αλληλοβοήθεια ανάμεσα στις τρεις βαθμίδες Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού και Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Αυτό επεσήμαναν και οι Προϊστάμενοι που τόνισαν ότι πρέπει να επέλθουν αρκετές αλλαγές με το παρόν θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας τους.

Όμως ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Ανάπτυξης παρατήρησε ότι υπάρχει μια αποδόμηση των υπηρεσιών των Περιφερειακών Ενοτήτων σε αντίθεση με αυτά για τα οποία σχεδιάστηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» να πετύχει. Η αποκέντρωση και η ενίσχυση της Περιφέρειας σε σχέση με το κεντρικό κράτος επιτεύχθηκε σε επίπεδο κεντρικών Περιφερειών, οι οποίες όντως απέκτησαν μεγάλη αυτονομία και δύναμη με την εφαρμογή του Καλλικράτη. Δυστυχώς όμως, δεν συνέβη το ίδιο και με τις Περιφερειακές Ενότητες.

Η κρατική χρηματοδότηση προς την Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας, όπως είπε ο Αντιπεριφερειάρχης, τα τελευταία δέκα (10) χρόνια είναι της τάξεως του 65% με 70 % σε σχέση με την χρηματοδότηση των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. Αυτό βέβαια ήταν αναμενόμενο αλλά όχι σε τόσο μεγάλο βαθμό. Ως αιτία επισημαίνεται η οικονομική κρίση που έπληξε τη χώρα μας. Σε αυτό η άποψη του Αντιπεριφερειάρχη ταυτίζεται με την άποψη των διοικητικών υπαλλήλων και των Προϊσταμένων. Ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Διοικητικού – Οικονομικού

επεσήμανε ότι το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης έχει συρρικνωθεί αρκετά ενώ μερικές φορές η χρηματοδότηση που λάμβανε η Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας δεν επαρκούσε ούτε για τα λειτουργικά της. Ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής τόνισε ότι η χρηματοδότηση κατευθύνεται προς τις Περιφέρειες και αυτές τυγχάνουν όλες τις μορφές ανάπτυξης. Επομένως ο «Καλλικράτης» δεν ενίσχυσε η δημοκρατική διαχείριση μεταξύ Περιφέρειας και Περιφερειακών Ενοτήτων στην Ήπειρο αλλά και σε όλη την Ελλάδα γενικότερα. Ως συνέπεια αυτής της υποχρηματοδότησης ο κ. Ιωάννου εντοπίζει το πρόβλημα στις υποδομές, που μπορεί τώρα να μην είναι πολύ ορατό αλλά στο κοντινό μέλλον θα απαιτηθούν διπλάσια και τριπλάσια ποσά για να αποκατασταθούν. Την ίδια άποψη έχει και ο Διευθυντής Μεταφορών και Επικοινωνιών που επεσήμανε την κακή κατάσταση των υποδομών. Εξάλλου, και στην περίπτωση ακόμη των έκτακτων αναγκών τα χρήματα καταλήγουν στην Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας μετά από 2-3 χρόνια.

Όμως, για το Διευθυντή της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, η συγχώνευση των Διευθύνσεων της Αγροτικής Οικονομίας που επήλθε με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» επέφερε θετικά αποτελέσματα όπως το ότι, συναφή αντικείμενα έχουν σήμερα κοινή αντιμετώπιση, δεν υπάρχει κατακερματισμός, υπάρχει καλύτερος συντονισμός και συνεργασίες και αποφεύγεται η εσωστρέφεια. Το ίδιο ισχύει και για τη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας που από τα δύο (2) τμήματα που είχε η Διεύθυνση τώρα έγιναν τρία (3) παρά το γεγονός ότι ο ρόλος της παρέμεινε ο ίδιος καθώς είναι ελεγκτικός παρά εκτελεστικός. Την ίδια άποψη συμμαρξίζεται και ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Διοικητικού-Οικονομικού ο οποίος τονίζει ότι η Περιφερειακή Ενότητα κατέστη καλύτερη με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» καθώς πριν υπήρχε ένας κατακερματισμός Διευθύνσεων και Τμημάτων με συναφή αντικείμενα και αρμοδιότητες. Σήμερα η συγχώνευση Διευθύνσεων και Τμημάτων που έγινε οδήγησε στην καλύτερη κατανομή του προσωπικού και των αρμοδιοτήτων τους καθώς και στην συνολική εξοικονόμηση προσωπικού. Εξαιτίας αυτών των αλλαγών μειώθηκαν και οι δαπάνες του προσωπικού εφόσον οι πρώην Διευθυντές και Προϊστάμενοι λάμβαναν επιδόματα ευθύνης. Επιπρόσθετα, συναφή αντικείμενα έχουν κοινή αντιμετώπιση αποφεύγοντας έτσι την εσωστρέφεια.

Ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, επεσήμανε επίσης ότι μερικές αρμοδιότητες που είχαν δοθεί στους Δήμους, επέστρεψαν ξανά στη Διεύθυνση επειδή ο Δήμος δεν μπορούσε να ανταπεξέλθει σε αυτές. Το ίδιο πρόβλημα

αντιμετωπίζει και ο Διευθυντής Μεταφορών και Επικοινωνιών καθώς στη Διεύθυνσή του καταλήγουν και αρμοδιότητες στις οποίες όμως δεν μπορούν να ανταποκριθούν στη διεκπεραίωσή τους. Επιπλέον, ανάμεσα στα θετικά του προγράμματος είναι ότι δόθηκαν αρμοδιότητες στους ιδιώτες. Επίσης, οι υπάλληλοι της Διεύθυνσης μπορούν να συμμετέχουν σε σεμινάρια ακόμη και στο εξωτερικό, επιτυγχάνοντας έτσι τον εμπλουτισμό των γνώσεων αλλά και την επαφή με τις διεθνούς εξελίξεις στους τομείς της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, επιτυγχάνοντας με τον τρόπο αυτό την εξωστρέφεια.

Όμως, ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Διοικητικού – Οικονομικού επεσήμανε ότι υπάρχει έλλειψη ειδικοτήτων στο προσωπικό της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας. Αυτό οφείλεται αφενός διότι στις Περιφέρειες δεν γίνονται προσλήψεις και αφετέρου λόγω της ραγδαίας και συνεχόμενης αλλαγής του νομικού πλαισίου που διέπει τις αρμοδιότητες της Δ/νσης Διοικητικού – Οικονομικού καθώς και της αυτοματοποίησης κάποιων εργασιών.

Ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Ανάπτυξης επεσήμανε ότι ο στόχος του προγράμματος για την αυτοματοποίηση βρίσκεται ακόμη σε εμβρυακό επίπεδο. Έτσι, καταρρίπτεται ένα από τα βασικά εργαλεία του Καλλικράτη αυτό του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος μέσω της αποτελεσματικότητας. Όμως, παρόλο που στη Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών οι πολίτες αντιμετωπίζουν μεγάλες καθυστερήσεις καθώς, ενώ υπάρχουν βάσεις δεδομένων δυσκολεύονται να αυτοεξυπηρετηθούν και για τον πρόσθετο λόγο ότι η νομοθεσία γύρω από τα ζητήματά τους συνεχώς αλλάζει, στη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας έχει πραγματοποιηθεί αυτοματοποίηση των εργασιών μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Με τον τρόπο αυτό υπάρχει διαφάνεια, αμεροληψία και πάταξη της διαφθοράς, αν και η ηλεκτρονική πλατφόρμα δεν είναι πλήρως ανεπτυγμένη ακόμη. Ηλεκτρονική πλατφόρμα υπάρχει και στη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών. Όμως, παρόλο που οι διαγωνιστικές διαδικασίες γίνονται μέσω αυτής, η σύναψη δημόσιων συμβάσεων εξακολουθεί να είναι χρονοβόρα.

Προτάσεις

Όπως τόνισε και ο Αντιπεριφερειάρχης, η Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας και η λειτουργία της πρέπει να είναι διαφορετική από αυτή που προβλέπει ο οργανισμός σχετικά με τον προγραμματισμό. Αυτό που προτείνεται είναι να υπάρχει θεσμοθετημένα ένα Γραφείο Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, το οποίο υπήρχε πριν τον «Καλλικράτη» αλλά τώρα έχει καταργηθεί. Ο Διευθυντής αυτού του γραφείου πλέον έχει γίνει Διευθυντής της Διεύθυνσης Ανάπτυξης και άτυπα λειτουργεί συμβουλευτικά προς τον Αντιπεριφερειάρχη. Αυτό είναι σημαντικό να γίνει καθώς ο Αντιπεριφερειάρχης είναι αιρετό πρόσωπο και άρα προσωρινό, ενώ η διοίκηση παραμένει. Με τον τρόπο αυτό η Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας αφενός μπορεί να έχει μια πιο ισχυρή παρουσία στα ευρωπαϊκά δρώμενα και στα ευρωπαϊκά προγράμματα, αφετέρου μέσω των ευρωπαϊκών προγραμμάτων μπορεί να εξοικονομηθούν χρήματα για την περιοχή.

Απλούστευση και ευέλικτος προγραμματισμός των εκτελεστικών επιτροπών της Περιφέρειας Ηπείρου με τις άλλες Περιφερειακές Ενότητες ώστε να μην απαιτείται πολύς χρόνος για διευθέτηση σοβαρών θεμάτων όπως τροποποιήσεων του προϋπολογισμού της κάθε Περιφερειακής Ενότητας όταν απαιτείται.

Ένας από τους στόχους του προγράμματος «Καλλικράτης» ήταν η διοίκηση μέσω στόχων. Όμως για να επιτευχθεί αυτό, υπάρχουν ορισμένες απαραίτητες προϋποθέσεις. Αρχικώς πρέπει να υπάρχει σωστή αξιολόγηση. Στη συνέχεια να επανασχεδιαστεί το οργανόγραμμα λειτουργίας της κάθε διεύθυνσης ώστε να μπορέσει και αυτή με τη σειρά της να θέσει την στοχοθεσία της. Επίσης, ένας σημαντικότερος παράγοντας είναι οι χρόνοι που χρειάζονται για να ολοκληρωθεί η κάθε εργασία και τέλος η ύπαρξη ενός θεσμικού πλαισίου που θα δίνει την δυνατότητα στον οργανισμό να προβεί σε επιβραβεύσεις ώστε να μπορούν να εφαρμοστούν και να επιτευχθούν όλα τα ανωτέρω.

Απαιτείται μία σημαντική αλλαγή όσον αφορά το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού και Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Το κράτος πρέπει να έχει όσο το δυνατόν μικρότερη παρέμβαση, να ενοποιηθούν πολλές υπηρεσίες και να κρατήσει η Αποκεντρωμένη Διοίκηση μόνο την ασφάλεια, την Αστυνομία, την Κτηματική Υπηρεσία και την Εφορία. Η γνωμοδότηση μιας επιτροπής της Περιφέρειας για μία ΜΠΕ, η οποία στη συνέχεια πηγαίνει στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση για να ελέγξει και να γνωμοδοτήσει την ίδια μελέτη, την στιγμή που όλες αυτές οι ενέργειες έχουν ήδη γίνει από την επιτροπή της

Περιφέρειας είναι μια χρονοβόρα και γραφειοκρατική διαδικασία που εντοπίζει την αδυναμία καθορισμού και αποκλεισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ των τριών διοικητικών βαθμίδων.

Η χρηματοδότηση των Περιφερειών θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη από τον εκάστοτε Υπουργό. Το σαφές νομοθετικό πλαίσιο που υπάρχει στο πρόγραμμα «Καλλικράτης» πρέπει να εφαρμοστεί. Δηλαδή ένα μέρος των εσόδων του ΦΠΑ θα πρέπει να καταλήγει στον Α΄ και Β΄ βαθμό Αυτοδιοίκησης ενώ η εκάστοτε χρηματοδότηση θα πρέπει να γίνεται με αξιοκρατικά κριτήρια.

Συμπερασματικάθα μπορούσαμε να υποστηρίξουμε ότι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» όντως είναι μια καινοτόμα μεταρρύθμιση για τον δημόσιο τομέα. Ωστόσο κλήθηκε να εφαρμοστεί στη δύνη της οικονομικής κρίσης η οποία δεν δημιούργησε μόνο οικονομικά προβλήματα στον κάθε πολίτη αλλά και μια αίσθηση ματαιότητας και τελμάτωσης η οποία κατέστρεφε οποιαδήποτε έννοια της βελτίωσης και της προόδου, πόσο μάλλον της καινοτομίας.

Τέλος κλήθηκε να δράσει άμεσα και καταληκτικά μέσα σ΄ έναν δημόσιο τομέα που βάλλεται ακόμη και σήμερα από οπισθοδρομήσεις, κωλύματα, παλιές δοξασίες και πρακτικές. Ένα περιβάλλον που δεν είναι έτοιμο ακόμη να καταλάβει -πόσο μάλλον- να δεχτεί ότι μπορούν ο δημόσιος και ο ιδιωτικός τομέας να συνεργαστούν και να διδαχθούν ο ένας από τον άλλο έχοντας πάντα ως στόχο την κοινωνική ευημερία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

ΤΜΗΜΑΑ

- 1) Πως κρίνετε την διοικητική διαδικασία στο πλαίσιο της υπηρεσιακής σας μονάδας;
(αρμοδιότητες – έγγραφα – επικοινωνία με τον πολίτη)

Πολύ Καλή	Καλή	Μέτρια	Κακή	Πολύ κακή

- 2) Όταν εφαρμόστηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» ο φόρτος εργασίας σας αυξήθηκε ή ελαττώθηκε;

Αυξήθηκε

Ελαττώθηκε

- 3) Όταν εφαρμόστηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» διευρύνθηκαν οι ευθύνες σας που απορρέουν από το αντικείμενο της εργασίας σας;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 4) Όταν εφαρμόστηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» υπήρξε το ενδεχόμενο να αλλάξει το είδος της εργασίας σας ή τα καθήκοντά σας;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 5) Το θεσμικό πλαίσιο του προγράμματος «Καλλικράτης» (νομοθεσία, κανονισμός λειτουργίας, εγκύκλιοι) σας δημιουργεί πρόβλημα στην άσκηση των καθηκόντων σας;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 6) Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» επήλθε και αλλαγή των διαπροσωπικών σχέσεων με τους συναδέλφους σας;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 7) Πώς κρίνετε τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό της μονάδα σας;

Πολύ Καλό	Καλό	Μέτριο	Κακό	Πολύ κακό

ΤΜΗΜΑ Β

- 1) Θεωρείτε ότι με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προς το κοινό βελτιώθηκαν;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 2) Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» αυξήθηκε η διοικητική ικανότητα του οργανισμού σας;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 3) Θεωρείτε ότι ο έλεγχος νομιμότητας όπως εφαρμόζεται και ισχύει μετά την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» είναι ικανοποιητικός;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 4) Πιστεύετε ότι στη χωροταξική διάταξη των ΟΤΑ που εφαρμόζει το πρόγραμμα για την Περιφέρειά σας πρέπει να επέλθουν αλλαγές;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

ΤΜΗΜΑ Γ

- 1) Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» ο οργανισμός σας έλαβε τους απαραίτητους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

2) (Εάν η προηγούμενη απάντηση ήταν θετική). Πιστεύετε ότι αυτοί οι πόροι ήταν επαρκείς;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

3) Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» θεωρείτε ότι απαιτούνται αλλαγές στη λειτουργία των μονομελών και πολυμελών οργάνων – (επιτροπών διοίκησης) της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

ΤΜΗΜΑ Δ

1) Κατά τη γνώμη σας με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» υπάρχουν προοπτικές ανάπτυξης για την Περιφέρειά σας;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

2) Θεωρείτε ότι η οικονομική κρίση που υπάρχει τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας έχει επιπτώσεις και στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος «Καλλικράτης»;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 3) Θεωρείτε ότι ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει επιτευχθεί;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 4) Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να αναθεωρηθεί και χρήζει περαιτέρω βελτιώσεις;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 5) (Εάν θεωρείται ότι το πρόγραμμα πρέπει να αναθεωρηθεί). Μπορείτε να επισημάνετε τι λείπει ή θέλει βελτίωση;

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ Α

- 1) Στην ΠΕ Πρέβεζας (μετά την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης») υπάρχει επάρκεια προσωπικού;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 2) Πως κρίνετε την διοικητική διαδικασία στο πλαίσιο των υπηρεσιακών μονάδων της ΠΕ Πρέβεζας; (αρμοδιότητες – έγγραφα – επικοινωνία με τον πολίτη)

Πολύ Καλή	Καλή	Μέτρια	Κακή	Πολύ κακή

- 3) Οι νέες αρμοδιότητες που προτείνει το πρόγραμμα «Καλλικράτης» μπορούν να εκτελεστούν με τους υπάρχοντες υλικούς και ανθρώπινους πόρους;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 4) Εντοπίζετε προβλήματα όσον αφορά την κατανομή των ρόλων και των αρμοδιοτήτων του προσωπικού;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

ΤΜΗΜΑ Β

- 1) Θεωρείτε ότι με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα και η εύρυθμη λειτουργία των διοικητικών δομών της ΠΕ Πρέβεζας;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 2) Από τις αρμοδιότητες που μεταφέρθηκαν στους νέους Δήμους/νέες Περιφέρειες με τον ν.3852/2010 («Καλλικράτης») ποιες κρίνετε ότι δεν έπρεπε να μεταφερθούν;

Αρμοδιότητες	Αιτίες

- 3) Θεωρείτε ότι απαιτούνται αλλαγές στο πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού και Αποκεντρωμένης Διοίκησης;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 4) Θεωρείτε ότι απαιτούνται αλλαγές στις ενέργειες διαφάνειας και λογοδοσίας του προγράμματος;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 5) Πώς αξιολογείτε τη λειτουργία των μονομελών και πολυμελών οργάνων – (επιτροπών διοίκησης) της ΠΕ Πρέβεζας στο πλαίσιο του προγράμματος «Καλλικράτης»

Πολύ Καλή	Καλή	Μέτρια	Κακή	Πολύ κακή

- 6) Πιστεύετε ότι στον τομέα των μονομελών και πολυμελών οργάνων (επιτροπών διοίκησης) απαιτούνται αλλαγές;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 7) (Εάν πιστεύεται ότι απαιτούνται αλλαγές στον τομέα των μονομελών και πολυμελών οργάνων). Μπορείτε να μας επισημάνετε ορισμένες αλλαγές;

- 8) Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» διευρύνει τις προοπτικές ανάπτυξης της ΠΕ Πρέβεζας;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 9) Είναι κατά τη γνώμη σας ικανοποιητική η χωροταξική διάταξη των ΟΤΑ του προγράμματος «Καλλικράτης» ή απαιτούνται αλλαγές, όσον αφορά την Περιφέρεια Ηπείρου;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

ΤΜΗΜΑ Γ

- 1) Πιστεύετε ότι πλέον με το πρόγραμμα αυτό έχουν μεταβληθεί οι λειτουργικές δαπάνες της ΠΕ Πρέβεζας;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 2) Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» θεωρείτε ότι ενισχύετε επαρκώς από το κράτος οικονομικά;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 3) Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» θεωρείτε ότι ενισχύετε επαρκώς από τους ευρωπαϊκούς πόρους;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 4) Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» θεωρείτε ότι ενισχύετε επαρκώς από τους ευρωπαϊκούς πόρους;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 5) Η οικονομική κρίση που υφίσταται στη χώρα μας θεωρείτε ότι είχε δυσμενείς επιπτώσεις στη λειτουργία και αποτελεσματικότητα του προγράμματος;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

ΤΜΗΜΑ Δ

- 1) Θεωρείτε ότι ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει επιτευχθεί;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 2) Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να αναθεωρηθεί και χρήζει περαιτέρω βελτιώσεις;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου

- 3) Μπορείτε να μας αναφέρετε τι ακριβώς λείπει (εάν λείπει) ή τι χρήζει βελτίωσης;

Λείπει	Χρήζει Βελτίωσης

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΑΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

Αρχές Νομοθετικής Πρωτοβουλίας για τη Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - «Πρόγραμμα Καλλικράτης» (2010), Κείμενο Δημόσιας Διαβούλευσης.

Ασπρίδης, Γ. (2013). *Εισαγωγή στην Πολιτική και Διοικητική Οργάνωση του Ελληνικού Κράτους*. Αθήνα: Προπομπός.

Γεωργάκης, Θ. (2016). *Η Μετά-Καλλικράτη Τοπική Αυτοδιοίκηση υπό το φως της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Θεωρητική και εμπειρική διερεύνηση. Διπλωματική*. Αθήνα: Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Δεμαθάς, Ζ. (2011). *Καλλικράτης. Η εδαφική στρατηγική ανάπτυξης στο πλαίσιο του Καλλικράτη*. Αθήνα: ΕΕΤΑΑ.

Έκθεση Αξιολόγησης Συνεπειών Ρυθμίσεων του Σχεδίου Νόμου: *Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - «Πρόγραμμα Καλλικράτης»* (2010), Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Κάππας, Θ. (2017). *Το σύγχρονο μάνατζμεντ στην Ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση και η μεταρρύθμιση του «Καλλικράτη»: το παράδειγμα του Δήμου Αθηναίων*. Διπλωματική. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Αθήνα.

Κουβέλη, Α. (1984) *Το στοιχείο της παραμόρφωσης στην εμπειρική κοινωνική έρευνα: τυποποιημένο ερωτηματολόγιο και ελεύθερη συνέντευξη*, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών: 54

Λαζαρίδου, Κ. (2011). *Ελεγκτικοί μηχανισμοί στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού και η εφαρμογή του πειθαρχικού δικαίου στους υπαλλήλους τους*. Αθήνα: Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Μπέσιλα-Βήκα, Ε. (2008). *Τοπική Αυτοδιοίκηση*, Τόμος ΙΙΙ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλα.

N.2539/97 (ΦΕΚ 244/Α΄ / 4-12-1997)

N. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α΄ / 7-6-2010)

N 4210/2013 (ΦΕΚ 254/Α΄/21-11-2013)

Πολυμένου, Νικολέτα, (2014). *Πρόγραμμα «Καλλικράτης». Η αναδιάρθρωση των ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού*. Διπλωματική. Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

Cohen, L. and Manion, L. (2000) *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*, Αθήνα: Μεταίχμιο

Denish, D. & Palmer, E. (1998). Management by objectives and the Balanced Scorecard: will Rome fall again?, *Management Decision*, 36 (6).

Kapucu, N. (2006). New Public Management: Theory, Ideology, and Practice. In A. Farazmand & J. Pinkowski (Eds.), *Handbook of Globalization, Governance, and Public Administration*. London-New York: Taylor & Francis.

Lampropoulou, M. & Oikonomou, G. (2016). Theoretical models of public administration and patterns of state reform in Greece, *International Review of Administrative Sciences*. doi: 10.1177/0020852315611219

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αιτιολογική Έκθεση του Σχεδίου Νόμου: Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - «Πρόγραμμα Καλλικράτης» Προς τη Βουλή των Ελλήνων. Διαθέσιμο στο <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/2f026f42-950c-4efc-b950-340c4fb76a24/n-kalikratis1-eis.pdf>

Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πρόγραμμα «Καλλικράτης». Διαθέσιμο στο <https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/157.pdf>.

